

TEDEN POŽARNE VARNOSTI

Na pomoč!

V prvem polletju letos je bilo v Sloveniji 714 požarov, ki so povzročili za 1695 milijonov Sdin škode. Kar 201 požaru je botrovala malomarnost in neprevidnost. Naj takoj omenimo, da so požari povzročili vse lansko leto za 1 milijardo in 900 milijonov Sdin škode. Kaže, da bo letos škoda znatno večja.

Gasilska organizacija se spopriema s tremi večjimi težavami. Prva je organizacijske narave. Požarnovarnostna služba je pri nas naložena prostovoljnim gasilskim gasilcem in poklicnim gasilskim enotam. V Sloveniji je 65.472 članov gasilske organizacije, ki so vključeni v 1390 gasilskih društev. Zakon o gasilskih društvih določa, da sme biti v vsaki občini eno samo gasilsko društvo. Zaradi tega se težko uresničujejo določila V. kongresa gasilske zveze Slovenije o enotni organizaciji in požarnovarnostni službi. Preventivna služba, ki bi jo morali opravljati upravni organi, je prenesena kar na gasilske organizacije.

Nič boljše ni s financiranjem požarnovarnostne dejavnosti. Pregledi financiranja, ki zaradi organizacijske razdrobljenosti požarnovarnostne dejavnosti, ne zajemajo vsega, kažejo, da iz leta v leto dajemo manj denarja za to važno službo. Gasilci stojijo ob tem pred veliko težavo, saj je oprema naših gasilskih društev zelo zastarela in neučinkovita.

Čeprav je iz proračunov na voljo malo denarja, so gasilska društva po vojni zgradila 600 gasilskih domov in orodjariš z lastnimi sredstvi (80 odst. potrebnega denarja so zbrala sama, 20 odst. pa je prispevala družba). Zelo potrebno gasilsko opremo smo prisiljeni uvažati, gasilci pa morajo potem plačevati visoke carine in prometni davek, kar je nerazumljivo. Kolikor toliko izdaten vir denarja je bil 4-odst. prispevek iz požarnih premij, ki jih je do zdaj plačevala zavarovalna služba gasilskim organizacijam. Po novem zakonu tega ne bo več in gasilci bodo spet ob denar, ki ga zelo potrebujejo.

Gasilske organizacije, ki neprestano bedo nad družbenim in zasebnim premoženjem ter ga varujejo pred ognjem in elementarnimi nesrečami, so v dokaj nezavidljivem položaju. Če njihova pomoč ni dovolj učinkovita in hitra, jih zelo radi kritiziramo, toda osnovnih pogojev za delo jim nismo zagotovili.

OD 28. IX. DO 8. X.

Padavine z ohladitvijo okrog 28. sept., 1. in 8. okt. Druge dni suho ozroma lepo vreme.

Dr. V. M.

V okviru tedna požarne varnosti je bila v torek, 26. septembra, gasilska vaja, ki so jo skupaj z novomeško poklicno gasilsko četo organizirali gasilci novomeške bolnišnice. Na sliki: reševanje s ponjavo (Foto: M. Vesel)

1800 kubikov vode v zimskem bazenu

Deževje je zavleklo delo pri bazenu v Čateških Toplicah. Ta teden naj bi bil zares dokončan. Prvič so ga poskusno napolnili z vodo 21. septembra. Okoli 1800 kubikov se je je nateklo vanj.

Termalno vodo bodo moral poletni ohlajati. Dosedanja črpalnišča hladne vode najbrž ne bodo zadostovala. Poglobili bodo enega izmed vodnjakov. Pozimi teh skrbi ne bodo imeli. Voda bo pritekala v kopalnišče iz toplih gred AGRARTE in bo že nekoliko ohlajena.

Ob bazenu je 4,6 m širok tlakovan pas, nato še pas gramoz, ob robovih pa bodo uredili zelenice s topolo-vimi nasadi. V podaljškem bazenu se bo razprostiral prostor za taborjenje.

Tunelski dohod za zimsko kopanje še ni dokončan. Odprli ga bodo istočasno s preurejeno stavbo poleg bazena, v kateri bodo slačilnice, restavracija, delikatesna trgovina in drugi prostori.

Zaključna opravila ob novem čateškem bazenu. Pas ob kopalnišču tlakujejo delavci z betonskimi ploščami. Bazeni bodo prebarvali ta teden. Za poskus so ga že napolnili z vodo. (Foto: Jožica Teppey)

II. srečanje dolenjskih izseljencev bo na Mirni

Predstavniki družbenih organizacij iz sedmih občin Dolenjske, Bele krajine in Spod. Posavje so se pred dnevi v Kostanjevici pogovarjali o prvem srečanju dolenjskih izseljencev, ki je bilo letos v Kostanjevici. Ko so ocenjevali potek letošnjega kostanjeviškega srečanja, so izrekli vrsto pohval, ki so veljale prirediteljem. Rasveseljivo je tudi to, da so zelo pohvalno ocenili to srečanje izseljenci, ki so se ga udele-

žili. Organizatorji iz Krškega so na posvetu poželi javno pohvalo.

Letošnji organizatorji in udeleženci posveta so v želji, da bi poteklo prihodnje srečanje še boljše, opozorili na nekatere pomanjkljivosti, ki bi jih bilo treba odstraniti. Ugotovili so, da je propaganda zelo pomemben činitelj. Sklenili so predlagati, naj organizator II. srečanja izseljencev izda brošuro, ki bo v tiskani besedi predstavila izseljencem našo pokrajino, zgodovinske in turistične znamenitosti ter podobno. Pogovarjali so se o tem, da bi morda kazalo uprizoriti dramsko delo iz časov, ko so naši

(Nadaljevanje na 3. str.)

DOLENJSKI KULTURNI FESTIVAL

Našim kmetom in vinogradnikom

Razstava »Sodarstvo na Slovenskem« bo v sodelovanju s Tehniškim muzejem Slovenije prikazala nastanek in razvoj vinske posode — Ob otvoritvi bodo slovenski književniki brali satire in bodice na račun dobre kapljice in »pravo-sodja« ...

Dolenjski kulturni festival je pripravil za to soboto, 30. septembra, v Lamutovem likovnem salonu veliko presenečenje kmečkemu prebi-

valstvu, zlasti vinogradnikom. Ob 19. uri zvečer bo odprta znanstvena razstava »Sodarstvo na Slovenskem«. Prireditelj bo podala zgodovinski oris te dajavnosti tako v svetu kot pri nas. Prkazana bo tudi tehnologija

(Nadaljevanje na 3. str.)

DANES:

- Se nezadostne ocene? str. 2
- Integracija bank str. 3
- Kočevski praznik str. 5
- Milijoni dolgov za kmečko zavarovanje str. 6
- Kje bo nova šola? str. 10
- Kam s krompirjem in sadjem? str. 11
- Ko Trška gora poje ... str. 12
- Bizjak in Čargo državnar prvača str. 18
- in 33 malih oglasov na zadnji strani

Sončna nedelja je zvalila na Dolenjsko zelo veliko obiskovalcev iz mest. Zjutraj so se iz Ljubljane pomikale dolge kolone avtomobilov, neredki med njimi pa so peljali na priljubljenih gajbice ali majhne sodčke. Ves dan je stalo ob cestah veliko avtomobilov, izletniki pa so nabirali jurčke po bližnjih gozdovih, kjer je toplo vreme gobe le izvabilo iz tal. Na sliki sta Grabljeveva otroka iz Vel. Dol, ki ob cesti Žužemberk-Biš ponujata lepe jurčke za vlaganje po 1200 Sdin kilogram. V gozdovih okoli Trebnjega je pred dnevi nabiral gobe tudi tov. Edvard Kardelj, ko se je mudil na obisku pri sorodnikih. (Foto: M. Legan)

Medvedka napadla lovca

Pred Osvaldom, ki je šel na jelena, se je nenadoma pojavila medvedka z mladičema in ga napadla

Ko so šle v ponedeljek, 25. septembra, okoli 5.40 ženske iz Drage v službo v Podpre-

sko, so zaslišale nad cesto strel, krik in klicanje na pomoč

Kaj se dogaja v Parku, kot pravijo domačini temu območju, niso vedele. Blizu si niso upale, zato so o tem sporočile moškimi v Podpre-

ski. Kaj se je pravzaprav zgodilo, smo zvedeli telefonično. Pripovedoval nam je Alojz Pantar iz gozdnega obrata KGP Grčarice:

»Emerik Oswald, 22-letni lovec, je šel to jutro nad jelena. Nenadoma se je v Parku pri Podpreški kakih 300

(Nadaljevanje na 12. str.)

Zadnja nesreča na „mostu smrti“?

Motorno kolo je padlo v potok, motorist pa je obležal nezavesten na bregu

Čeprav bo »most smrti« v Goričih vasi po zatrtjevanju pristojnih zdaj zdaj podrt, še vedno razkazuje svojo moč. Upajmo, da je tokrat povzročil zadnjo hudo nesrečo.

11. septembra ob 18. uri se

je na njem hudo ponesečil Ivo Matanovič iz Ribnice. Matanovič se je peljal z motornim kolesom iz Ribnice proti Kočevju. Ko je zapeljal proti mostu, ga je zaradi spolzke ceste, ostrega zavoja ceste pri mostu in za te raz-

mere neprimerne brzine zneslo naravnost v mostno ograjo. Motorno kolo je padlo z mostu v Bistrico, Matanovič pa je tudi padel preko ograje in nezavesten obležal na bregu potoka.

Nezavestnega motorista so prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Na motorju, ki si ga je Matanovič sposodil za poizkusno vožnjo (nameraval ga je kupiti), je za okoli 500 N din škoda.

60.000?

Bo še možno napredovati z nezadostno oceno?

Slovenska skupščina naj čimprej sprejme zakon o visokem šolstvu - Učitelji so tudi vzgojitelji - Poslej samo take zakone in priporočila, ki jih bo možno uresničiti - Upoštevati je treba »glas praktikov« - Koristne pripombe k predloženemu osnutku o delovnem načrtu prosvetno-kulturnega zbora

Slovenska skupščina naj bi še letos sprejela zakon o visokem šolstvu, razen tega pa čimprej uredila več vprašanj v osnovnem in srednjem šolstvu, izobraževanju odraslih, kulturi in na drugih področjih prosvetno-kulturnega dela. V prihodnje naj bi v zakonih in drugih važnih republiških dokumentih upoštevali tudi glas praktikov, sprejemali pa naj bi samo take zakone, priporočila in akte, ki jih bo možno uresničiti.

To so bile najvažnejše pripombe na posvetovanju o osnutku delovnega načrta republiškega-kulturnega zbora 18. septembra v ljubljanskem klubu poslancev, kamor je predsednik zbora Miloš Poljanšek povabil poslance, za-

stopnike šolskih in kulturnih ustanov ter občin iz Ljubljane in okolice, iz Zasavja, z Gorenjskega in Dolenjskega.

V nasprotju s pripombami na posvetovanjih v vzhodni Sloveniji, kjer so predvsem opozarjali na potrebo po organiziranem razvoju kulture v naši republici, so se v ljubljanskem klubu poslancev lotili zlasti šolskih vprašanj. To posvetovanje je bilo sicer prežeto z ugotovitvami, da s šolstvom, kot ga imamo, ne smemo biti zadovoljni. Omenili so, da bi bilo treba razrešiti zapleten skupek temeljnih vprašanj celotnega izobraževanja in še posebej tista vprašanja, ki se nanašajo na izpopolnjevanje znanja učiteljev. Poudarili so, da bi moral biti učitelj hkrati tudi vzgojitelj; ker se to čedalje bolj zahteva, je treba učiteljem omogočiti, da bodo to postali.

Poslanci in zastopniki šol so našli več težav, ki jih bo možno odpraviti le z enotnimi merili, ta pa naj bi veljala za vse slovensko ozemlje. Opozorili so, da ni so vse osnovne šole v enakopravnem položaju, saj so mnoge, zlasti tiste na manj razvitih območjih, prisljane delati v veliko slabših okoliščinah kot šole, ki vsaj s prostori nimajo skrbi. Pouk v takih šolah ni le okrnjen, marveč tudi slabši. Sem sodi tudi predlog, naj bi za vse slovenske osnovne šole

Generalni sekretar OZN U Tant je v terek zvečer priredil večerjo za zunanje ministre štirih velesil - Francije, Velike Britanije, ZDA in Sovjetske zveze. Tako se je zgodilo, da so predstavniki štirih velesil prvič po letu 1962 znova sedli za skupno mizo. Resda je bil ta sestanek neformalen in neuraden, prav tako pa je res, da U Tant ni povabil Murvilla, Browna, Ruska in Gromika, samo zaradi veselja nad ministrsko družbo. Podrobnosti o pogovorih na tej diplomatski večerji sicer ne vemo in jih najbrž še dolgo ne bomo vedeli, vemo pa, kaj je U Tanta spodbudilo k temu koraku in vsaj v glavnih obrisih vemo, kaj jim je hotel povedati.

Med glavnimi razlogi za vabilo na večerjo je bila U Tantova skrb za usodo OZN. Generalni sekretar svetovne organizacije se pač bolj kot vsi drugi zaveda, da OZN zadnje čase plove v nevarne vode, da je neuspeh dosedanjih prizadevanj svetovne organizacije za ugotovitev miru na Srednjem vzhodu močno škodoval njenemu ugledu in vplivu. Prav v zvezi s Srednjim vzhodom je prišla do izraza nevarnost, da bi se velesile, predvsem ZDA in ZSSR, skušale izogniti svetovni organizaciji in reševati probleme mimo nje z medsebojnimi dogovori. Tako za OZN kot svetovno organizacijo, kot za številne majhne države takšna perspektiva ni prijetna, saj tako ne bi bile samo odrinjene od reševanja vprašanj, ki se največkrat tičejo prav majhnih držav, ampak bi ostajala tudi resna nevarnost, da bi bili interesi majhnih in slabih podrejeni interesom in politikam velikih držav.

No, stvar zaenkrat še ni tako da-

leč, toda znaki, ki kažejo na razvoj v to smer so in generalni sekretar OZN zastavlja ves svoj vpliv, da bi prepričal velike sile, naj bolj upoštevajo OZN in naj pristanejo na reševanje vprašanj, ki se tičejo svetovnega miru v njenih okvirih, ne pa izven njih.

K temu so usmerjeni tudi konkretni predlogi, ki jih je, kot poročajo, U Tant »serviral« svojim gostom na torkovi večerji. Med njimi je predlog, naj bi se članice varnostnega sveta OZN občasno sesta-

Mali vrh štirih velikih

jale na vladni ravni, kadar bi šlo za razpravo o važnih problemih; nadalje predlog, naj bi pooblastili U Tanta, da pošlje na Srednji vzhod predstavnika OZN, ki bi tam preučeval in vsklajal vse ideje za rešitev srednjevzhodnega problema; in pa sveda tudi poskus generalnega sekretarja, da bi prepričal svoje goste o tem, naj sprejmejo načela za rešitev tega problema, ki jih je razložil v svojem uvodnem govoru ob otvoritvi XXII. zasedanja generalne skupščine. Sveda je bila večerja priložnost tudi za neuradne pogovore o drugih mednarodnih vprašanjih, med drugim tudi o Vietnamu. O tem pa je za zdaj še premalo znanega, da bi lahko rekli karkoli.

Medtem ko je U Tant v palači OZN v New Yorku sklical neuradni »mali vrh štirih velikih« pa so se v Tel Avivu odločili za potezo, ki bo še bolj zamotala srednjevzhodni klobčič. Izraelska vlada je namreč začela naseljevati Izraelce na arabska ozemlja, ki jih je Izrael okupiral med nedavno vojno. Zaenkrat so sklenili ustanoviti tri izraelska naselja in sicer eno v Siriji, drugi dve pa v Jordaniji. Ta izraelski ukrep je sicer mogoče razlagati kot potezo zmagovalca, ki hoče pred vsem svetom pokazati, da ne misli popustiti in ki si hoče ustvariti čim boljši položaj v politični bitki za ureditev položaja na Srednjem vzhodu. Toda tudi če je to akcija, ki ima morda bolj propagandni, kot dejanski pomen, je vseeno skrajno nevarna, saj naravnost spodbuja skrajneže med Arabci, da bodo tudi oni nepopustljivi, hkrati pa otežuje delovanje vsem tistim, ki res iskreno skušajo pomagati iskati rešitev. Tudi zaveznikom Izraela je jasno, da Izrael ne bo mogel obdržati vseh ozemelj, ki jih je okupiral in čeprav je po eni strani z diplomatskega stališča razumljivo, da si Izrael skuša zagotoviti čim boljši položaj za pogajanja, je pa po drugi strani, prav tako z diplomatskega stališča, nerazumno sprejemati ukrepe, ki ne morejo prinesiti nič drugega kot poslabšanje položaja in pritirati nasprotnika k še večji nepopustljivosti. Ob arabskem vrhu v Kartumu smo ugotavljali, da je večina arabskih držav pokazala pripravljenost, da po svojih močeh prispeva k izboljšanju položaja, ob najnovejših ukrepih Izraela pa je žal treba ugotoviti, da izraelski politiki ne kažejo prav nič dobre volje.

Zvezni poslanci med nami

Pretekli petek je obiskala Novo mesto skupina poslancev zveznega zbora zvezne skupščine pod vodstvom predsednice odbora za delo v zveznem zboru Radojke Katič. Na sedežu novomeške občinske skupščine so ob navzočnosti delavcev socialnega zavarovanja in zdravstva razpravljali o ukrepih socialnega zavarovanja, ki so bili sprejeti lani decembra. Razgovor je pokazal, da je v praksi še vrsta nerešenih vprašanj, o katerih vedo tudi zvezni poslanci premalo. Verjetno ne bi bilo slabo, ko bi prihajalo do takih stikov s terenom in z ljudmi, ki delajo na določenih področjih, še pred sprejemom raznih zakonov. S tem bi se izognili marsikakšni nevednosti, ki jo zasledimo v razgibanem družbenem življenju.

Zvezni poslanci so obiskali tudi novomeško bolnišnico in tovarno NOVOTEKS.

Sd

vedli enoten predmetnik, saj skoraj ni razumljivo, zakaj ima skoraj vsaka šola »svojo« tuj jezik. Izrazili so tudi željo, da bi omejili v osnovni šoli ali odpravili možnost napredovanja z negativnimi ocenami. Pripomnili so, da se bo precej zmanjšala vrzel med osnovnimi in srednjimi šolami, če bodo odpravljene omenjene in druge napake v sistemu našega šolstva.

Kot so povedali na posvetovanju, je še največ neurejenih vprašanj v visokem šolstvu predvsem glede njegovega pravnega položaja. Fakultete so na primer pripravile statute in druge akte, nimajo pa še potrjenih, ker ni prave osnove. Zakon o visokem šolstvu je mu, zato so zahtevali, naj ga re-

publiška skupščina najprej in čimprej sprejme, vsekakor še letos.

Poslanci in šolniki so opozorili na toliko vprašanj, da bodo morali prosvetno-kulturni zbor in drugi pristojni organi trdo delati, preden jih bodo uredili. Zeleno je bilo, naj bi v prihodnje bolj upoštevali tudi pripombe, ki pridejo od »podaj« - poslušali glas praktikov, kot je rekel neki poslanec.

Koncu posveta o delovnem načrtu republiškega prosvetno-kulturnega zbora je veljalo opozorilo navzočih, naj bi v prihodnje sprejemali samo tiste nujne in take zakone, priporočila in druge akte, ki jih bo možno glede na denarno stanje tudi uresničiti.

Med razpravo je prišla na dan pripomba, naj temelji poslej vsak koncept - tako za področje šolstva kot za področje kulture - samo na znanstveni podlagi, od načrtovanja na pamet pa se bo treba zdaj in za vselej posloviti.

Rakitnica je dobila vodovod

Krajevna skupnost Rakitnica si je v lanskem letu naročila veliko nalogo zgraditi vodovod. Letos so dela zaključena in ima vsaka hiša vodo. Vsa investicija je stala okrog 15 milijonov, ki so jih prispevali prizadeti prebivalci v lesu. KS ima v načrtu tudi ureditev kanalizacije v vasi, vendar pa za te namene zaenkrat še nima sredstev.

KRATKE Z RAZNIH STRAN

SPILJAK SE JE VRNIL V BEOGRAD - Predsednik zveznega izvršnega sveta Mika Spiljak je v ponedeljek zaključil obisk v Kanadi. Kot osebni odposlanec predsednika Tita se je udeležil prislav ob stoletnici ustanovitve kanadske federacije, odprl pa je tudi jugoslovanski dan na svetovni razstavi v Montrealu. Med osemdnevnim obiskom je imel tudi politične pogovore s kanadskim premierom Pearsonom.

IZREDNO STANJE V MEHIKI - Ob severnih obalah Mehike so razglasili izredno stanje zaradi uragana »Beulah«, ki še skoraj štirinajst dni divja v Mehiki in sosednjih področjih. Brez strehe nad glavo je še doslej ostalo več kot 50.000 ljudi, vojska pa je s tovornjaki, letali in helikopterji evakuirala okrog 100.000 ljudi iz področij, kjer zdaj razsaja vihar »Beulah«.

USPEH FRANCOSKIH KOMUNISTOV - Na pokrajinskih volitvah v Franciji so kandidati francoske komunistične partije dobili več kot 26 odstotkov glasov. Na drugem mestu so predstavniki degolizmov, ki so dobili 18 odstotkov glasov, ostanek pa so si razdelile številne druge stranke.

PREPOVEDANA USTASKA ORGANIZACIJA - Zahodnonemško notranje ministrstvo je prepovedalo ustaško organizacijo »Hrvatski demokratski odbor«, ki je imela sedež v Münchnu. Prepoved te organizacije je ministrstvo razložilo s tem, da se je ukvarjala z dejavnostjo, ki ogroža javni red in mir, ki je naperjena zoper sporazumevanje med narodi in s tem, da je pripravljala nasilno in teroristično aktivnost v Jugoslaviji. Policija je odkrila večjo količino eksploziva, ki ga je ta ustaška organizacija namenila za sabotaže.

NEMSKI ZNANSTVENIK NA KITAJSKEM - Ameriški tehnik »Newsweek« poroča, da znanstrovnik za rakete Wolfgang Pilz že tri mesece dela na Kitajskem, kjer domačim znanstvenikom pomaga pri izgradnji raket. Pilz je bil med drugo svetovno vojno pomočnik slavnega nemškega znanstvenika von Brauna.

CRNE KOZE V INDIJI - V New Delhiju so objavili poročilo, ki pravi, da je v prvih šestih mesecih letošnjega leta v Indiji umrlo 10.000 ljudi za črnimi kozami. Vseh obolelih pa je bilo v tem času 42.000.

Matični urad Kočevje

V avgustu so bile rojene štiri deklice, poročilo pa se je 13 parov. Umrli so: Peter Domljan, upokojenec iz Livoda 53, 64 let; Vladimir Nusdorfer, kovac iz Zelnj 28, 38 let; Katarina Kirašič, Klinja vas 2, 46 let; Alojzij Korec, Borovce 3 pri Kočevju, 35 let; Ivana Mešič iz Salke vasi 90/b, 77 let. In Pavla Hočevar iz Pokona 4, 73 let.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

REZULTATI REORGANIZACIJE ZK SO ZE VIDNI. Izvršni komite CK ZKS je skupaj z nekaterimi člani centralnega komiteja, ki so obiskovali posamezne občine in pomagali občinskim komitejem v pripravah na konferenco, ugodno ocenili prve rezultate reorganizacije ZK. Menil je, da so komunisti zvečine sprejeli reorganizacijo, kakor jo je zastavil CK ZKJ, ji dali svojo podporo in se tudi zavzeli za njeno izvedbo. V večini občin je že zaživela Zveza komunistov v novih organizacijskih oblikah. Komunisti, vključeni v te nove oblike, so aktivnejši in bolj prisotni na vseh frontah idejnopolitičnega boja. V poglavitem so komunisti že presegli organizacijskotehnični pogled na reorganizacijo in domneli globlji pomen preosnove Zveze komunistov.

Na seji so ugotovili, da bodo v večini občin končali z organizacijsko stranjo reorganizacije do predvidenega roka, to je do konca oktobra. Le v nekaterih občinah nekoliko zaostajajo v izvajanju reorganizacije, ponekod zaradi posebnih objektivnih težav, ki so v nekaterih občinah večje kot v drugih, v dveh primerih pa celo zaradi malomarnosti nekaterih članov občinskega komiteja oziroma zaradi nerazumevanja globjega pomena reorganizacije.

LADJA »TREBINJE« SE JE POTOPILA. Tragedija se je odigrala v noči na nedeljo v valovih razburkanega Indijskega oceana, ko je ladja plula v smeri proti indijskiemu pristanišču Madrasu. Ko je ladja poslala znake SOS, je bila 285 milj vzhodno od Durbana. Ko je prispela holandska ladja »Schierker« na kraj nesreče, naše ladje že ni bilo več. Reševalci so rešili 50 potnikov in članov posadke. Pri tem je izgubil življenje prvi častnik na holandski ladji. Na kraj nesreče so priplove tudi nekatere druge ladje.

SPREMEMBE V CARINSKI SLUŽBI.

V odborih zvezne skupščine se je pričela razprava o predlogu za sprejetje novega zakona o carinski službi. Predvideno je, da bi službo nekoliko bolj decentralizirali in dali večje samostojnosti carinarneam. Zavzema-

Prvi del reorganizacije končan

jo se tudi za nov način financiranja carinske službe - za dohodkovni namesto sedanjega proračunskega sistema. Družba naj bi plačala nadomestilo za opravljeno delo carinske službe.

V BEOGRADU MEDNARODNI ASTRONAVTSKI KONGRES. Na njem sodeluje 1200 uglednih raketnih in astronomskih strokovnjakov, fizikov, kemikov, astronomov, biologov, pravnikov in zdravnikov, ki bodo poslušali ali prispevali 300 znanstvenih in strokovnih del. Med udeleženci kongresa je tudi znani sovjetski akademik, glavni »vešolski teoretik« Sedov. Razstavo »Kozmus miru« je odprl vesoljec Pavel Popovič.

SPOR ZARADI VAGONOV. Delavski svet ZTP v Zagrebu je kupil v Italiji 1600 tovornih vagonov in se s tem zameril domačim proizvajalcem železniških vozil. Prvi se izgovarja na to, da ponudba domačih proizvajalcev ni bila ugodna, medtem ko se drugi sklicujejo na nespoštovanje dogovorov in na počasno reševanje vprašanja kreditov. Oboji pa soglašajo, da je modernizacija železnice nujno potrebna.

PREDSEDNIK TITO NA SEJMU LO-

VA. Na mednarodni razstavi in sejmu lova v Novem Sadu sodeluje 40 dežel iz Evrope, Azije, Afrike in Amerike. Tovariš Tito je po ogledu sejma in razstave rekel, da je vse, kar je videl, naredilo nanj globok vtis. Po njegovem imamo pri nas že kvaliteto jelenjo divjad in zato lahko tekmujejo z drugimi, medtem ko v razvoju druge divjadi še zaostajamo.

KIRO GLIGOROV S PREDSTAVNIKI KOVINSKE INDUSTRIJE. Ko se je podpredsednik ZIS Kiro Gligorov mudil nekaj dni v Sloveniji, se je sešel tudi s predstavniki kovinske industrije, ki so mu opisali položaj te panoge v razmerah gospodarske reforme. Kiro Gligorov je v pogovoru z gospodarstveniki med drugim dejal, da je treba iskati vzrok za manjšo akumulacijo v osebni dohodkih, ki presegajo produktivnost. Rekel je tudi, da so zmogljivi kovinske industrije tolikšne, da jih je mogoče izkoristiti le v kooperaciji s tujimi podjetji.

KRVODAJALSKA AKCIJA MLADIH ITALIJANOV. Ker so transfuzijske postaje v Italiji v rokah države, napredni ljudje niso mogli organizirati krvodajalske akcije za Vietnam. Mladi Italijani so zato organizirali to akcijo pri nas. Koprski nogometni stadion je bil nabito poln, na parkirišču ni bilo več prostora za avtobuse. Prišli so mladi iz vseh krajev Italije, celo z juga. S pesmijo so čakali, da pridejo na vrsto in dajo svojo kri za vietnamske ranjence.

TURSKI PARLAMENTARCI V SLOVENIJI. Na poti po Jugoslaviji so se turški parlamentarne mudili tudi na obisku v Sloveniji. Vodil jih je predsednik velike narodne skupščine Ferruh Bozbeyli. Njihov obisk je bil znamenje pripravljenosti Turčije, da utrdi prijateljske odnose z našo državo.

Sprejeta so temeljna stališča bank v Sloveniji do integracijskih problemov v bankah

Glede na različna mnenja in predloge o integracijskih problemih bančništva v Sloveniji in glede na to, da se v zadnjem času bankam v Sloveniji tako od gospodarske javnosti kot od ustreznih organov vse pogosteje zastavlja vprašanje: kakšno je stališče poslovnih bank do integracijskih problemov v bankah, posreduje Zdrženje poslovnih bank in hranilnic Ljubljana stališča, sprejeta 15. septembra na 16. seji upravnega odbora.

Banke v Sloveniji so ves čas intenzivno spremljale gospodarska dogajanja in proučevale možnosti novih oblik svojega delovanja, saj je gospodarski javnosti dobro znano, da so se začele integracijske oblike v slovenskem bančništvu uveljavljati že pred novim zakonom o bankah in kreditnih poslih in pred začetkom uveljavljanja gospodarske reforme.

Izvajanje gospodarske reforme ter po njej povzročeni integracijski procesi v samem gospodarstvu, nadalje spremenjeni kreditni odnosi in vključitev nekaterih poslovnih bank v devizno poslovanje, ki imajo svoj odsev v nujnosti večje poslovnosti bank in v njihovi selektivnejši kreditni politiki, pa zahtevajo od bank še nadaljnje razvijanje in iskanje integracijskih oblik.

Izhajajoč iz potrebe po razčiščenju nekaterih temeljnih integracijskih vprašanj bančništva v SR Sloveniji, je upravni odbor združenja, po temeljiti proučitvi številnih okoliščin, sprejel naslednja temeljna stališča, na podlagi katerih naj bi se banke v prihodnje uspešneje prilagodile novim gospodarskim tokovom, in sicer:

1. Zdrženje poslovnih bank in hranilnic Ljubljana je po proučitvi v celoti podprlo predlog izvršilnih odborov in svetov delovnih kolektivov Kreditne banke in hranilnice Ljubljana in Splošne gospodarske banke Ljubljana, da se zboroma obeh bank predlaga ustrezna pravna integracija obeh bank. Hkrati sprejemajo članice združenja ugotovitev, da nadaljnja fizična integracija ostalih bank v Sloveniji ob kreditnem potencialu novo nastale banke ter njeni prioritetni vlogi v deviznem poslovanju ob sedanjih pogojih ni primerna. To po-

meni, da so se članice združenja zedinile za »status quo« v mreži poslovnih bank Slovenije.

2. Ker bi novo ustanovljena banka v Ljubljani okrepila svoj komercialno-poslovni značaj, izjavljajo ostale poslovne banke v Sloveniji, da bodo v prihodnje devizno poslovale prek te banke. Vse banke pa bodo morale temeljito poglobiti poslovnost do svojih komitentov in skrb pridobivati gospodarske organizacije, ki niso komitenti članic združenja.

3. Banke so se zedinile za tako združitve in porabo investicijskih sredstev, ki bo zagotovila finančno udeležbo vseh bank pri graditvi razvojnih objektov v Sloveniji, za uresničitev srednjeročnega programa modernizacije proizvodnje, ne da bi pri tem zapostavljale področna investicijska vlaganja. Uresničitev tako opredeljene združitve in porabe investicijskih sredstev pa mora temeljiti na bančnem konzorcialnem odnosu z ustreznim bančnim mehanizmom.

Ekonomske učinke investicijskih vlaganj iz združenih bančnih sredstev v investicije, potrebne za gospodarski razvoj Slovenije, je potrebno že vnaprej izkazati v zadevnih programih razvoja slovenskega gospodarstva. V ta namen bodo tudi banke izdelale svoj del programa. Pod temi pogoji bi bila povečana mobilna moč bank pri zbiranju depozitnih sredstev, zaradi česar se banke tudi zavestno opredeljujejo za novo obliko razdelitve in porabe investicijskih sredstev.

4. Delovanje hranilne službe ostane, kar je popolnoma razumljivo, teritorialno neomejeno. Upravni odbor Združenja poslovnih bank in hranilnic Ljubljana ugotavlja, da integracijski proces bančništva v SR Sloveniji, uresničen na podlagi navedenih točk, ustreza koristim gospodarstva, po drugi strani pa priznava taka integracija gospodarskim organizacijam in družbenopolitičnim skupnostim — ustanoviteljicam bank, po ustavi in bančnih statutih njihove samoupravne pravice.

Organ bank bodo o sprejetih stališčih podrobneje razpravljali na svojih sejah.

UPRAVNI ODBOR ZDRUŽENJA POSLOVNIH BANK IN HRANILNIC LJUBLJANA

Devetdeset sladkih let

ŠUMIJEVI izdelki slovijo po kvaliteti — Tudi v kanditorski industriji je dolgoročna rešitev v integraciji

Kolektiv tovarne bonbonov, peciva in čokolade »ŠUMI«, Ljubljana z obratom »Gorenjka«, Lesce, je slavil od 18. do 23. t.m. 90-letnico obstoja. Med prireditvami, posvečenimi temu jubileju, je bila tudi tiskovna konferenca, na kateri je generalni direktor podjetja inž. Miha Verovšek seznanil predstavnike tiska in RTV z razvojem, težavami, uspehi in načrti tega uglednega izdelovalca sladkarij.

Pred 90 leti je Josipina Su-

mi začela na preprost način izdelovati bonbone, pecivo in malisnice. Iz tedanjih skromnih prostorov na Gradišću v Ljubljani se je razvijala in zrasla tovarna »Šumijevia« izdelki so postali pojem za kvaliteto, in prav to je tovarni omogočilo prebroditi vse težave v tako dolgem obdobju razvoja.

Leta 1939 je 67 zaposlenih izdelalo 364 ton izdelkov. 27-članski kolektiv se je potem, ko je 1950. leta prevzel tovarno v upravljanje, nenehno večal. Pomembno prelomnico pa pomeni leto 1960. Moderna mehanizacija in boljša kadrovska politika sta prinesla svoje: 2400 ton izdelkov. Proizvodnja pa je rasla naprej in letos bodo izdelali že 4500 ton izdelkov.

»ŠUMI« je po združitvi s tovarno čokolade »Gorenjka«

iz Lesca postal vodilna tovarna konditorskih izdelkov v Sloveniji. Integracijske razgovore imajo tudi s tovarno čokolade »Imperial« iz Krškega. Če se bosta kolektiva sporazumela o delitvi dela, bo vsa tovrstna industrija v Sloveniji združena in ustvarjena bo možnost skupnega nastopanja na tržišču, kjer je v vsakim dnevno močnejša konkurenca.

Zadnja novost: Prav za obletnico obstoja je »ŠUMI« kot prvi v Jugoslaviji začel izdelovati žvečilni gumi v obliki cigaret na najmodernejših strojih in po kvalitetni recepturi inozemskega partnerja. Novi izdelek je v okusni embalaži, ki prav tako kot kvaliteta ne zaostaja za podobnimi urvoženimi izdelki.

Drugo srečanje izseljencev

(Nadaljevanje s 1. strani) izseljenci zapuščali domovino in odhajali v svet za kruhom. Omenili so številne kulturne prireditve, ki jih je spravilo k življenju »Poletje 1967«, oziroma podobne kulturne prireditve, ki bi jih pripravili naši kulturni delavci v sodelovanju z gostinci. Predstavniki iz Trebnjega so predlagali, naj bi bilo II. srečanje dolenskih izseljencev 13. in 14. julija 1968 na Mirni. Predlog je bil soglasno sprejet.

S. DOKL

Tudi Trebnje se je pridružilo

21. septembra je občinska komisija za turizem obravnala predlog, po katerem naj bi bila tudi trebanjska občina vključena v regionalni program razvoja turizma. Komisija je sklenila, naj se občina pridruži že šestim drugim občinam in podpiše pogodbo o prispevku za izdelavo načrta razvoja. Regionalni program bo s pomočjo zunanjih strokovnih sodelavcev izdelala Dolenjska turistična zveza, pomenil pa bo osnovo za razvoj turizma na Dolenjskem v prihodnjih letih.

Letošnji pridelek hmelja

Sevniški kmetijski kombinat je letos na 61 ha hmeljišč pridelal 65 ton hmelja. Če odštejemo 21 ha mlajših nasadov, za katere se računata, da dajo okoli 6 centov pridelka na hektar, so imeli starejši nasadi pridelok 13 centov na hektar. Povprečje za vse nasade pa doseže 11 q, kar je pod večletnim povprečjem. Letos bi bil pridelok količinsko zelo dober, če ne bi bilo zlasti na prodnatih tleh poletne suše, ki je močno zmanjšala pridelok. Eno namakalno napravo je kombinat kupil že letos, v prihodnje pa jih bo moral še več, če se bo hotel uspešno upirati suši.

Sejmišča

Na sejmu v Novem mestu

25. septembra so pripeljali kmetovalci na novomeški sejmu 859 pujskov, prodanih pa je bilo 460. Kupcev ni bilo dosti, cene pa so bile enake kot pretekli teden. Manjši prašički so šli v denar po 8.000 do 14.000 S din, večji pa po 15.000 do 27.000 S din.

Na sejmu v Brežicah

V soboto, 23. septembra, so pripeljali kmetovalci na sejmu v Brežicah 790 pujskov, prodani pa so jih samo 486. Manjši so bili po 650 do 670 S din kilogram, večji pa največ po 650 S din.

PRODAJA SVOJE IZDELKE TUDI NA KREDIT!

■ Kreditna banka v Kopru je omogočila tovarni motornih vozil TOMOS Koper, da je v svojih trgovinah v Kopru in Ljubljani začela prodajati nekatere svoje izdelke tudi na potrošniški kredit.

■ V TOMOSOVIH trgovinah v Kopru in Ljubljani si torej interesi brez posebnih formalnosti in brez prekov lahko nabavijo na kredit, ki ga je treba odplačati v dveh letih, priljubljene TOMOSOVE mopede, colibri, krmine motorje LAMO in motorne črpalke.

■ Vse formalnosti za najetje kredita lahko opravite in uredate kar v omenjenih trgovinah. Treba je le vplačati obvezno zavarovanje kredita in predložiti izpolnjene in od delovne organizacije potrjene ustrezne obrazce.

■ Podrobnejše informacije lahko dobite v TOMOSOVIH trgovinah v Kopru, Nazorjev trg 5, telefon 21-523, in v Ljubljani, Dalmatinova 4, telefon 310-071.

■ Tovarna TOMOS je torej s prodajo na kredit omogočila tudi interesentom s manjšimi osebnimi dohodki ugoden nakup svojih izdelkov, čeprav za zdaj le v omejenih količinah.

Našim kmetom in vinogradnikom

(Nadaljevanje s 1. strani)

in slednjič sedanje stanje te dejavnosti ter njena bodočnost. Tako nekako je zapisal v uvodu v katalog razstave ravnatelja tehniškega muzeja Slovenije tov. Marjan Vidmar. Razstava je namreč pripravil tehniški muzej Slovenije s svojimi znanstvenimi sodelavci. Razstavno gradivo je bilo lani prvič prikazano slovenski javnosti. Razstava je del stalnih zbirk osrednjega slovenskega tehniškega muzeja in bo zdaj Kostanjevica prvo mesto, ki bo zbirko sprejelo v goste. Dolenjski kulturni festival jo je pritegnil v naše kraje z iskreno željo, da bi Dolenjcem prika-

zal nastanek in razvoj te edinstvene vinske posede, ki jo ljudje vsak dan potrebujejo, če hočejo dobro spraviti vinski pridelok, in ne nazadnje tudi zato, ker je v naših vinorodnih krajih, v deželi cvička, sod prav gotovo nepogrešljiv del naše materialne kulture.

K otvoritveni slovesnosti, ki jo bo začel profesor inž. Sevnik, smo povabili vrsto strokovnjakov s področja vinogradništva in kletarstva, kakor tudi predstavnike sodarskih obratov Dolenjske, Bele krajine in Spodnjega Posavja. Teh je po podatkih muzeja na našem področju še okoli šestnajst, pri čemer pa niso šteli nekateri posamezniki, ki sijajno obvladajo to stroko. Eden takih je na kostanjeviškem sektorju Janez Božič.

Ta večer pa bo imel še eno posebnost: slovenski književniki bodo po otvoritvi razstave brali satire in bodice, najbrž tudi marsikatero na račun »kapljice« in »pravo — sodja«, vsaj tako se je prireditelj dogovoril z njimi. Večer bo vodil znani slovenski novinar Edi Hrausky, sodelovala pa bo vrsta najodličnejših slovenskih ustvarjalcev humorja in satire. Tako se nam spet obe- ta lep večer, na katerega

vijudno vabimo. Razstava bo odprta vsak dan od 30. septembra do 19. oktobra!

LADO SMREKAR

Občni zbori bodo novembra

13. septembra je bilo v Ljubljani področno posvetovanje predsednikov in tajnikov občinskih sindikalnih svetov, na katerem so sodelovali tudi predstavniki iz Kočevja in Ribnice. Na posvetu so razpravljali predvsem o pripravah na bližnje občne zbornice občinskih sindikalnih svetov in o programu dela v bodoče.

Na občnih zborih občinskih sindikalnih svetov, ki bodo novembra, bodo razpravljali o samoupravljanju, o mestu, vlogi ter metodah dela sindikalnih podružnic in o družbeno-politični oceni gospodarskih gibanj v podjetjih in občini kot celoti.

Občni zbor republiškega sveta ZSJ za Slovenijo bo januarja prihodnjega leta.

Seja odbora za obrt

V soboto, 30. septembra, bo dopoldne v Zavodu za izobraževanje v Novem mestu seja strokovnega odbora za obrt pri gospodarski zbornici SRS. Na seji bodo člani odbora poslušali poročilo o delu strokovnega odbora za obrt Novo mesto od ustanovitve pa do 1. septembra in se pogovorili o sklicanju sektorskih posvetov o obrti v Novem mestu in Trebnjem. Imenovali bodo tudi komisijo za preizkus strokovne usposobljenosti obrtnikov.

Kuril žganje — zakuril hišo

21. septembra je ob 9.30 izbruhnil požar v Mačkovicu pri Oneku. Edvard Slapšak je kahal v kleti žganje, dimne cevi pa so bile tako nesrečno speljane, da so povzročile v bližnji šupi, kjer je bilo okoli 1000 kg sena, požar. Šupa je popolnoma zgorela, razen tega je zgorel še del ostrejša stanovanjske hiše. Gasilci iz Kočevja so požar hitro pogasili. Škode je za okoli 2500 Ndin.

Dobra prava

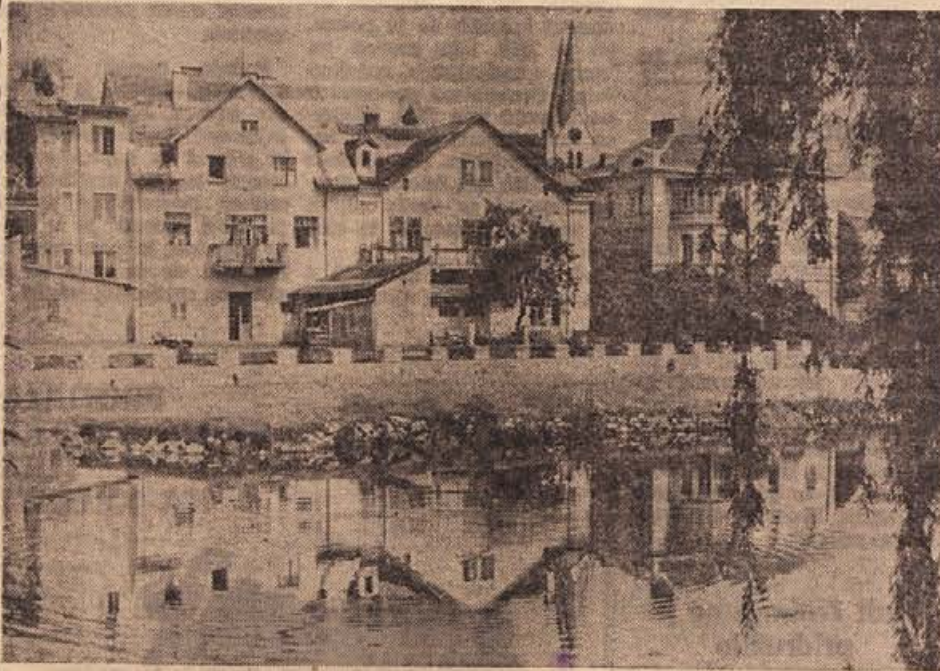
JE

mercator kava!

KMETIJSKO GOZDARSKO POSESTVO KOČEVJE

SE V IMENU VSEH SVOJIH OBRATOV
PRIDRUŽUJE ČESTITKAM KOLEKTIVOV
ZA OBČINSKI PRAZNIK, ŽELEČ, DA BI
V PRIHODNJE DOSEGALI SE VEČJE
USPEHE PRI DELU!

KOMUNALA

PODJETJE KOMUNALNIH DEJAVNOSTI

KOČEVJE

PRISRČNO VOŠCI ZA LETOSNJI OBČINSKI
PRAZNIK IN SE SVOJIM STRANKAM PRIPO-
ROČA!

ZA OBČINSKI PRAZNIK ČESTITA

VODNA SKUPNOST KOČEVJE – RIBNICA

VSEM OBČANOM
DOMAČE OBČINE
PRISRČNO VOŠCIMO
ZA PRAZNIK, HKRATI
PA POZDRAVLJAMO
SVOJE STRANKE
IN POSLOVNE
PRIJATELJE!

ITAS

INDUSTRIJA
TRANSPORTNIH
SREDSTEV IN OPREME

KOČEVJE

PRISRČNO POZDRAVLJA PREBIVALSTVO KO-
ČEVŠKE OBČINE IN ŽELI SE VEČ USPEHOV
NA VSEH PODROČJIH!

SGP ZIDAR KOČEVJE

DELOVNI KOLEKTIV
INDUSTRIJE
KOVINSKE OPREME

OBRTNO PODJETJE

OPREMA – KOČEVJE

PRIPOROČA
SVOJE
PRVOVRSTNE
IZDELKE
IN ČESTITA
ZA OBČINSKI
PRAZNIK!

PRIPOROČAMO SE
IN ČESTITAMO
ZA OBČINSKI
PRAZNIK!

DELOVNI KOLEKTIV
PODJETJA

Potrošnikom električne energije ter vsem občanom
iskreno voščimo za 3. oktober, praznik domače
občine!

ELEKTRO

LJUBLJANA – POSLOVNA ENOTA

KOČEVJE

RUDNIK RJAVEGA PREMOGA KOČEVJE

POŠILJA TOPLE RUDAR-
SKE POZDRAVE VSEM
DELOVNIM ORGANIZA-
CIJAM NA PODROČJU
OBČINE KOČEVJE, ŽE-
LEC NOVIH USPEHOV
PRI DELU!

Prisrčne čestitke z najlepšimi željami pošilja za
letošnji občinski praznik

PODJETJE STORITVENIH OBRTI

KOVINAR – KOČEVJE

TRIKOTAŽA IN KONFEKCIJA KOČEVJE

ZA OBČINSKI PRAZNIK ISKRENE ČESTITKE!
SVOJIM POSLOVNIM PRIJATELJEM SE PRIPO-
ROČAMO TUDI VNAPREJ!

STANOVANJSKO PODJETJE KOČEVJE

ŽELI VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM NADALJ-
NIH DELOVNIH ZMAG IN ČESTITA ZA PRAZNIK
OBČINE KOČEVJE!

KINO JADRAN KOČEVJE

POŠILJA ISKRENA VOŠČILA ZA OBČINSKI
PRAZNIK, HKRATI SE SVOJIM OBISKOVALCEM
PRIPOROČA!

Za 3. oktober – občinski praznik čestita vsem
občanom in gostom

GOSTINSKO PODJETJE

HOTEL PUGLED – KOČEVJE

s svojimi poslovnimi enotami: KAVARNO, HOTE-
LOM, gostinami: »PUGLED«, »PRI ROGU«, »PRI
KMETU«, restavracijo »PRI KOLODVORU«, bifejem
SALKA VAS ter vinotočem PUGLED.

Priporočamo obisk v vseh naših obratih!

INKOP – KOČEVJE

ČESTITA VSEM DELOVNIM ORGANIZACIJAM
IN POSAMEZNIH OBČANOM TER SE PRIPO-
ROČA!

TRGOVSKO PODJETJE NA DEBELO IN DROBNO

TRGOPROMET – KOČEVJE

nudi v svojih trgovinah bogato izbiro blaga po
konkurenčnih cenah! Cenjenim strankam prisrčna
voščila za praznik občine Kočevje!

SVOJIM STALNIM IN OBČASNIM GOSTOM VO-
ŠCIMO ZA OBČINSKI PRAZNIK TER SE JIM
TOPLO PRIPOROČAMO ZA NADALJNI OBISK!

LJUDSKA RESTAVRACIJA KOČEVJE

Stane Jarm: Mladenka s piščalko

Obračun pred občinskim praznikom

Gospodarski položaj je zadovoljiv — Nova šola bo v glavnem s prispevki občanov in delovnih kolektivov popolnoma dograjena prihodnje leto — Precej je še potreb in želja — Odnosi med ljudmi naj bi bili človeški

V: Kakšni uspehi so bili v naši občini doseženi od zadnjega občinskega praznika do danes?

O: Polletni obračun je pokazal, da so naše gospodarske organizacije ustvarile za 6,6 odstotka več celotnega dohodka kot v istem obdobju lani, žal pa sta bila netoprodukt in dohodek nekoliko slabša. Glavni vzrok za tak položaj je, da je bila lani ponovno ocenjena dejanska vrednost osnovnih sredstev in se je amortizacija občutno zvišala. Ta denar ostane podjetjem, zato njihov položaj ni zaskrbljujoč.

V zadnjem letu so najpomembnejše naslednje investicije: — gospodarstvo: gradnja lakirnice v LJK, začetek gradnje tovarne ivernih plošč, modernizacija prostorov in opreme v ITAS, »Trikonu« in hotelu Pugled; dograditev novega obrata KTK; začetek gradnje mehaničnih delavnic »Avta«, modernizacija starih in na novo dodeljenih prostorov Ljudske restavracije, modernizacija »Metke«, dograditev samopostrežne trgovine v Kočevju in trgovine v Fari, polaganje 10-kilovoltnih kabelske zanke v mestu itd.

— šolstvo: dograjen B trakt nove osemletke, pod streho pa je tudi že C trakt. Do prihodnjega šolskega leta bo šola, za gradnjo katere so občani in delovni kolektivi prispevali nad štiri petine vrednosti (le petina šole je zgrajena s krediti), že popolnoma dograjena.

— komunala: asfaltirana je bila Podgorska ulica, dograjena kanal-

zacija za del mesta na levem bregu Rinže, nadaljevali smo z urejanjem Rinže, začeli graditi most pri Kužlju, začeli elektrificirati vasi Ajbelj, Suhor in Kaptol, dogradili vodovod na Trati itd.

— stanovanja: dograjenih je bilo okoli 100 stanovanj, v gradnji pa je nadaljnjih 60.

V: Kateri pa so glavni problemi, ki tarejo občane in občinsko skupščino ter bi jih bilo po vašem mnenju potrebno čimprej odstraniti?

O: Nujno bi bilo treba urediti Rinžo, ki je za mesto zelo pomembna, zgraditi čistilne naprave za mestne odplake, uvesti sodoben železniški potniški promet, modernizirati cesto do Broda na Kolpi oziroma

Delnic in cesti do Novega mesta ter Crnomlja in zgraditi plavalni bazen v mestu.

Seveda pa so v mestu in na podeželju še številni drugi komunalni problemi, ki bi jih bilo treba rešiti. Uresničitev vseh teh želja in potreb pa je odvisna predvsem od uspešnega dela v gospodarskih organizacijah.

Naše gospodarske organizacije že čutijo reformo, ki zahteva več reda, discipline in sodelovanja. Nekatere delovne organizacije že dobro sodelujejo med seboj. Tako LJK, »Melamin« in Kmetijsko gozdarsko posestvo grade skupaj novo tovarno ivernih plošč. Tudi ITAS, Rudnik in Kemična tovarna uspešno sodelujejo. Hkrati pa je žal prav znotraj Kmetijskega gozdarskega posestva čutiti močne težnje, da bi se posestvo razdrobilo. Seveda je težav še več. Pri njihovem reševanju pa naj bi tudi v bodoče pomagali občani, kot so to storili že mnogokrat doslej.

V: In kaj želite občanom ob prazniku?

O: Veliko uspehov pri njihovem delu. Želel bi tudi, da bi bili odnosi med ljudmi čimbolj človeški. Reforma ne bo zaostrila le pogoje gospodarjenja, ampak zahtevala več truda od vsakega, povzročila bo več nerove pri ljudeh, zato je posebno potrebno, da bomo strpni, da bomo da bomo drug drugemu pomagali. skušali drug drugega razumeti in da bomo drug drugemu pomagali.

Usodna specializacija

V »Tekstilani« so proizvajali v glavnem le odeje — Trgovina jih je v dveh mesecih uvozila več, kot jih je »Tekstilana« proizvedla v letu dni — Ukrepali so hitro in se pretokli iz težav

V drugem letu reforme so vsem letu. Trgovina je za uvo- se nekateri pogoji gospodarjenja bistveno spremenili. Pojavili so se problemi, ki tarejo bolj ali manj vse naše gospodarstvo, posebno pa tekstilno industrijo. To so predvsem nenaden in nepričakovan zastoj v prodaji, kopičenje zalog končnih izdelkov v skladiščih, zmanjševanje kratkoročnih kreditov in zato veliko pomanjkanje obratnih sredstev. Z vsemi temi in še mnogimi drugimi težavami se je moral spoprijeti tudi kolektiv »Tekstilana«, tovarne sukna v Kočevju.

Najbolj je »Tekstilana« prizadela kopičenje zalog končnih izdelkov. Tovarna se je pred leti specializirala za izdelavo odev iz staničnih vlaken zato, ker osnovno surovino (stanična volna) izdelujemo doma, ker je teh izdelkov na domačem tržišču primanjkovalo in ker je taka proizvodnja nabolj ustrezala sedanji tehnični opremljenosti podjetja.

Skrbno pripravljena specializacija pa bi kmalu usodna za podjetje. S sprostitvijo uvoza je dobila trgovina možnost, da uvozi neomejene količine tekstila. Tako je bilo samo v dveh mesecih letošnjega leta uvoženih več odev iz staničnih vlaken, kot jih je izdelala »Tekstilana« v

vsem letu. Trgovina je za uvo- ženo blago zainteresirana predvsem, ker zanj ni predpisanih cen, marž, kvalitete itd. Zato so ostali domači proizvođači neprodani in so se kopčili v skladiščih proizvođačev. Tako je bilo tudi v Tekstilani. Sredi leta je bila v zalogi štirimesečna proizvodnja odev. Treba je bilo hitro in učinkovito ukrepati. Delavski svet je sklenil, da se mora prodajna služba organizirati tako, da bo sposobna velike zaloge čimprej prodati. Drugi ukrep je bil deino zmanjšanje proizvodnje odev in povečanje proizvodnje česanih tkanin. Oba sklepa sta bila hitro izvršena, tako da so danes zaloge končnih izdelkov normalne in tudi prodaja je usklajena s proizvodnjo. Kljub za 7 odstotkov večji proizvodnji (v primerjavi s istim obdobjem lani) so prepričani, da bodo tudi v bodoče brez večjih težav lahko prodali vse svoje izdelke.

Podjetje je v tesnih poslovnih stikih s proizvajalcem surovin »Viskozax« v Loznici ter z nekaterimi tekstilnimi tovarnami, kot sta »Bača« iz Podbrda in »Novoteks« iz Novega mesta. Tudi to sodelovanje je mnogo pripomoglo, da je »Tekstilana« lahko razmeroma hitro osvojila proizvodnjo tkanin iz česane preje.

Podjetje ima še vedno precej zastarelih strojev. Kolektiv se zaveda, da z obstoječimi stroji ne bo mogel dolgo konkurirati podjetjem, ki imajo moderne stroje, zato že več let skoraj samo z lastnim denarjem načrtno obnavlja svoj strojni park.

Čeprav je bilo podjetje več let glede na povprečne osebne dohodka med prvimi v svoji stroki, se kolektiv zaveda, da se mu, če hoče svojo izvodnjo modernizirati, nujno potrebnosti tudi skladi. Zato z zviševanjem osebnih dohodkov ne pretirava; leti so letos celo za 7 odstotkov nižji kot v istem obdobju lani. Povprečne osebne dohodka je bilo lani (v osmih mesecih) 75.000 S din, letos pa 70.000 S din.

Še nekaj drugih rezultatov gospodarjenja v prvih osmih mesecih letošnjega leta: vrednost proizvodnje se je povečala v primerjavi z istim obdobjem lani za 7 odstotkov, fakturirana realizacija je bila za 24 odstotkov višja, plačana realizacija pa je bila enaka lanskoletni. Ze na koncu prvega polletja je imelo podjetje kljub velikim zalogam nad 50 milijonov S din za sklade.

Našteti podatki nam povedo, da je podjetje kljub raznim težavam uspešno poslovvalo. Če upoštevamo, kako hitro in učinkovito so reševali nastale težave, lahko rečemo, da se podjetju ni treba bati za obstoj in nadaljni napredek.

V. R.

INTERVJU S FRANCEM RUDLOM, DIREKTORJEM »ITAS« KOČEVJE

Preobremenjeni so z naročili

ITAS je eno redkih podjetij, ki je preobremenjeno z naročili, čeprav izdeluje investicijsko opremo — Trenutno je težko dobiti kredite za kupce — Letos so izvozili že več, kot bi morali do konca leta — Tudi za standard zaposlenih skrbe

V: Kako je vplivala reforma na vašo delovno organizacijo?

O: Reforma je najbolj prizadela prav podjetja, ki izdelujejo investicijsko opremo, med katere spada tudi ITAS. Kupci morajo namreč vse naše izdelke kupiti z lastnim denarjem, se pravi iz sklada, ali pa s krediti. Vendar imajo običajno nezadostne sklade, pa tudi kredite je težko dobiti. Stalnim kupcem smo doslej zagotovili delno kredite pri bankah, in sicer tako, da smo pri teh bankah vezali naš denar, s tem pa smo hkrati vezali obratna sredstva. Banke bi bile sicer pripravljene dati kredite, a nimajo toliko denarja, kot bi podjetja potrebovala kreditov. Zaradi pomanjkanja bančnih kreditov za kupce investicijske opreme bi lahko vsi proizvajalci te opreme že v prihodnjem letu zašli v resne težave. Vendar vse kaže, da se bo problem kreditiranja v kratkem rešil, saj ga bo že to jesen obravnavala zvezna skupščina.

V: Kako izpolnjujete letošnji proizvodni in izvozni načrt?

O: Do konca julija smo proizvedli za 2 milijardi 650 milijonov S din ali za 5,5 odstotkov več, kot smo za to obdobje predvideli. Letni plan pa bomo predvidoma preseglili za 8 do 10 odstotkov.

Tudi izvozili bomo več, kot smo predvideli. Ze ta mesec (september) bomo namreč izvozili za šestino več, kot je naš letni plan izvoza.

Naši izdelki so kvalitetni in iskani, njihovo prodajo pa nekoliko ovira le nerešeno kreditiranje, kar sem že omenil. Zastojev v proizvodnji nismo imeli, ker smo se neprestano prilagajali zahtevam trga. To prilagajanje je sicer v nasprotju z zahtevami po specializaciji, ki jih je precej slišati. Vendar je naša proizvodnja taka, da bi bil trg z enim izdelkom kmalu zasičen in podjetje bi bilo v težavah. Prepričan sem, da se bo naša proizvodnja morala vedno prilagajati zahtevam trga.

V: Kam izvažate največ?

O: Z Vzhodno Nemčijo imamo 5-letno pogodbo, da ji bomo vsako leto dobavili 30 do 60 avto mešalcev.

V Egipt izvažamo že več let prikolice.

Avstrijci kupujejo našo specialno opremo za transport svinčenih oksidov.

V Bolgarijo izvažamo cisterne in prikolice. Tudi v ČSSR prodajamo, s Sovjetsko zvezo pa se dogovarjamo o prodaji prikolic.

V: Kateri so glavni kooperantje?

O: Z zahodnonemško firmo Henschel zelo tesno sodelujemo. Razen tega je ta zastopnik za prodajo naših izdelkov v inozemstvu, mi pa njenih v Jugoslaviji.

Zelo tesno sodelujemo še s TAM in FAP ter več manjšimi kooperanti.

V: Kako pa skrbite v podjetju za standard članov kolektiva?

O: V zadnjih 6 letih smo zgradili ali odkupili za člane kolektiva 75 stanovanj, pa tu-

di v bodoče bomo zgradili približno 10 stanovanj na leto. Tridesetim članom kolektiva smo dali kredit za gradnjo zasebnih hiš, kar je precej za kolektiv, ki šteje okoli 400 do 450 članov. Imamo počitniške hišice v Selcah in Umagu, kjer naši člani preživljajo dopust. Tudi osebni dohodki zaposlenih so dobri, letos pa se bodo še izboljšali.

ZIDAR za praznik dokončal nasele

Do občinskega praznika bo SGP Zidar iz Kočevja dokončal gradnjo v Podgorski ulici, kjer je v treh letih dogradil 132 stanovanj, 48 garaž in asfaltiral del ceste — Imajo več dela kot lani, manjka pa jim zidarjev in tesarjev

Darilo SGP Zidar občanom Kočevja za občinski praznik bo dokončana gradnja v Podgorski ulici. V tej ulici bo Zidar dogradil v treh dneh še zadnji 28-stanovanjski blok in več garaž. Skupno je v treh letih asfaltiral del te ulice, zgradil v njej 132 stanovanj in 48 garaž. Poskrbel pa bo tudi, da bo novo naselje tudi čim bolj urejeno.

Za letos si je zagotovil za 2 milijardi 273 milijonov S din del ali nekoliko več, kot so planirali. Največ del imajo naročenih na območju Kočevja, nekoliko manj pa na Reki in v Ljubljani. Razen tega bodo letos prvič po letu 1960 gradili tudi v ribniški občini.

V prvem polletju letos so v primerjavi s istim obdobjem lani ustvarili za 44 odstotkov večji celotni dohodek, za 38 odstotkov večji dohodek in za 37 odstotkov večje osebne dohodka ter sklade, medtem ko se je število zaposlenih povečalo za 5 odstotkov.

Podjetje ITAS zelo tesno sodeluje z nemško firmo Henschel. Vozila te tovarne opremlja z različnimi prikolicami, polprikolicami, cisternami itd. (Foto: Prime)

Čeprav dosega Zidar zavidljive uspehe, ima hkrati nekatere težave. Najbolj jih tare, da ne dobe kreditov za gradnjo stanovanj za trg. 80 odstotkov stanovanj namreč grade za trg. Razen tega so tudi pogodbe z ostalimi kupci sklenjene običajno tako, da dobi Zidar plačilo šele potem, ko so stanovanja že vseljena včasih pa tudi pol leta do leto dni po vselitvi. Tako kreditiranje pa povzroča, da Zidarju primanjkuje obratnih sredstev in da ne more graditi toliko, kot bi lahko, če bi bili kupci dobri plačniki.

Podjetju primanjkuje tudi zidarjev in tesarjev, saj bi jih več deset takoj lahko zaposlilo. Letos so razpisali 20 učnih mest za ta dva poklica, prijavilo pa se je le 8 kandidatov, čeprav jim nudijo zelo dobre pogoje za uk. Tako plača Zidar učencem vse stroške šolanja, razen tega dobe vsi brezplačno delovno obleko in čevlje. Dobri učenci pa pri praktičnem delu

lahko zaslužijo tudi do 50. tisoč S din na mesec.

Uspešnejšo gradnjo zavira še pomanjkanje obrtnikov, ki zato predvsem v Ljubljani zamujajo dogovorjene roke; razen tega včasih ni napredaj dovolj cementa.

OBČINSKA SKUPŠČINA KOČEVJE

Občinska konferenca SZDL — Občinski komite ZKS — Občinski odbor ZZB — Občinski komite ZMS — Občinski sindikalni svet

želijo občanom prijetno praznovanje občinskega praznika. Vlagajmo vse svoje sile in sposobnosti v nadaljnjo rast in utrditev gospodarstva ter družbenih služb!

NE HODI DOMOV BREZ

Če še ne bo reda, bo pa prisilna uprava!

Zdaj je znano, kaj je bilo v črnomaljskem zdravstvenem domu narobe, ker je strokovna komisija zdravstvenega centra že dala poročilo — Na posvetu predstavnikov občinske skupščine, občinskih družbeno-političnih organizacij in predstavnika zdravstvenega centra so razpravljali o potrebnih ukrepih, da bi pomanjkljivosti odpravili

Na zahtevo republiškega sekretariata za zdravstvo in socialno varstvo je zdravstveni center Novo mesto poslal v črnomaljski zdravstveni dom strokovno komisijo, da bi ugotovila, koliko je prizadeta strokovnost dela po sprejetju sanacijskega programa in v zvezi s sklepi samoupravnih organov.

Komisijo so sestavljali: dr. Adolf Spiler kot predsednik ter dr. Ljubo Kretič in dr. Albin Pečaver kot člana.

Poročilo strokovne komisije obsega 6 tipkanih strani, mi pa povzemamo le nekaj najvažnejših ugotovitev:

Zmešnjave šele po 1. juliju

Organizacija zdravstvenega varstva do začetka julija letos v občini Črnomelj v splošnem ni odstopala od medobčinskih povprečij, pač pa se je poslabšala po sprejetju nekaterih sklepov sveta zdravstvenega doma. Tedaj se je obseg dela zmanjšal za 9 odstotkov na teden ali za 32,15 odst. bistveno pa sta se poslabšali tudi dežurna služba in dispanzersko-specialistična dejavnost. Zaradi nove organizacije dela morajo bolniki v čakalnicah zdravstvenih ambulant čakati mnogo dlje, kot so čakali prej, še teže pa dobivajo zdravniško pomoč na domu. Na srečo ni prišlo do tega, da bi kdo zaradi nepozne zdravniške pomoči umrl, vendar možnost obstaja.

Glede dispanzersko-specialistične službe je bilo ugotovljeno, da je za polovico slabša, kot je bila prej, razen tega ob sedanjem načinu dela ni pogojev za strokovnost dela.

Da je prišlo do tako neljubih posledic pri zmanjšanem zdravstvenem varstvu, je po mnenju komisije v precejšnji meri krivo to, da niso bile razmejene pristojnosti med strokovno službo, samo-

upravljanjem in upravo, deloma zato, ker ni bilo določeno delovno področje direktorja — zdravstvenega strokovnjaka in njegovega pomočnika.

Glavno krčenje zdravstvenega varstva se je v črnomaljskem zdravstvenem domu odvijalo v času direktorjeve odsotnosti. Direktor je za nadomeščanje poblastil pomočnika ZD, ta pa ni zdravstveni delavec. V tem je bila velika pomanjkljivost, ki je vplivala na nadaljnji razvoj dogodkov. Po drugi strani pa tudi direktor in strokovni organi niso izkoristili vseh možnosti, da bi preprečili sklepe samoupravnih organov, ki so bili v nasprotju s strokovnim delom.

Cepprav je finančni položaj podoben v vseh zdravstvenih domovih na področju dolenske regije, pa se noben zdravstveni dom ni lotil sanacije na tak način, kot so to storili v Črnomlju.

Predlogi za odstranitev pomanjkljivosti

Na podlagi ugotovitev in pristojnosti, ki jih komisija daje zakon o organizaciji zdravstvene službe, se je ta odločila za ukrep, ki je za zdravstveni dom obvezen in določa: ZD Črnomelj mora takoj organizirati dežurno službo tako, da bo občan lahko v najkrajšem času dobil zdravniško pomoč na domu. Razen tega je komisija predlagala:

1. ambulantna služba naj se odvija tako kot pred 1. julijem letos;
2. preventivna služba naj zajema vsaj enak obseg, kot ga je imela;
3. specialistična služba in dispanzerske dejavnosti so potrebne temeljitejša reorganizacije, dotlej pa naj delujejo tako, kot so pred 1. julijem;
4. strokovni organi zavoda

naj se s pomočjo zdravstvenega centra lotijo temeljitega študija o novi organizaciji zdravstvene službe;

5. čimprej je treba povečati zlasti število okulističnih ordinacij, da se reši vprašanje velikega števila čakajočih in da bi zavarovalci dobili ustrezne pripomočke;

6. strokovni kolegij naj oživi delo in s tem izpolni občutno vrzel pri urejanju strokovnega dela;

7. zdravstveni dom Črnomelj in občinska skupščina naj skleneta pogodbo o plačevanju preventivne dejavnosti.

8. storiti je treba vse potrebno, da bodo pogodbene vsote od plačnikov redno dotekale, s čimer bo rešen problem likvidnosti ustanove.

O ugotovitvah komisije so podrobneje razpravljali tudi na nedavnem posvetu predstavniki občinske skupščine Črnomelj, predstavniki občinskih družbeno-političnih organizacij in vodstvo zdravstvenega centra. Ker je nujno razmere v zdravstvenem domu čimprej urediti v prid zavarovalcem, so bili na posvetu mnenja, naj v zdravstvenem domu ukrepejo po predlogih strokovne komisije, sicer bo treba poseči po najbolj neljubem ukrepu — prisilni upravi. Ker pa se strokovna komisija ni spuščala v zadeve s področja samoupravljanja, kjer prav tako ni vse v redu, so sklenili, da bo to raziskal občinski sindikalni svet.

ZAKAJ KMETJE NE PLAČUJEJO PRISPEVKOV?

Milijoni dolgov za kmečko zavarovanje

Svet za zdravstvo in svet za socialno varstvo in varstvo družine se strinjata s predlaganim povečanjem prispevka za zavarovane kmete — 77 milijonov dolgov v neplačanem prispevku ni najboljša spričevalo za kmete; ti bi morali razumeti, da jim družba ne more zagotoviti varstva zastoj

Na skupni seji sveta za zdravstvo in sveta za socialno varstvo in varstvo družine so 19. septembra v Ribnici obširno razpravljali o predlogih za novo zakonodajo o družini. Danih je bilo več umestnih predlogov za spremembe.

V eni točki dnevnega reda so govorili o sklepu KSSZ Ljubljana o uvedbi izrednega prispevka za zavarovanje — kmete. Po tem sklepu naj bi se dosednji prispevek kmetov povečal za 4,34 odstotka. Povečanje naj bi veljalo za vse področje ljubljanske skupnosti.

V ribniški občini plačujejo kmetje na posamezno gospodarstvo povprečno po 200.000 Sdin davka od katastrskega dohodka. Po novem bi znašal letni prispevek za socialno zavarovanje povprečno po

osem tisoč Sdin na gospodarstvo ali za dve leti 16.000 Sdin. To ni preveč, če upoštevamo, da je kmet deležen vseh ugodnosti zdravstvene varstva, tako iz osnovnega kot tudi iz razširjenega zavarovanja.

Uvedba izrednega prispevka je nujna zaradi primanjkljaja v skladu kmetijskega zavarovanja. Ne bi bilo prav, če bi se ta primanjkljaj pokrival s sredstvi socialnega zavarovanja delavcev, da sploh ne govorimo o pokritju iz občinskega proračuna, ker takšne postavke v proračunih ni. Zato je edino prav, da nosijo breme zavarovalci sami. Oba sveta sta predlog za povišanje prispevka za kmečko zavarovanje soglasno potrdila in priporočila, naj ga sprejme tudi občinska skupščina.

Zelo živahna je bila razprava o zaostanku plačila prispevka za socialno zavarovanje pri kmetih v ribniški občini. Vsi člani obeh svetov so menili, da je treba te zaostanke na kakršenkoli način izterjati. Med kmeti zavarovalci je veliko takšnih, ki že tri leta niso plačali niti dinarja prispevka. Zato ni nič čudnega, če se je nabralo 77 milijonov Sdin zaostanka! — Davčni izterjevalci imajo zato zadnje čase dela na pretek. Prizadeti kmetje morajo razumeti, da jim družba ni dolžna nuditi zdravstveno varstvo zastoj! Če bi redno plačevali svoje prispevke, ne

GLASBENA ŠOLA NOVO MESTO
Koncertna poslovalnica
razpisuje
KONCERTNI ABONMA
za sezono 1967/68

z naslednjimi koncerti:

1. Dean Bravničar (violina), Marjan Lipovšek (klavir)
2. Trio Lorenz
3. Tatjana Bučar (klavir)
4. Komorni orkester SF ali Pihalni kvintet
5. Mitja Gregorač (tenor), Marija Bitenc (alt) in Andrej Jarc (klavir)
6. Ciril Škerjanc (čelo), Marjan Lipovšek (klavir)

Vsi koncerti bodo v dvorani Dolenjske galerije. Cena za vseh šest abonmajev: 36,00 oz. 30,00 Ndin.

Abonmaje lahko kupite v pisarni Glasbene šole (tel. 21-143) med 9. in 12. uro do vključno 13. oktobra do 18. ure.

Posamezne vstopnice bodo na voljo dve uri pred koncertom v Dolenjski galeriji.

GLASBENA ŠOLA — NOVO MESTO

Ob koncu seje so razpravljali še o bodoči usodi zdravstvenega doma Ribnica, ki se bo, kot vse kaže, priključil zdravstvenemu domu Kočevje. Ali je takšna rešitev dobra, bo pokazala prihodnost.

Kako bo z zdravstvenim zavarovanjem kmetov?

Pristojni odbori republiške skupščine so pričeli pretekli teden obravnavati osnutke za zakon o zdravstvenem zavarovanju kmetov. Obstajata dva osnutka: prvega je sestavil republiški sekretariat za delo, drugega pa republiški zavod za socialno zavarovanje na podlagi stališč in pripomb izvršilnega odbora republiške skupnosti kmetov.

Dosedanje razprave so se dotikale zlasti bistvenih protislovij obeh osnutkov, tako glede kroga zavarovancev, obsega zdravstvenega varstva in financiranja zavarovanja. Zavzemajo se, da se sedanji krog zavarovancev ne bi smel zožiti; nesporemljiv je predlog za uvedbo premoženjskega cenusa, ki bi imel za posledico izključitev večjega števila sedanjih zavarovancev iz zavarovanja. Prispevek za zdravstveno zavarovanje kmetov naj bi plačevali vsi lastniki kmečke zemlje, ne glede na to, kje so zavarovani. Občinske skupščine pa naj bi prispevale za zdravstveno zavarovanje tistih kmetov, ki zaradi slabega gmočnega položaja ne zmorejo prispevka; plačilo prispevka je za občine lažje breme kot kritje stroškov za zdravstveno var-

stvo nezavarovanih oseb. Različna so mnenja, ali naj bi kmetje zavarovalci plačevali prispevek po katastrskem dohodku, ki naj bi v celoti predstavljala osnovno za financiranje zdravstvenega zavarovanja kmetov, ali pa naj bi uvedli glavarino, to je prispevek v enaki višini po zavarovani osebi od 16. do 65. leta starosti; za zavarovanje oseb do 16. leta oziroma nad 65. letom starosti pa bi se zavarovanje financiralo iz prispevka od katastrskega dohodka. Ostali drobni viri financiranja zdravstvenega zavarovanja kmetov, kot so obremenitev dohodkov kmetov kooperantov, sezonskih delavcev pri delovnih, kmetijskih in gozdskih organizacijah, ki jih omenjata kot možne vire oboje osnutka, bi po mnenju poslancev povzročili večje stroške pri ugotavljanju in obračunavanju dohodka, kot bi bil dejanski finančni učinek.

Poslanci so posebno poudarili, naj bi bil minimalni obseg pravic do zdravstvenega varstva kmetov določen enotno za vso republiko, komunalne skupnosti socialnega zavarovanja kmetov pa bi lahko določile širše pravice.

OB 80-LETNICI TOVARNE ZLATOROG V MARIBORU

Gospodinje pravijo: „Najboljši je“!

Velik del naših gospodinj že leta in leta uporablja ZLATOROGOVA pralna mila in praške in ugotavlja, da je ZLATOROG najboljši — MIXAL z oxylanom je pralni prašek za strojno pranje, ki prav nič ne zaostaja za uvoženimi tovrstnimi praški — Zavidljive delovne zmage 100-članskega kolektiva

500-članski kolektiv tovarne ZLATOROG v Mariboru je te dni praznoval pomemben praznik: 80-letnico dela in obstoja. Prikupni fantek z velikim kosom mila na rami, natiskan na modre ovitke ZLATOROGOVEGA pralnega mila, je že v predvojni Jugoslaviji ponesel sloves tovarne v vse kraje naše dežele.

ZLATOROGVI izdelki so ohranili skozi 80 let, kar odhajajo na tržišče, sloves kvalitnega blaga zato, ker so v tovarni proizvodnjo nenehno prilagajali novim zahtevam. ZLATOROG izdeluje danes razen pralnega mila še priznana toaletna mila, šampone, lake za lase, kolonjsko vodo, zobno pasto, kreme za nego kože, pralne praške in tekoče detergente.

Da so ZLATOROGVI izdelki zelo priljubljeni med potrošniki, dokazuje zgolj nekaj podatkov: ZLATOROG krije eno četrtino vseh potreb po pralnem milu v Jugoslaviji, vsak tretji Jugoslovan porabi po eno kremo SOLEA na leto, vsak dojenček pa po 1 do

2 SOLEA-BABY kremi na leto!

ZLATOROG je bila prva tovarna v Jugoslaviji, ki je začela

vanskem tržišču predstavlja MIXAL z oxylanom v prvem polletju 1967 polovico vse porabe praškov za strojno pranje v Jugoslaviji. Strokovne analize tega praška v uglednih znanstvenih zavodih so pokazale, da ni nič slabši od uvoženih!

ZLATOROGOV delovni kolektiv je dosegel tolikšne uspehe v proizvodnji z veliko skrbjo za strokovne kadre in z izboljšavami v organizaciji dela. Obojega se je kolektiv lotil 1960. leta. Danes deluje v ZLATOROGU samostojni raziskovalni inštitut, v proizvodnji pa uporabljajo njegove izsledke in izsledke najbolj znanih svetovnih tvrdk svoje stroke. Leta 1960 so imeli v tovarni samo 2 inženirja, danes pa jih imajo 24. V tem času so porabili za modernizacijo proizvodnje poldrugo milijardo S din, vrednost proizvodnje pa se je povečala za 4 milijarde. Ob tolikšnih uspehih lahko ZLATOROGOVEMU kolektivu iskreno čestitamo za 80-letnico obstoja!

Svedski gostje se v Cateških Toplicah odlično počutijo. Ko se zjutraj pokažejo prvi sončni žarki, so že na vrtu. Vreme jim ni preveč naklonjeno, a to jih ne moti. Za severnjake je sonca še vedno dovolj. (Foto: Jožica Teppey)

Ivan Regent

V torek je v Ljubljani v 84. letu umri tovariš Ivan Regent, najstarejši slovenski komunist, dolgoletni član najožjega slovenskega političnega vodstva in CK ZK Jugoslavije. Več kot 65 let se je zavzelo boril v prvih vrstah delavskega gibanja v Italiji in Jugoslaviji. Za njim so ostale globoke in plodne brazde do kraja predanega političnega delavca — revolucionarja, ki se je ves predal delavskemu razredu, ga učil in in vodil, vzgajal in prosvetljeval. Od luškega tekača in obrtnega vajenca se je razvil v plodnega propagandista, novinarja in publicista, govornika in povsod prijubljenega javnega delavca!

Slava njegovemu spominu!

Srečanje internirancev iz Flossenburga

Konec septembra 1943 so nemški nacisti prepeljali v koncentracijsko taborišče Flossenburg veliko skupino Slovencev iz italijanskega taborišča Renicci. Bilo nas je okoli 700, predvsem iz takratne »Ljubljanske pokrajine«. Neka dni za njimi je prišla tja še manjša skupina Gorenjcev iz Dachaua. Ze pred tem je bilo v tem nemškem taborišču smrti približno 50 naših rojakov in tako smo bili Slovenci v Flossenburgu zelo številni, čeprav so Nemci poslali precej naših ljudi v podružnice in v druga koncentracijska taborišča. Leta 1944 je prišlo sem tudi precej Slovencev s Primorskega. Koliko nas je bilo vseh Slovencev v tem taborišču smrti, ne bo nikoli ugotovljeno. Vemo le, da je v letih obstoja taborišča zgorelo v krematoriju in na grmadah 73.692 ljudi raznih narodnosti, med njimi pa tudi 1730 Jugoslovancev. Med našimi žrtvami je bilo največ Slovencev, saj nas je bilo med Jugoslovanci največ.

Odbor bivših internirancev taborišča Flossenburg, ki je bil ustanovljen letos februarja, si prizadeva, da bi dopolnilo evidenco preživelih in umrlih internirancev, kakor tudi tistih, ki so bili postre-

Dr. Franc Hočvar in Silvo Gorenc v Sevnici

Prejšnji teden sta obiskala Sevnico podpredsednik republiškega izvršnega sveta dr. Franc Hočvar in član CK ZKS Silvo Gorenc. V spremstvu predstavnikov občinske skupščine sta obiskala konfekcijo LISCO, na občinskem komiteju ZK pa sta imela razgovore o pripravah na konferenco komunistov sevniske občine, ki bo 28. oktobra.

Ponovni poziv borcem s področja sodstva NOB

V okviru komisije za razvijanje tradicij NOB pri republiškem odboru ZKB NOV Slovenije se je osnovala posebna sekcija za področje sodstva NOB. Prva naloga sekcije je, da zbere, dopolni oz. vsaj evidentira ves material iz tega področja na enem mestu. Pri tem je posebne važnosti pričevanje (spomini) še živih neposrednih sodelavcev iz takratne dobe. Zajeti moramo celotno področje in vse vrste sodstva od prvih začetkov izrednih posebnih sodišč na osvobojenem ozemlju leta 1941, preko partizanskega (četnega, bataljonskega, komandnega) sodstva do rednih vojaških in civilnih sodišč od njihove ustanovitve do osvoboditve maja 1945 ter vse oblike sojenja po OF oz. NO organih.

Sekcija je z delom že pričela, vendar je bil odziv na naš prvi poziv glede na veliko število ljudi, ki so sodelovali v sodstvu med NOB premajhen. Tovariše, ki so sodelovali na kateremkoli teh sektorjev zato ponovno pozivamo, da sporočijo:

1. svoje ime in priimek in sedanji naslov;
2. vojaško enoto oz. nevojaško organizacijo (OF, NO odbor ipd.) v katerem sestavu je bil sodni organ, pri katerem je sodeloval;
3. v kakšnem svojstvu je bil udeležen pri sodstvu (predsednik ali član sodišča, tajnik, preiskovalec, zapisnikar, tožilec, zagovornik);
4. v katerem času je to delo opravljal;

5. tovariše, s katerimi je sodeloval pri sodstvu (njihovo ime in priimek, takratno funkcijo, sedanji naslov);

6. kje se nahaja dokumentacija o tem;

7. če hrani kakšne dokumente pri sebi, katere, ali je pripravljen jih izročiti sekciji;

8. ali je pripravljen o tem svojem delu prispevati svoje spomine: bodisi da jih nam napiše, bodisi pove odposlanca;

9. ali je tudi sicer pripravljen sodelovati pri akciji: zbirati gradivo, proučevati določen širši ali ožji sektor oz. posamezne primere, pismene prispevke itd.

Pripominjamo, da bodo spomini in drugi pismeni prispevki ustrezno honorirani, efektivni stroški povrnjeni. V prepričanju, da bo naš poziv naletel na razumevanje in odziv, prosimo, da pošljete svoje odgovore na naslov: Komisija za razvijanje tradicij NOB, sekcija — sodstvo NOB, Ljubljana, Beethovnova 10 tel. 23.564.

Za sekcijo: dr. TEODOR TOMINSEK

Veliki dan mladih gasilcev

V nedeljo, 17. t.m., je bilo na brežiškem stadionu občinsko tekmovanje pionirskih deset in vaji z vedrovko, v štafetnem teku s prenosom povelja ter v odgovorih na strokovna vprašanja. Od 11 ekip so zasedli prvo mesto pionirji iz Spodnje Pohance, drugi so bili tekmovalci iz Mosteca, tretji pa domačini.

Tekmovanje sta si ogledali tudi dve desetini mladincev iz Samobora na Hrvatskem, kjer je bilo popoldne medrepubliško srečanje pionirjev s pozdravnimi nagovorji, izmenjavo spominskih plaket, kosilom, ogledom gasilske opreme, muzeja in starega gradu. Posebno pozornost so vzbujali pionirji iz brežiške občine, ki so nastopali v enotnih novih uniformah. Predstavniki obeh občinskih gasilskih zvez iz sosednjih republik so seveda izrazili željo po številnejših podobnih srečanjih!

ČE ŽELITE

odgovor ali naslov iz malih oglasov, priložite vašemu vprašanju dopisnico ali znamko za 30 din.

UPRAVA LISTA

S. SORLI

Prava popravilnica orožja med NOV je bila v stari kovačnici v Gor. Vrhpolju. Orožje sta popravljala Jože Okički in Tone Potočar. Potočar je opravljal še vsa druga kovaška dela in podkopal konje. Na sliki: Tone Potočar pred staro Kosovo kovačnico (Foto: P. Mikš)

IVO PIRKOVIČ Partizanske bolnišnice v Gorjancih

Bolnišnica je imela eno samo sobo, vežo in shrambo. Stranišče iz pokončnih klanih debel, pokrito in ometano z blatom, je stalo posebej. V vežo je bil vhod od vhodne strani, na koncu veže prilepljena k stavbi nekoliko širša shramba. Iz veže so na levo roko držala vrata v skoraj sedem metrov dolgo sobo. Ob desni in levi steni je bil po vsej dolžini pograd iz desk. Na vzhodno in južno stran sta bili dve lini brez šip. Zapirali sta se z lesenima zasunoma, kakor jih vidimo še na starih kmečkih podih. Sredi sobe so postavili preprosto mizo z navzkrižnimi nogami in železno pečico.

Vrat, ki jim je tečaje skoval vrhopoljski kovač Tone Potočar, še ni bilo in je še marsikaj drugega manjkalo, ko so že neko noč pripeljali prvih pet ranjencev z zavezanimi očmi. Dva so nosili, trije lažji so hodili. Spremljal jih je zdravnik ali bolničar bolj majhne rasti. Pripovedovali so, da so se morali zaradi nevarnosti umakniti s Sel nad Zalovčami in da jih je bilo zelo težko spraviti čez Krko. To se je zgodilo nekaj dni pred koncem avgusta.

Mislim, da se je takrat pod Dobrovo prepeljalo čez Krko vsega 17 ranjencev in da jih je komandir zaščitne čete Vinko Robek dvanaest poslal v Gaj pri Vrhpolju. Tiste v Pendiirjevki je takoj obiskal zdravnik dr. Černelč, ki ga je v tistem času spremljal Miha Rolih iz Sentjerneja.

Bolnišnica še vedno ni bila dokončana, ko je nepričakovano prišlo povelje, naj delo ustavijo in ranjence umaknejo. Opoldne so odšli tesarji, ponoči so odpeljali ranjence, da bi ne videli okolice in potov. Če se je Zupan prav spominjal, da so gradili bolnišnico 18 dni, so delo ustavili 2. septembra.

Kaj se je zgodilo, tesar Zupan ne poroča. Razširile pa so se govorice, da je Jože Hudoklin, ki je za novo bolnišnico izbiral prostor, pobegnil k belim. Partizani so se ustrašili izdaje in pokola ranjencev, zakaj beli so se rogali vsaki moralni, niti niso spoštovali mednarodnih zakonov vojskovanja, ki je veljalo povsod po kulturnem svetu.

Jože Hudoklin, po domače Jernečkovec, je bil krepak dedec, vihrav in grobian po naravi. V Vrhpolje se je bil priženil iz Gornje Stare vasi, iz hiše nadarjenega in zgodaj za jetiko umrlega študenta in pesnika Franca Hudoklina, kateremu je dobri prijatelj Janez Trdina nekoč posvetil svojo bajko o Bratovski gomili. Prvo leto vojne se je Jože Hudoklin močno gnal za Nemce. Iz strahu pred vaščani je pobegnil na nemško stran meje in tam izdal. Čez teden dni se je skesan vrnil in prosil vaščane odpuščanja. Ker se je izkazal s pogumnimi dejanji, so mu odpustili in poslej zaupali. Bilo je neprevidezno. Za vsem njegovim omahljivim početjem je namreč tičala, kot je mogoče presoditi danes, pravzaprav strahopetnost, ki se dostikrat izrojeva v nasilno brutalnost, ne v plemenit pogum.

Ob novi preizkušnji, ko so se pojavili prvi legistični lovci na kmete, je Hudoklin znovič pokazal svojo pravo naravo. Ves zmeden je v farovžu klečal pred kaplanom Fistrom in s povzdignjenimi rokami prosil rešitve. Pametni duhovnik, edini od farovških gospodov, ki so bili sicer nevarni belogardisti, je strahopetca nagnal, naj gre pač za drugimi moškimi v gozdove. Tepec pa se je rajši predal Krančevim legistom v Gracarjevem turnu, ki so ga, kakor v svarilo šlevam, v samotni grapi pod Tolstimo vrhom s puškami in krampi pobili.

Hudoklin bolnišnice v Pendiirjevki skoraj gotovo ni izdal, vendar ji partizani celo leto niso več zaupali. Dr. Černelč se je znašel pred težkim vprašanjem, kje in kako zagotoviti ranjenem varno zdravljenje.

Z istimi težavami so se že dolgo zaman borili tudi Hrvati. Sedaj so se odločili za novo, skupno slovensko-hrvaško bolnišnico, tretjo v Gorjancih. Njen nastanek nam je v članku »Moji ranjenci leta 1962 v Borcu prav prsrčno popisala Franciška Jurečičeva z Ostrca nad Kostanjevico.

Ko so se po hudih bojih z ustaši v maju 1942 Bulatovi Kordunaši prvič mudili pri slovenskih partizanih v Opatovi gori, so pripeljali iz Zumberka na Ostrce nad Kostanjevico partizana Vlai-

ča iz Vlaičev pri Vrgin mostu. Imel je bolne ledvice in mučila ga je revma. Sprejela ga je in po materinsko negovala trgovka Franciška Jurečičeva. Takoj za Vlaičem je dobila v hišo še mladega in simpatičnega Kordunaša Milana Mraovića-Simića, ki ga je pri Tomaševičih zadela ustaška dumdumariča v desno roko. V nekaj dneh so imeli na Ostrcu hrvaške ranjence še Sintičevi in Laknarjevi, med drugim tudi Draušnika. Obiskala sta jih zdravnik dr. Ivanišević in dr. Erat iz Kostanjevice. Na Ostrcu so bili hrvaški ranjenci 18 dni.

Pri Sintičevih je neki ranjenec s kroglo v prsih po petih dneh umrl. Bil je velik, da niso našli zanj niti postelje niti imeli za mrtvega krste. Pokopali so ga zavitega v rjuho na vaškem pokopališču. Partizanske pogrebce je nízko obletaval italijanski avion. Od Sv. Mohorja so partizani nanj streljali.

Seveda niso bili ranjenci na Ostrcu nič več varni, čeprav so stale straže na Dolščah, Slinovcah in v Orehovcu. Zato so bolnike rajši že drugi dan preselili na Delkotovo pristavo v Avguštinah. Jurečičevo so Italijani prijeli in ji je med sedemurnem zasliševanjem že hudo trda predla.

Tudi v Avguštinah se ranjenci niso čutili varne. Selili so se v Vinjar pod Prušnjo vasjo, pozneje v Polšnico. Strašni jarek in nazadnje, mogoče konec julija, na hrvaško stran, na žumberško Priseko nad Planino.

Priseka na vrhu gričev je štela tri domačije, ki so jih vse zasedli ranjenci. Težji so bili v hišah, lažji so spali po skednjih in senikih, podnevi pa poleževali v senci sadovnjakov. V bolnišnici je bil sicer vzoren red. Hrana je bila dobra.

Bolnišnico je prevzel dr. Černelč, ki je v noči pred 30. avgustom pripeljal vanjo tudi svoje ranjence iz Apenika in tiste, ki jih je Ivan Robek pripeljal čez Krko. Vse ranjence razen peterice v Pendiirjevki je zbral v Gaju pri Vrhpolju, kjer so v grmovju in pod drevjem ležali dva ali tri dni. Komaj pa so jih z vozi umaknili skozi Orehovec in Ostrce na Priseko, so že prileteli italijanski avioni in izpraznjeni Gaj in sosednje Vrhpolje strahovito bombardirali. Bila je nedelja, 30. avgusta (1942).

Na Priseki sta zdravniku pomagali dve bolničarki, neka Novakova iz Ljubljane in Lojzka Brsanova iz Orehovca. Prej kot čez štirinajst dni so doživeli na Priseki pretresljivo žalogro.

Tu moram poseči nekoliko nazaj.

Blizu Priseke je žumberško Novo selo in v njem Herakovičev dom. Odrasli bratje so bili že vsi preskrbljeni. Nikola je bil sodnik, drugi grškokatoliški duhovnik, tretji gospodar na domu, kjer je živela tudi sestra, četrti, Pavle, pa je bil logarski »vježbenik«. Vsi so postali goreči ustaši.

Pavle Herakovič, črnolas, tenak fant srednje rasti, je dve ali tri leta obiskoval gimnazijo. V svoji lahkotnosti in lenobi je učenje opustil. Postopati po gozdovih mu je bolj uga-jalo. Ko se je v aprilu 1941 pojavilo povsod dosti vojnega plena, se je začel ukvarjati s črnim prekupčevanjem, zlasti z donosnim tihotapljenjem tavajočih vojaških konj, ki jih je spravljaj čez mejo na Hrvaško.

Slišali smo že, da so ustaši 9. junija 1942 napadli in razdejali skoraj prazno taborišče kostanjeviške partizanske čete v Opatovi gori. Ljudje so partizanom povedali, da so z ustaši videli Pavla Herakovića iz Novega sela, ki da je napadalce vodil. Partizani so izdajalca iskali in ga osmi dan po napadu prijeli v nekem vinogradu pri Črneči vasi, kjer je čakal na sestanek s tihotapci. Zasišali so ga in ga zvezanega izročili komandi žumberškega odreda v Poganjih jamah, da bi ga sodili.

Komisar Ivan Sokolčič je sklical svoj odred, poročal o slovenski obtožnici proti Pavlu Herakoviću in vsakega partizana posebej vprašal, kaj naj naredi z jetnikom.

Oglaš se Ilija Bastašič iz Džuricev in pravi:

Doživetje z Natašo

Nekoč, bil je zadnji dan leta, me je usoda pripeljala v veliko pristaniško mesto, kjer nisem imel niti enega znanca. Kmalu mi je pošel denar; niti ene kopejke nisem imel več v denarnici. Vse, kar sem lahko pogrešal, sem razprodal in se napotil v predmestje, kjer je ležalo pristanišče. Tiho je bilo tam in nikjer ni bilo nobenega človeka — ladijski promet se je komaj pričel. Ves lačen sem pohajkoval mimo hiš in razmišljal, kako dobro se godi podganam.

Prišel je večer. Deževalo je, sever je mrzlo pihal, vihar se je igral za nočnicami, rečni valovi so se peneč valjali ob obalo. Zdelo se je, da reka čuti prihajajočo zimo in da hoče iz strahu pred ledeno odejo pobegniti. S popolnoma oblačnega črnega neba so neprenehoma padale dežne kaplje. Na obali je med dvema topoloma ležal čolniček z navzgor obrnjenim dnom. Bilo je, kot da je vsenaokrog izumrlo, jaz pa sem eden izmed preživelih. Takrat mi je bilo osemnajst let. Stopil sem na mrzel, vlažen pesek, zobje so mi šklepetali. Ko sem prišel do stojnice, sem zapazil sključeno žensko postavo, ki je z rokami izgredla pesek pod prodajnim pultom.

»Le kaj dela tukaj?« sem se vprašal in sedel k njej na tla. Zakričala je in me pogledala s svojimi mehкими rjavimi očmi. Zagledal sem privlačno devetnajstletno deklico. Obraz so ji kazile plave maroge. Pogledala me je, njen strah je počasi izginil. Z rok je stresla pesek, si popravila ruto in dejala: »Tudi ti si videti lačen. Koplji... utrujena sem. Verjetno so notri klobase in kruh, ker stojnico še uporabljajo za prodajo.«

Začel sem kopati. Za hipec se je zagledala vame, nato pa je sedla in mi pomagala. Molče sva delala. Tako sem se pogledal v opravilo, da sem na vse pozabil; mislil sem le na zalogo v pultu. Vedno temneje je bilo, spustila se je gosta megla, valovi so se vedno bolj divje zaganzjali, dežne kaplje so že močno padale. Nekje daleč je zapiskal čuvaj...

»Ima tla?« je vprašala deklica. »Vprašala sem, ali ima stojnica tla. Če jih ima, se ne trudiva zaman. Pametneje bi bilo, da zlomiva ključavnico!« Zgrabil sem ključavnico in jo mahoma iztrgal. Moja spremiljevalka se

je zvila kot kača in naglo zgrabila v odprtino.

»No, kaj si našla?« sem vprašal.

»Košaro s steklenicami, prazne vreče, dežnik, železno vedro... ah, hlebec kruha. Sicer je vlažen, toda vzemi ga...« Pred moje noge se je zakotalil hlebec. Odlomil sem košček in ga hlastno vtaknil v usta.

»Daj še meni. In sedaj morava izginiti. Kam greva?« Pogledala je okoli sebe. »Ah, tam leži prevrnjen čoln, pojdiva podenj!«

Še močneje je deževalo, vihar je tulil, midva pa sva požirala kruh. »Kako ti je ime?« sem vprašal deklico. Rekla je: »Nataša.«

Dežne kaplje so padale na lesene stene čolna. Tako pljuskanje povzroča žalostne misli. Najino stanovanje je bilo ozko, vlažno in brez najmanjše udobnosti. Nataša se je z rokami naslonila na rob čolna in se zazrla v reko. Rad bi se pogovarjal z njo, a nisem vedel, kje naj začnem. Nataša je sedla, z rokami objela kolena in se zatopila v misli. Nato je rekla: »Tako prekleto življenje!«

Pravzaprav je zatarnala. Toliko malodušnosti je bilo v teh besedah. Enostavno je povedala svoje mnenje... »Raje crknem,« je izbruhnila.

»Kdo te je tako osramotil?« sem vprašal.

»Moj ljubimec... neki pek!«

»Te često pretepa?«

»Le kadar je pijan.«

Nenadoma se mi je približala in začela pripovedovati o Paški: pek je, ima brke in zelo dobro igra harmoniko. Prišel je k njen v salons. Všeč ji je bil, ker je vesel fant. Zaljubila se je vanj. Bil je njen zaščitnik in prijatelj, potem pa ji je vzel ves denar, ki ga je dobila od gostov, ga zapil in se pred njenimi očmi zabaval z drugimi dekletimi. »To boli. Sem mar slabša kot drugi? Predvčerajšnjim, ko sem smela ven, sem šla k njemu in ga našla z drugim dekletom. Očitala sem mu, on pa me je pretepel in mi raztrgal obleko. Le kako naj se vrnem? Vse mi je raztrgal... bluzo... krilo. Moj bog, kaj bo z mano?«

Zobje so mi šklepetali; pa tudi njo je zeblo. Tako se je stiskala k meni, da sem videl blesk v njenih očeh.

»Kakšne barabe ste moški! Poteptala bi vas. Ko bi eden crknil, bi mu pijunila v obraz in ne bi mi bilo žal. Najprej

je tako lepo, ko pa se vdaš, pa...«

Tako bedno sem se počutil, da sem zastokal. V tem trenutku sem začutil dve majhni golji roki in zaslišal tih glas: »Kaj ti je? Kaj si zagrešil? Te zebe? Torej kakšeni? Sediš tu in molčiš. Ze davno bi mi lahko povedal, da te zebe. No, leži na tla; iztegni se; tudi ja bom legla. In sedaj me močno objemaj. Tako, sedaj ti bo topleje. Potem bova legla s hrbtom proti hrtu in prenočila. Prav gotovo si izgubil službo. Sedaj si brez dela?«

Potolažila me je, ona, ženska, ki je prodajala svoje telo, deklica, ki ni našla prostora na svetu.

Gost dež mi je padal na obraz, na prsi. Kljub temu da sva ležala tesno objeta, sva se tresla od mraza... Ta resnica je bila težja kot vse sanje... Nataša pa je govorila tako, kot zna govoriti le ženske: ljubeznivo in prijateljsko. In nekaj njenih besed je padlo v mojo dušo; solze so se kar same prikrdale. S tihim glasom mi je rekla: »Ne joči, ljubi moj. Bog bo dal... našel boš posel. Ne smeva obupati!«

Nenehno me je poljubljala. To je bil prvi poljub, ki sem ga dobil od kake ženske. Dolgo sva ležala z roko v roki. Ko se je zaspivalo, sva zapustila čoln in odšla v mesto.

Tukaj sva se poslovila kot stara prijateljca. Nikoli več ni nisem srečal, čeprav sem pol leta stikal po beznicah, da bi jo našel; tisto Natašo, s katero sem preživel neomadeževano Silvestrovo noč.

Mačka v avtomobilu

Gospa Veneranda je sedla za krmilo, njen inštruktor pa poleg nje.

»Kaj boste torej storili, preden vzgete motor?« jo je vprašal.

»Najprej se bom prepričala,« je odgovorila gospa Veneranda in se ozrla okrog sebe, »ali v avtomobilu ni mačke.«

»Kako, prosim?« je vprašal inštruktor. »Kaj ste rekli?«

»Rekla sem,« je ponovila gospa Veneranda, »da bom najprej preverila, ali v avtomobilu ni mačke. Priznati morate, da bi bilo sila nevarno voziti avtomobil, če bi bila v njem mačka. Zato bom mačko vrgla ven, še preden bom sedla za krmilo.«

»Jaz vas učim voziti avtomobil,« je dejal inštruktor, »mačka pa nima s tem nobene zveze. Najprej morate preveriti, v kakšnem položaju je menjalnik.«

»Kakor hočete,« je dejala gospa Veneranda. »Vi ste učitelj in jaz moram storiti to, kar mi ukažete: to pomeni, da moram najprej preveriti, v kakšnem položaju je menjalnik, mačko pa bom vrgla ven kasneje. Če pravite, da

lahko mačko spodim šele potem, ko preverim, v kakšnem položaju je menjalnik, pomeni to, da je to pravilno.«

»Poslušajte!« je dejal učitelj in zaskripal z zobmi, »v avtomobilu ni nobenih mačk, ali vam je jasno? In če bi tudi bile, kaj mi to mar? Tukaj sem zato, da vas naučim voziti avtomobil, in ne, kako se iz avtomobila mečejo mačke! Ali sem se izrazil dovolj jasno?«

»Popolnoma,« je odgovorila gospa Veneranda. »Toda jasno, da si vas nikoli ne bi drznila zaprositi, naj mi pokažete, kako je treba vreči mačko iz avtomobila. Sicer pa mi tega niti ni treba pokazati, to lahko storim brez vas. Četudi ne bi vedela, kako je treba vreči mačko iz avtomobila... Iskreno rečeno, to niti ni pogoj za opravljanje izpita... Ali morda nimam prav?«

»Prav imate,« je odgovoril inštruktor in si obrišal znoj s čela.

»Ko smo torej pojasnili zadevo z mačko,« je nato dejala gospa Veneranda, »bi morala še pojasniti, kako je treba voziti avtomobil. Ugotovila bom torej v kakšni legi je menjalnik, potem bom vrgla mačko ven, in kaj naprej...«

»Ce je sploh kakšna mačka v avtomobilu, jo lahko najprej vržete ven...« je šepetajoče dejal inštruktor in vzdihnil.

»E, to pa ne gre tako!« je vzkljnila gospa Veneranda. »Najprej mi rečete, da moram preveriti, v kakšni legi je menjalnik, zdaj pa spet pravite, da moram najprej vreči mačko ven. Kaj je to? Mar mislite, da me boste tako naučili voziti? Niti sami ne veste, kako je treba pričeti, to vam odkrito povem!«

Gospa Veneranda je stopila iz avtomobila in zaloputnila vrata za seboj.

»Našla si bom drugega inštruktorja, ki bo več svojega dela,« je vzkljnila in se oddaljila s hitrimi koraki, medtem ko je inštruktor gledal za njo z izbuljenimi očmi.

Božidar Jakac: Novo mesto (1941)

Delavec ni človek, on je živina, suženj; milostna gospoda ga zaničuje kakor psa. Jesti mu daje samo toliko, da ne pogine, v svoji pesti ga ima gospod, z njim dela, kar hoče. Ako se mlademu gospodiču zljubi zasesti njegov hrbet, mora uzdo vzeti v usta, hoditi po vseh štirih, trpeti, da ga bije z bičem okoli ušes. Gorje mu, ako bi ga prevrnil, četudi nerad; pri tej priči se mora obrniti z ženo in otroki. Njegovo deklica, če je čedno — drugo zamolčim, grdo nočem govoriti; ali jeza me grabi, če pomislim, kako se godi. Pojdi mi s tisto obrtnijo, jaz jo poznam. To imenujejo bogato deželo, če jih je petero, desetero, ki so siti, belega kruha pijani, ki imajo vsega dovolj, vse drugo je pa berač! Kmet bodi kmet, dela naj in varčuje; živel bo dobro ali slabo, ali živel bo na svojem svoj gospod. Vsakega lahko zapodil z motiko, z vilami, kdor se hoče šopiriti in razgrajati po njegovem. Svoje hiše naj se drži, naj se ne klati po krčmah, pijančuje naj ne in kvartopiri; žena in dekleta naj se ne oblačijo kakor mestne gospe, tako da ima v nedeljo nekatera več na sebi, nego je vredna vsa domačija. Pridnosti in varčnosti nam je treba, ne obrtnije! Tako, zdaj sem ti povedal, kar ti gre. Z Bogom!«

Nósan je sprevidel, da se s tem starokopitnim drvarjem ne da pametno govoriti. Reče mu torej: »Vi govorite po svoji drvarski pameti; neumen sem jaz, da sem začel z vami take pogovore; brez zamere!«

Seljan mu založi za odhod še to:

»Ti pa zameri ali ne zameri; še to ti rečem, in kar boš slišal, lahko poveš vsakemu: Ko bi se smelo, jaz sam bi šel ponovi bi s tole sekuro razbrskal vse, kar ste dozdej zgradili in sezidali!«

Preklinjanje Seljanovo ni škodilo novemu podjetju. Glavno poslopje, v katerem se bo delalo železo, hiše uradnikom in delavcem za stanovanje in druge potrebne stavbe vse je bilo dodelano. Določen in napovedan je bil že dan, ko se fabrika odpre z ve-

liko slovesnostjo; dolgo naj ostane ljudem v spominu imenitni dan, s katerim napoči nova doba temu okraju, morebiti vsi deželi.

Ali to slovesnost je hotel oskrbnik gospod Klinger, kateremu je bilo vse podložno, združiti z neko drugo, ki je njega osebno zadevala.

Gospod Klinger je bil še mlad mož, visoke rasti, skoraj belih las, modrih oči, okroglih lic, rdečih kakor makov cvet; prava severnonemška moška lepota. Hodil je navadno v lovski obleki, katera mu je, to se mora reči, prav lepo pristojala. Ker je imel poleg tega lepo službo, ni čudno, da je nosil glavo pokonci, sicer pa je bil dobra duša. Glavno pa je to, da je bil samec; zaradi te lastnosti ga je gospa davkarica posebno čislala; to je bil snubač kakor gospod Valentin ali pa morebiti še boljši, ker pri njem je bilo vse gotovo; Valentin in Klinger sta se ji zdela kakor cvet in sad; oba sta lepa, ali pameten človek raje poseže po sadu. Toda ker je imela dve hčeri, še voliti in izbirati ni bilo treba, najboljša oba. Lahko si je torej misliti, da skrbna mati ni prezirala in zanemarjala zlatega ptiča; pridno mu je stavila mreže in pasti, pogosto ga je vabila, dobro ga je gostila z jedjo, pijačo in vsaktero ljubeznivostjo. Mladi mož se je prav dobro imel v njeni hiši; prijazno in veselo se je pogovarjal in šalil z Olgo in Ireno, ki sta v njegovih družini razkladali in razgrinjali vso svojo ljubeznivost. Zlasti Olga se je bila prišla in pola-

stila lepega gospoda, kakor da bi ne bilo na svetu nikakega Valentina; mislila si je pač: boljše drži ga nego lovi ga! Ubogi Valentin!

Samo to je davkarico malo skrbelo, da ji ni hotel Klinger nikoli nič dolžan ostati. Vselej, kadar je bil v njeni hiši, vedel je potem tako naravnati, da so se kam skupaj peljali, on in vsa davkarjeva družina ob njegovih stroških, s hvaležnostjo torej ga ni mogla privezati; vendar zaupala je v svojo in svojih hčera ljubeznivost.

Ali bistroumna žena se je motila. Klinger si je bil že izbral svojo nevesto. Z njenim očetom je bilo že vse dogovorjeno. Zenitovanje se je imelo obhajati obenem, ko se bo tovarna slovesno odprla. Sodnik je imel res srečo; kakor v sanjah se mu je izpolnila vsaka želja. Starejša hči ga je že nekoliko skrbela, kako ji dobiti primerne ženo? Za kmeta se mu je zdelo Ana pregospodka, prešibka je bila in preomikana; tudi ga ni bilo po vsi okolici dovolj premožnega, da bi se jo upal snubiti; cesarskega uradnika ni čislal na to stran. V ti zadregi mu je prišel Klinger kakor nalašč; boljšega zeta si ni mogel želeči, in kako bi ga ona ne bila vesela? Lep zakon bo to in srečen, tega je bil mož do dobrega prepričan. Vendar govoril ni o tem ne z njo ne z materjo; iznenaditi je hotel obe z veselo novico! Ali zdaj je bilo čas govoriti; malo dni je bilo še do odločenega časa in treba je mnogo priprav za ženitovanje.

Najprej mu je bilo govoriti z gospodinjo; potrebno sicer ni bilo, ali spodobno. Po kosilu čaka nekaj časa, da odide Ana; ker pa le ni hotela, migne ji z roko, naj se umakne. Ko sta bila sama, potegne še enkrat krepko iz kozarca, obriše si usta, potem začne:

»Veš, kaj novega?«

»Kaj?«

»Torej nič ne veš?«

»Kaj bi vedela? Jaz imam doma dovolj skrbi in opravka, malo se menim za to, kar se godi zunaj hiše.«

Zadnje slovo od dr. V. Bartola

V petek, 15. septembra, so se ob petih popoldne Ljubljancem in Tržačani zbrali pri Nikolajevi vežici na Žalah, da pospremijo na zadnje pot pisatelja in znanstvenega delavca dr. Vladimira Bartola. Predstavniki društva slovenskih književnikov je v spomin-skem govoru opisal ustvarjalno pot pokojnega pisatelja. Zastopnik Slovenske akademije znanosti in umetnosti je ob slovesu prikazal Bartolovo delo, ki ga je opravljal kot upravnik znanstvene pisarne na akademiji. Iz tega časa je njegovo delo »Obisk pri slovenskih znanstvenikih«. Trejni govornik je bil njegov rojak, ki je obudil spomine na pisateljev rojstni kraj. Ob grobu se je od pokojnega Bartola poslovil v ime Primorskega dnevnika in Slovenskega gledališča iz Trsta pisatelj dr. Andrej Budal.

Dr. Vladimir Bartol se je rodil leta 1903 v Trstu. V času prve svetovne vojne se je šol na nemški gimnaziji, kot zelo nadarjen študent pa je nato v najkrajšem času diplomiral na ljubljanski univerzi iz filozofije in biologije in tudi doktoriral.

Njegov rod izhaja iz rioniške doline, iz Podhoste pri Sodražici. V dijaških in študentskih letih je večkrat obiskal svoje rojake.

Dr. Bartol je bil krt biolog tu di vnet zbiralec metuljev, ki jih je iskal v raznih krajih po Sloveniji. S svojo zbirateljsko strastjo je obogatil tudi ljubljansko biološko fakulteto z redkimi primeri nekaterih metuljev.

Mnogi venci so zasuli prerin grob dr. Vladimira Bartola, njegovo pisateljsko in znanstveno delo pa bo vedno ostalo med nami.

S. Sk

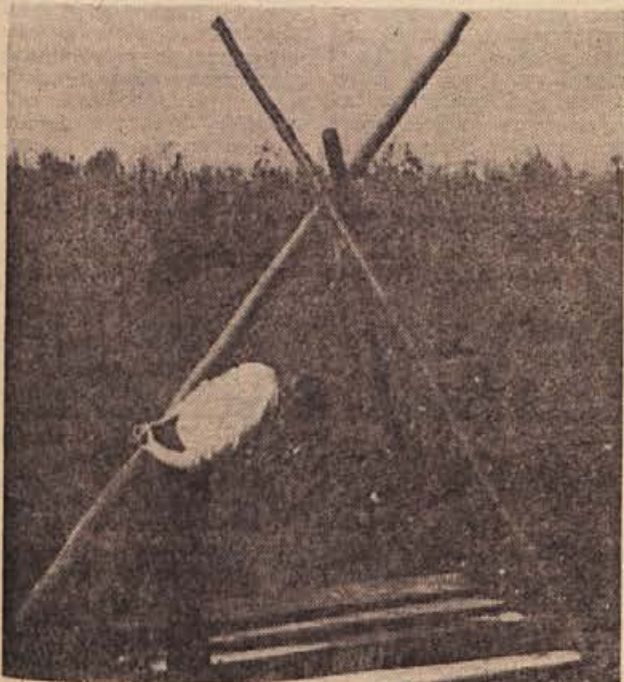
Razstava Franja Stiplovska v Mariboru

V petek zvečer so v prostorih Umetnostne galerije v Mariboru odprli razstavo slikarskih del pokojnega ravnatelja Posavskega muzeja iz Brezic, akadem. slikarja Franja Stiplovskega. Za razvoj likovnega življenja v Mariboru je dosegel pokojni slikar Stiplovskega že v letih stare Jugoslavije vidne uspehe; to je med drugim poudaril tudi prof. Branko Rudolf, ki je odprl petkovo razstavo, na kateri je 66 umetnin. Otvoritve se je udeležila tudi umetnikova soproga in predstavnika Brezic.

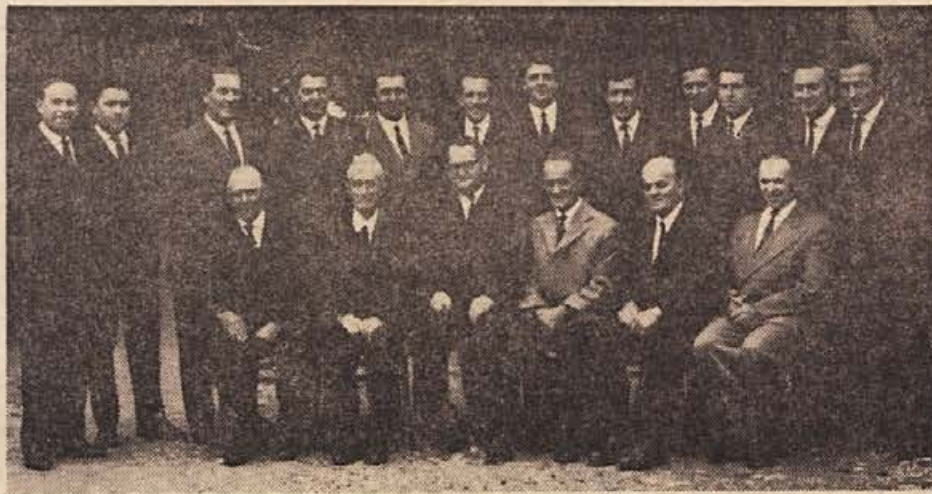
Moj Lonja

Pisateljica Nada Kraigher v knjigi Moj Lonja razkriva podobo večeršnjega sveta. — Nada Kraigher (rojena 1911) je s svojim prvencem (Pet temnih svetlih let) nastopila dokaj pozno — (roman je izšel leta 1963) ter je po mladinskem potopisu za črtoke napisala še roman Začarani krog, kjer piše o predvojni marksistično usmerjeni študentski in umetniški bohemski družbi. Njeno pisanje, in o velja tudi za delo Moj Lonja, je pogosto reportažno pisano, duhovito ter temperamentno. Roman Moj Lonja je Ivan Potrč takole označil: »Moj Lonja je pisateljski korak naprej v literaturo, in ko knjigo prebereš, si praviš: če bi Moj Lonja ne bil napisan, bi ga kdo moral napisati.«

Delo, ki se časovno naslanja na Začarani krog ter je pravzaprav njegovo nadaljevanje, saj opisuje čas usodnih odločitev med vojno, je izdala Mladinska knjiga, opremil na jo je Jernej Kraigher.

Da bi prišli na sled perspektivi davnine, so arheologi, ki so izkopavali starodavni Gutenwerth na Otoku pri Dobravi, izkopali globoke jaške. Ljudje v Dobravi in okolici vedo povedati, da je tam nekje zakopano zlato tele, in godrnjajo, ko pri oranju naletijo samo na črepinje ter kamenje... (Foto: Peter Breščak)

Pevski zbor prosvetnega društva »Ivan Kobal« v Krški vasi ob 40-letnici ustanovitve. Spredaj sede ustanovni člani s pevovodjem.

OB 40-LETNICI PROSVETNEGA DRUŠTVA »IVAN KOBAL«

Zapelili so ustanovni člani

Ob bolj pičlem obisku vavenske pesmi in odprli srečanje z množično zapeto Aljažovo pesmijo »Triglava« pod vodstvom tov. Ivana Lapuha. Predsednik je nato v jedrnatem govoru opisal 40 let društvenega dela, ki ga je začel pevovodja, režiser in vsestranski organizator Ivan Kobal. Kobala je društvu izrgala druga svetovna vojna. Po vojni je pevsko dejavnost obnovil pevovodja Franc Baškovič, zasluge za kulturno rast društva pa si je pridobil tudi pokojni Stane Lindič.

Uvodoma je marljivi predsednik tov. Ivan Prah pozdravil navzoče ljubitelje slo-

venske pesmi in odprli srečanje z množično zapeto Aljažovo pesmijo »Triglava« pod vodstvom tov. Ivana Lapuha. Predsednik je nato v jedrnatem govoru opisal 40 let društvenega dela, ki ga je začel pevovodja, režiser in vsestranski organizator Ivan Kobal. Kobala je društvu izrgala druga svetovna vojna. Po vojni je pevsko dejavnost obnovil pevovodja Franc Baškovič, zasluge za kulturno rast društva pa si je pridobil tudi pokojni Stane Lindič.

Vrsto let se je dobro razvijala dramska dejavnost, vendar je zadnje čase zamrla zaradi pomanjkanja režiserja, skromnih sredstev in še skromnejših prostorov. Ljubzen do petja je premagala te ovire. Fantje in dekleta, moške in žene so se po težkem celodnevem delu zbirali ob večerih v gasilskem domu in peli, peli. Vsem tem članom je izrekel predsednik zahvalo. Posebej je postavil za zgled ostalim štiri člane ustanovitelje; ti so Franc Ogrin, Franc Kovačič, Franc Piltaver in Miha Ivšič. Razen njih je imenoval še vrsto članov, ki imajo nekoliko krajšo društveno dobo.

Ganljivo je bilo slišati, ko so sami ustanovni člani zapeli Jerebovo pesem Moj deklíč. Sledili so moški zbori z več pesmimi. Krškovaščane je vodil tov. Ivan Lapuh, Selance in Skopičane tov. Anton Miler, Brežičane pa tov. Franc Baškovič. Plonirici sta zborovodjem darovali šopke. Prireditev je spretno napovedovala tov. Kristina Kovačič. Predsednik Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije — občinskega sveta Brezice, tov. Rado Dernač, je čestital društvu in podelil ustanoviteljem društva lične diplome. Diplomsko je prejela tudi dolgoletna tajnica obč. sveta in knjižničarka Savica Zorko.

Lepo prireditev so zaključili združeni pevski zbori, ki so pod vodstvom tov. Franca Baškoviča občuteno zapeli BOHOR Radovana Gobca.

S. Z.

Grafike starih mojstrov v krški galeriji

23. septembra zvečer so v krški galeriji slovesno odprli zanimivo razstavo 37 starih grafičnih listov in bakroreznih plošč iz znane zbirke Pokrajinskega muzeja v Celju, ki bo odprta do 1. oktobra. Z uvodno besedo je bogastvo starih mojstrov predstavila zbranim obiskovalcem Milena Moškon, kustodinja celjskega muzeja.

Kaj nudi nova razstava v

Baročno kiparstvo

Knjiga meseca pri nas je prav gotovo dolgo pričakovani prvi »zvezek« iz napovedane zbirke Ars Sloveniae, Baročno slikarstvo dr. Sergeja Vrišerja. Knjiga obsega 63 strani z besedilom ter osemdeset listov s slikami (šest barvnih). Mladinska knjiga se je odločila, da bo v kratkem izdala tudi naslednje knjige: dr. Ivan Komelj: Gotska arhitektura, dr. Emilijan Cevc: Gotska plastika ter dr. Nace Sumi: Baročna arhitektura.

Baročno kiparstvo dr. Sergeja Vrišerja stane 140 Ndin.

LUCAS VAN LEYDEN: Pesnik Vergil v kočari (bakrorez iz 1525) — Grafični list, ki je razstavljen na razstavi v krški galeriji, je odtis iz bakrorezne plošče, ki jo je naredil 1525 najpomembnejši holandski slikar v 16. stoletju Lucas van Leyden. Motiv prikazuje srednjeveško zgodbo Alberta Eypa o tem, kako je neka lepota povabila k sebi pesnika Vergila, a ga je pustila viseti čez noč v kočari, katere ni hotela potegniti v prvo nadstropje k sebi. Maščevanje nad zapeljivko je bilo strašno. Trg na sliki nam kaže renesančno arhitekturo.

DVA DOLENJCA NA POMENKU OB DRAVI

Dolenjska leta prof. Boga Teplyja

Profesor Bogo Teply je naši sredi ni znan in cenjen kot zgodovinar in publicist. Ze dolgo živi in dela v Mariboru. Tam je bil vrsto let ravnatelj mariborskega muzeja in je napisal precej svojih razprav o zgodovini naše Stajerske.

Kadar pridem v Maribor, ga poiščem, da pokramljava in se pomeniva o njegovem delu in načrtih. Poznava se že iz mladih let. Oba sva dolenjska rojaka in rojena isto leto.

Piše: JOŽE ŽUPANČIČ

(leta 1900). Teply se je rodil v Veliki Loki pri Trebnjem na Dolenjskem, kjer je bil njegov oče Konrad postajni načelnik. Skupaj sva nosila soldaško suknjo v celjski »djačkici« četi po prvi svetovni vojni.

Rada obujava spomine na najine nekdanje novomeške sošolce, pesnika Mirana Jarca in druge, ki so se vpisali v našo kulturno zgodovino.

Bogo je takole segel v svoje spomine: »Na moja mlada leta v Veliki Loki ob Temenici me vežejo lepi spomini. Temenica, ta svojevrstna dolenjska ponikalnica, ki izvira pod Valvasorjevimi Bogenšperkom na zgornjem robu lepe Temeniške doline, je bila v mojih letih polna rib. Vaški otročaji smo jih lovili kar z roko, pa ni bilo nikogar, ki bi nam branil stikati za ribami.

Velika Loka je bila tedaj samostojna občina, občinski sedež pa je bil v bližnjem Sentlovrencu. V tej vasi se je rodila skoraj deset let pred menoj (1891) književnica Marija Kmetova, ki je napisala nekaj prav dobrih del. Ta naša vrla Dolenjka živi v Ljubljani in je kljub častitljivim letom še zmeraj čvrstejša zdravja in vedre volje, kar je znak tipičnega Dolenjca, pa tudi Dolenjke.

Zal, da je Marija Kmetova odložila svoje nekaj tako prijetno pisateljsko pero.

Rod pisateljice Marije Kmetove, ki je bila učiteljica, je pristnega dolenjskega porekla, Marijin oče je bil

učitelj. Ta poklic si je izbrala tudi pisateljica, prav tako njen brat Herman.

Družina učitelja Kmety je stanovala v lepi šolski stavbi sredi vasi. Značilno je, da je pomagal pri gradnji šolske stavbe stric učiteljice Marije Kmetove, ki je bil kmečki gospodar v sosednji vasi Krtina.

Kilometer od Velike Loke stoji grad Male Loke. Še danes je privlačen in je preživel vojno viхро. Postavljen je na griček, da ima lep razgled po Temeniški dolini. Okrog gradu je dosti sadnih dreves. Temeniška dolina slovi po dobrem sadju. Po hribih nad dolino, zlasti na Čatežu in sosednjih vaseh pa raste vinska trta.

Dolenjci so šaljivi ljudje. Taki so ljudje povsod, kjer raste vinska trta, ki daje dobro pijačo; kozarec vina odžene skrbi in spravi ljudi v dobro voljo. Pri poličku se rade krešejo šegave misli, zato se zbadajo stanovalci iz vinorodnih krajev med seboj s priložnostnimi šalami in ostricami. Taki so tudi ljudje ob Temenici in po bližnji Dolenjski. Ljudje iz hribovskih vasi nazivajo prebivalce iz krajev ob Temenici, kjer so ponekod zamočvirjeni travniki, »žabarjia. Pač zaradi poskočnih žab, ki se rade zadržujejo v vodi in mlakužah.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Rekliso

na skupni seji zbora delovnih skupnosti ObS in ObSS 12. septembra v Novem mestu

ZARADI MONOPOLA PRI MESU

Inž. Jože Tanko: »Novomeška kmetijska zadruga ugotavlja, da ima mesarja monopol v oskrbi Novega mesta z mesom, zato bo v nekaj tednih odprla svojo klanico in v Novem mestu ure dila eno ali dve prodajalni za meso. Cene bodo konkurenčne. Tudi za preskrbo prebivalstva s sadjem in zelenjavo — z ozimnico — si prizadeva. V Novem mestu je postavila nekaj stojnic in poceni prodajala sadje, v kratkem namerava postaviti stojnico tudi v ljubljani.«

AMORTIZACIJSKI SKLADI OSIROMASENI

Jože Padovan: »Služba družbenega knjigovodstva je ugotovila, da so gospodarske organizacije v novomeški občini v letošnjem prvem polletju amortizaciji posvečale zelo malo skrbi. Tako gospodarjenje ne more biti dobro, zato z rezultati poslovanja ne morem biti zadovoljen.«

OBUDITI ZAMISEL O ZDRUŽEVANJU

Ludvik Kebe: »Kaže, da bo treba spet osvetliti vprašanje združevanja podjetij. Namen tega naj bi bila cenejša proizvodnja v določeni panogi. Malo podjetij ima kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne načrte. Malokje vedo, kaj naj bi čez leto ali dve dela li.«

ZDAJ PA SE PROSTI PETKI?

Erno Šali: »Nekatera podjetja so ukinila proste sobote, ker so ugotovila, da jim za dejavnost v pogojih reforme celo zmanjkuje dni v tednu. V nekaterih delovnih organizacijah pa naj bi šlo že tako dobro, da jim ni dovolj prosta sobota, ampak hočejo še prost petek. Nekaj bo treba tudi ob tem reči!«

Po strehi drsel pred hladilnik

23. septembra popoldne je iz ljubljane v Zagreb hitel tovornjak — hladilnik, ki ga je vozil Italijan Guido Riva. Pri Karteljevem je hotel zaviti na počivališče, ker pa je bilo zasedeno, je odpeljal naprej. Za njim se je z osebnim avtom pripeljala Kranjčanka Marija Milnar. Ko je Milnarjeva zavila na levo, da bi prehitela Italijanovo vozilo, se je osebni avto prekucnil na streho in tako zdrsil pred hladilnik in naprej proti počivališču. V osebnem avtu sta bila ranjena dva potnika. Škodo so ocenili na 7.000 Ndin.

Naj bi bila šola v Bršlinu?

Čulum, predsednik KO SZDL Bršlin: »To zahtevajo vsi prebivalci v našem kraju!«

»Nimamo kina, nimamo otroškega vrtca, do nedavnega smo morali hoditi po blatnih in kotanjastih cestah in v vse kupovati v Novem mestu. Za to, kar imamo, smo se dolga leta potegovali. Hvaležni smo delovnim organizacijam, ki so nam pri tem pomagale. Tudi na referendumu smo šli prepričani, da bo nova šola stala v Bršlinu. Zdaj pa...«

S takim uvodom se je 22. septembra popoldne v učilnici novomeške železniške postaje začel sestanek krajevnega odbora bršlinske organizacije SZDL, ki so se ga udeležili tudi zastopniki drugih množičnih organizacij iz Bršlina. Dnevni red je vseboval dve točki; pod prvo je bil pogovor o lokaciji nove novomeške šole, pod drugo pa so formalno obravnavali poročilo krajevnih skupnosti o njenem polletnem delu.

Razprava o lokaciji za novo novomeško osnovno šolo se je začela brez posebnih uvodnih referatov. Prisotni so kar precej povedali, da to, kar bodo povedali, mislijo in zahtevajo vsi prebivalci. Potem so kar deževalo pripombe na predlog, naj bi novo novomeško šolo postavili na Grmu. Svoje prepričanje so zastopniki bršlinskega prebivalstva strnili v ugotovitve, da sme in mora biti ta šola postavljena samo v Bršlinu.

»Bršlin je perspektiven industrijski kraj, perspektiven tudi za razširitev stanovanjske soseske, zato je treba računati s tem, da se bo število prebivalstva še in še povečevalo. Razen tega je zaledje Bršlina tako močno in obsežno, da ga je treba pri izbiri lokacije za novo šolo resno upoštevati. V samem Bršlinu so tudi tri največja podjetja v naši občini, zato res

ne vemo, zakaj ne bi imeli še šole,« so rekli.

Da bi bile zahteve Bršlinčanov še bolj prepričljive, so na sestanku nasteli tudi trenutne težave otrok. Rekli so, da v Bršlinu ni pločnikov in da hoja po cesti spriči takega prometa za otroke ni varna. Edini avtobus, ki vozi iz Bršlina, pa je predrag. Če bi dobili šolo, bi v njej lahko uredili tudi otroško varstvo; dosedanje prizadevanje je namreč ostalo le pri anketah, ki so jih delale bršlinske žene in opozarjala na težave zaradi pomanjkanja varstva.

Se in še so naštevali na sestanku organizacije SZDL in niso pozabili povedati, da »ljudje razmišljajo tudi o tem, da ne bi več plačevali samoprispevkov.«

Ko smo po referendumu začeli pobirati samoprispevke, smo vedeli, da šole ne bo možno zidati prej kot pred letom 1970. Zadevo z lokacijo smo prepustili strokovnjakom; kje bo stala nova šola, naj povedo oni. Lahko jim zaupamo, da bodo izbrali tako mesto, ki bo najbolj ustrezalo. Lahko bo v Bršlinu, lahko na Grmu, lahko tudi kje drugje. Novo šolo smo se odločili zidati predvsem zaradi tega, da bi razbremenili sedanjo šolo ob Cesti herojev, ne zato, da bi »ustregli« ali Grmčanom ali Bršlinčanom!

Do ponedeljka zbrano 38 milijonov

Sklad za gradnjo nove osnovne šole v Novem mestu se je do 25. septembra povečal na 36.027.000 S din. Krajevni samoprispevek so do zdaj plačali: zaposleni 32.328.759 S din, delovne organizacije 4.850.000 S din, obrtniki in drugi zavezanci 729.586 S din in kmetovalci 118.000 S din. Samo upokojenci do zdaj niso še nič prispevali.

KAKO SMO GOSPODARILI V PRVEM POLLETJU?

Spet več v žepih, kot smo zaslužili!

Gibanje gospodarstva v novomeški občini sta na skupni seji obravnavala in ocenila občinski sindikalni svet in zbor delovnih skupnosti občinske skupščine

V občinskem oddelku za gospodarske in družbene dejavnosti so izračunali, da smo letos v novomeški občini spet bolj povečali osebne dohodke kot delovno storilnost, da smo v podjetjih občutno zmanjšali sklade in s tem zelo poslabšali plačilno zmožnost (likvidnost). Občinski sindikalni svet in zbor delovnih skupnosti občinske skupščine sta na skupnem zasedanju v Novem mestu 21. septembra ugotovila, da je v takem razmerju med osebnimi dohodki in delovno storilnostjo ter skladi glavni razlog za slabše uspehe, kot bi jih bili lahko dosegli.

Povprečni osebni dohodek občine 81.600 Sdin v letošnjem prvem polletju je za 17 odstotkov večji od lanskega v enakem obdobju. Ker so se stroški za preživljanje v tem času povečali za malo manj kot 9 odstotkov, pomeni, da sme si precej iz-

boljšati pogoje za življenje. Vse bi bilo lepo in prav, ko bi si bili osebne dohodke povečali predvsem z marjivosti pri delu. Podatki namreč kažejo, da bi imeli pravico spraviti v žep le 12,7 odstotka več denarja kot lani oziroma toliko več, za kolikor smo povečali storilnost. Ker tega na splošno nismo upoštevali, imajo nekatera podjetja osiromašene sklade.

V prvem polletju je mnogim podjetjem manjkalo denarja, zato so povečala kredite za občasna obratna in poslovna sredstva. Precejšnje breme so bile zaloge nedokončanih in končanih izdelkov in zaloge trgovskega blaga, medtem ko se je posredilo zaloge materiala in drobnega inventarja zmanjšati.

Izvozu nismo samo ostali zvesti, marveč smo ga v primerjavi z lanskim prvim polletjem povečali za 62,2 odstotka. Velik korak naprej je naredila industrija, ki je izvozila za 85 odstotkov več izdelkov kot lani. Izvoz na konvertibilno področje se je povečal za 47,8 odstotka.

Med podjetji, ki se jim je letos »odprlo«, velja predvsem omeniti IMV. Večji obseg proizvodnje in boljše prodaje izdelkov sta podjetju pomagala iz težav, da je bolj zaživelo. Poudariti je treba, da se je podjetju posredilo zmanjšati zaloge gotovih izdelkov za 82,9 odst., med-

tem ko je v izvozu doseglo več kot lani vse leto.

Tovarna zdravil KRKA pa je med gospodarskimi organizacijami na novomeškem območju ustvarila sorazmerno največji dohodek.

Zbor delovnih skupnosti in občinski sindikalni svet sta priporočila gospodarskim organizacijam, naj popravijo delovna razmerja, krepijo poslovne sklade in povečajo osebne dohodke le, če se bo povečala tudi delovna storilnost. Tako priporočilo je pred meseci že sprejela občinska skupščina, razprava o polletnem gospodarjenju pa je razkrila, da ga večina gospodarskih organizacij ni upoštevala.

Zbor delovnih skupnosti in občinski sindikalni svet bosta začela sklicevati tudi pogovore s predstavniki gospodarskih organizacij podobnih panog, na katerih bodo stvarneje reševali neurejena vprašanja.

Danes v Novem mestu slovenski partizan iz Nove Zelandije

Danes popoldne bo prišel na obisk v Novo mesto znani slovenski partizan iz Nove Zelandije John Denvir-Frenk. V Novem mestu bo gost družbeno-političnih organizacij, sprejel pa ga bo tudi predsednik občinske skupščine Franci Kuhar. John Denvir bo zatem obiskal Pleterje.

Denvir se je pridružil slovenskim partizanom že pozimi 1941, ko je kot novozeleandski prostovoljec ušel Nemcem. Kasneje je bil eden najboljših borcev v Sercejevih brigadi in je poveljeval enemu njenih bataljonov. Kot partizan je prekriziral tudi Dolenjsko. Pred prihodom v Novo mesto je obiskal že veliko krajev v Sloveniji

KAM S KROMPIRJEM IN SADJEM

Kmetje ponujajo, kupcev pa ni

Na območju novomeške kmetijske zadruge je pripravljenih za odkup 1.000 ton krompirja in vsaj 100 vagonov sadja. Ker ni kupcev, zadruga teh pridelkov ne odkupuje. Kmetje, ki se boje, da jim bosta krompir in sadje zgnila, pa čedalje huje pritiskajo na zadrugo, češ: »Odkupi vendar!«

Cene na širšem trgu niso ugodne niti za kmetovalce niti za zadrugo. Zaradi obilne letine je krompir slabše vrste (merkur) po 30 do 40 S din, boljše sorte pa so le

nekolikanj dražje. Poceni je tudi industrijsko sadje, saj so jabolka komaj po 15 do 20 S din kilogram.

Krompirja in jabolk je letos veliko, ni pa kupcev. Prav

zato kmetijska zadruga letos ni organizirala splošnega odkupa; predvideva le, da bo lahko prodala manjše količine industrijskega sadja.

Sadje, ki ga je zadruga pridelala na svojih površinah, prodajajo te dni v Novem mestu na zadruginih stojnicah. Potrošniki lahko kupijo tudi večje količine sadja za ozimnico, pri stojnicah pa lahko naročijo tudi krompir. Zimska jabolka lahko potrošniki sami naberejo v zadruginih sadovnjakih v Klevežu, Grabnu, Družinski vasi in drugih krajih, plačali pa ga bodo po 50 do 80 S din kilogram.

V kmetijski zadrugi razmišljajo o tem, da bi v Novem mestu uredili preskrbovalni center za ozimnico. V njem bi potrošniki dobili razen sadja, krompirja in zelenjave tudi zelje in druge povrtnine.

vec, Tatjana Gros in Ferdo Gernedelj.

Vsak večer je bilo po končanem zabavnem programu na sporedu kopanje v knežjem bazenu.

bavni ansambel ORION. Vsak večer je pela pevka zabavnih popevk Tatjana Gros iz Novega mesta.

Nepozaben je bil koncert pevskega društva »Dušan Jereb«, obiskovalcem pa se je globoko vtisnil v spomin tudi nastop metliške folklorne skupine, ki je izvajala belokranjske ljudske plesne. 14. septembra so imeli na partizanskem grobišču spominsko svečanost, zvečer pa so Novomeščani uprizorili Ovirkoovo dramo »Ko bi padli oživali«. Po igri so »srebovali« peli partizanske pesmi. 15. septembra je Oder mladih iz Novega mesta uprizoril Tavčar-Marincevo igro »Otok in Struga«, naslednjega dne je nastopil ansambel iz Maribora. Zadnjega dne je imelo novomeško godbeno društvo promenačni koncert, zatem pa je koncertiral salonski orkester DPD Dušan Jereb iz Novega mesta. Ob tej priložnosti so peli Ivanka Kraše-

Lepo praznovana 200-letnica

Vsak večer kopanje v knežjem bazenu

200-letnico termalnega zdravilišča v Dolenjskih Toplicah so praznovali od 10. do 17. septembra. V tem času je bilo več kulturnih in zabavnih prireditvev.

Proslava se je pričela z budnico novomeškega godbenega društva, ki je imelo tudi promenadni koncert. Za ples je vsak večer skrbel za-

Novi Šmihel brez vodovoda

V Šmihelu pri Novem mestu nima vodovoda 43 hiš, med temi je 36 novih. Nekateri stanovalci so si izkopal vodnjake, drugi pa nosijo pitno vodo od sosedov. Krajevni zastopniki razmišljajo o možnosti, da bi za gradnjo vodovoda začeli akcijo. Spodbujajo jih prebivalci, ki so za tako delo pripravljene prispevati nekaj denarja. Na podoben način so Šmihelčani nedavno dobili močnejšo elektriko.

DRAGO GREGORC

200 let DOLENJSKIH TOPLIC

Kulturne razmere v Toplicah

Topličani so poljedelci, ki z veseljem in pridno obdelujejo svoja polja, največje veselje pa jim je delo v vinogradih, kamor zlasti po dobri trgatvi v jeseni radi vabijo znance in prijatelje, da poskusijo domači pridelek in da se povešale med petjem in šaljkami. Topličani so dobri pevci, pristni šaljkivci in veseli ljudje, kakor poje domača narodna pesem:

Preljuba Topliška dolina, ki polna je, »strihan« vina —

tak dolgo čmo piti, dokler ga je kaj, v glažku ostati ne sme.

Ko prijatelj prijatelja zagleda al kakšnega svojga sosedu, poda mu z veseljem prijazno roko, ljubezen potrdi tud z njo.

Zdaj primimo glažke prav nizko, povzdignimo gori nakvišku: tak dolgo čmo piti, dokler ga je kaj, v glažku ostati ne sme.

V Toplicah je tudi več obrtnikov. Ljudje so v prejšnjih časih radi odhajali v Ameriko, ker jim domača zem-

lja ni nudila dovolj zasluzka. Skoraj je ni hiše, kjer bi ne imeli enega ali tudi več družinskih članov v Ameriki.

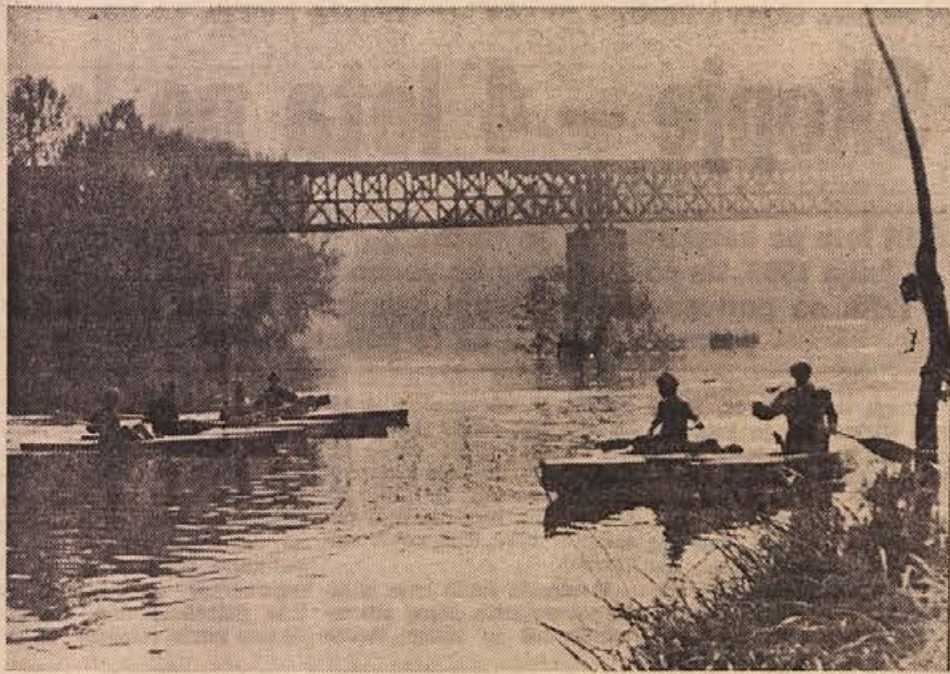
Za duhovni razvoj ter kulturni in gospodarski napredek skrbitjo šola, kulturno društvo in zadruga. Šola v Dolenjskih Toplicah je bila ustanovljena že 1843 kot enorazrednica v zasebni hiši, stala pa je na kraju, kjer zdaj stoji zdraviliški dom. 1887 so Topličani zgradili sedanje šolsko posloje, ki pa ne zadošča več sedanjim učnim in higienskimi potrebami. Z dograditvijo nove šolske stavbe je bila šola razširjena v dvorazrednico, takoj nato pa v štirirazrednico in že po dveh letih

Ena sama grenka kapljica

Bilo je na prvi šolski dan letošnjega leta in na prvi veliki dan v življenju malih, radovednih prvotolčkov. Kot se spodobi, je tovarišica učiteljica našla prav vse, kar bodo malčki potrebovali, od svinčnikov in zvezkov pa tja do copat in denarja za to in ono, kar jim bo šola priskrbela. Vse je bilo lepo in prav, le nekaj mi je zagrenilo prvi dan, ko sem spremljal otroka v šolo: potrebna jim je tudi »CRTANCICA«. Učiteljica je pokazala droben, rdeč zvezek s črtami v širokih razdaljah, kakršnega bodo otroci rabili za prve okorne poteze s svinčnikom.

V Mladinski knjigi je bilo teh drobnih rdečih zvezkov dovolj za vse naše prvotolčke. Na naslovnih strani je pisalo z debelimi črkami: CRTANCICA za početno pisanje, ime i prezime... šola... Ne vprašujem se, če so ti zvezki potrebni. Gotovo je, da so prikladni za najmlajše, vendar mi ni jasno in ne vem kdo je kriv, da Slovenci sami nismo mogli natiskati zvezka s široko razmaknjenimi črtami, navadnega drobnega zvezka za prvi razred materinske, in ga tako vsaj s čisto vestjo ponuditi našim otrokom?

-a

CETA PORECANOV JE NAJMARLJIVEJŠA enota novomeškega odreda Gorenjskih tabornikov. V nedeljo je splavila še en plovni objekt, ki lahko sprejme 12 potnikov. Ob tej priložnosti so pokazali tudi nekaj vaj s sandolini. Na sliki je del »flote« pred kopališčem na Loki (Foto: M. Vesel)

Disciplinski center od nedelje tudi — praktično!

Disciplinski center, ustanovljen pri Centru za socialno delo v Novem mestu letos januarja, bo v nedeljo, 1. oktobra, prvič pričel praktično delo. Sprejel bo dve mladoletni prestopnici iz območja Novega mesta, ki jima je sodišče izreklo vzgojni ukrep.

Z mladino, ki bo poslana v disciplinski center, se bodo ukvarjali: pedagog, učitelj tehničnega pouka in socialni delavec. Socialna delavka Darja Podbevšek, ki vodi disciplinski center, je povedala, da s tako prevzgojo v Novem mestu do zdaj ni nobenih izkušenj.

Potočani si nape-ljujejo vodovod

Malokdo je verjel, da bodo prebivalci Potoka pri Straži urednili, kar so napovedovali. Kdor gre te dni na Potok, pa ga bodo prepričali, da sklep tamkajšnjega prebivalstva ni bil šala. Zdaj namreč že tretji teden kopljejo jarke za vodovod in bodo dobili pitno vodo že letos. Vodovod si bodo napeljali iz Jurke vasi, glavni cevovod pa se bo pri mostišču čez potok razcepil v tri dele, s čimer bo dana najkrajša razdalja za posamezne hišne priključke. Krajevna skupnost je z zadovoljstvom potrdila sklep Potočanov in spremenila prvotno odločitev, da bi ta vodovod gradili šele v prihodnjem letu. Na desnem bregu Krke je Potok že četrta vas v okolici Straže, ki bo imela vodovod.

Kaj se vsak tečen zgodi pri nas, vam pove

DOLENJSKI LIST

v šestrednico. V šolskem letu 1947-48 je toplaška šola dobila vseh 8 razredov in so v višjih razredih poučevali predmete kot v nižji gimnaziji, v šolskem letu 1950-51 je šolska oblast ustanovila na šoli nižjo gimnazijo.

Verjetno je, da so se vsaj nekateri otroci tudi že pred 1843 učili v nekaki zaslihi šoli, čeprav o tem domača kronika nič ne piše. Drugi zgodovinski viri namreč trdijo, da je 1834 izbruhnil požar v stanovanju učitelja, ki je bil tudi pek. Takrat je ogenj popolnoma uničil 48 hiš. Če je bil v kraju učitelj, je gotovo tudi poučeval mladino, čeprav ni bilo takega pouka, kot ga ima šola danes.

Splošno izobraževalno delo dolgo ni moglo organizirano zaživeti, čeprav so bili Topličani že od nekdaj zavedni Slovenci, zaradi močnega pritiska lastnika zdravilišča kneza Auersperga ter njegovih uslužbencev, ki so ovirali vsak narodni pokret ter imeli velik vpliv na Topličane. Z ustanovitvijo

Bralnega in pevskega društva 1905 pa se je začelo prav lepo razvijati prosvetno in izobraževalno delo, ki je zajelo zlasti mladino, da se je izobraževala v naprednem duhu. Oster odpor konservativnih krogov proti delovanju društva ni dosegel svojih namenov; mlado društvo se je lepo razvijalo in pridobivalo vedno več članov. Napredna misel in demokratičen duh sta zajemala vedno več Topličanov domačinov in Dolenjske Toplice so postajale vedno bolj kulturno središče tega dela tepe Dolenjske.

1921 je bila napredna misel že toliko utrjena, da so Topličani ustanovili Sokolsko društvo, ki se je krepko razvijalo in lepo napredovalo. Dolenjske Toplice so postale sokolske.

Med osvobodilno vojno je imel okupator v Dolenjskih Toplicah težko stališče, saj so bili Topličani z majhnimi izjemami zavedni in poštvovalni pristaši osvobodilnega gibanja in kmalu so postale Toplice prevročna tla za okupatorja, saj so se že zgodaj v bli-

žnjih gozdovih pojavili prvi partizani. Po osvoboditvi se je kulturno-prosvetno ter izobraževalno delo začelo v Toplicah spet lepo razvijati. Zanj skrbi domače društvo, marsikaj pa sta naredila tudi ljudska univerza s predavanji ter oddelki Partizana. Dolenjske Toplice so si zgradile lep za-družni dom, ki je žarišče ljudske prosvete, imajo kino z rednimi predstavami, za tujski promet pa skrbi domače turistično društvo.

Lepi načrti so pred krajem v zvezi z nadaljnjo razširitvijo zdravilišča in topliških ter kopaliških naprav. Sedanja kriza je sicer hudo prizadela tudi to najpomembnejšo panogo Dolenjskih Toplic, upajmo pa, da bo zdravilišče obdržalo svoj dosedanj slogan in se v kratkem začelo razvijati tako kot to kraj, njegovi prebivalci in delavci v kolektivno zdravilišča želijo. Zdravilna topla voda naj bi v bodoče še bolj kot doslej koristila našim delovnim ljudem in turistom, ki prihajajo sem iz drugih držav.

ŠE JE ČAS ZA VPIS

Čim več bo študentov, tem cenejši bo študij!

Prihodnje leto v Novem mestu najbrž ne bo več možno študirati na vseh oddelkih višjih šol

V prvi letnik višje pravne šole bodo vpisovali 4. oktobra ob 14. uri v novomeškem

Sestanki o reorganizaciji ZKJ

Komunisti v vojašnici »Milan Majcena« se te dni pripravljajo na delo v terenskih osnovnih organizacijah ZK. To je novost za komuniste v JLA. V sedanjih pripravah so najbolj aktivni kapetani I. razreda: Tančič Josifovski, Nikola Baržič, Neven Cukon in drugi. Starešine pričakujejo, da jim bodo komunisti pri spoznavanju problemov v novomeški občini pomagali.

A. KORDIČ

Zavodu za izobraževanje kadrov. Vpisalo naj bi se vsaj 10 kandidatov, vsekakor pa čimveč, ker bo potem tudi študij cenejši. Kdor namerava študirati na tej šoli, naj se vpiše letos. Slišati je, da v prihodnji jeseni na višji pravni šoli, organizirani v Novem mestu, ne bo več možno študirati.

Podobno velja tudi za višjo tehniško šolo, za katero se je že prijavilo deset kandidatov iz NOVOTEKSA. Kdor se še namerava vpisati, naj to sporoči (osebno, telefonsko ali pisмено) zavodu, da ga bo le-ta kasneje lahko obvestil tudi o roku za vpis. Za prvi letnik se je že pričel seminar iz matematike. kaže, da drugo leto tudi v prvi letnik te šole ne bodo več vpisovali.

Se vedno se kandidati lahko vpišejo tudi v druge višje šole, organizirane v Novem mestu. V pedagoški akademiji za (razredni pouk) je zdaj 14 kandidatov, potrebujejo pa jih vsaj 15. Zamudniki za višjo komercialno šolo se lahko vpišejo le še v Mariboru, v novomeškem zavodu pa jim bodo dali potrebne napotke.

DO NOVEGA LETA PRIDOBITEV ZA MESTNE NJIVE

Delikatesa z mesnico na Koštialovi

Sredi leta 1968 predvidena nova novomeška klavnica v Ločni — Delikatesa tudi v Trdinovi ali Kristanovi ulici?

Novomeško mesno prehrabeno podjetje išče te dni najboljšega graditelja za svojo novo delikateso z bifejem in mesnico, ki jo namerava za prebivalce Mestnih njiv in stanovalce naselja ob Cesti herojev odpreti do novega leta v Koštialovi ulici. Za pričetek gradnje je vse pripravljeno. Načrte je naredil inž. arh. Danilo Lapajne.

V podjetju so povedali, da bodo imeli novo poslovalnico blizu Novakove gostilne, v hiši, za katero že zdaj plačujejo najemninno. Stavbo bodo s prezidavami uredili tako, da bodo pod isto streho — na koristni površini 62 m² — delikatesna trgovina, bife in mesnica. Za ureditvena dela in opremo bodo plačali 25 milijonov S din.

Lokal bo odprt predvidoma vsak dan 16 ur (od 5.30

do 20.30), ob nedeljah pa dopoldne. Obiskovalcem bodo nudili poleg vsakdanjih živil — mleka, kruha, zelenjave, mesa in mesnih izdelkov — tudi enolončnice, alkoholne in nealkoholne pijače in drugo po konkurenčnih cenah. Poslovalnica bo podobna tisti ob Cesti komandanta Staneta, le da bo imela še mesnico. Na mesec bo imela za 8 milijonov S din prometa.

V prihodnjem letu namerava mesno in prehrabeno podjetje urediti delikatesno trgovino tudi v Kristanovi ali Trdinovi ulici, le-ta pa bi oskrbovala Znančeve njive in Grm.

Spomladi bo podjetje začelo graditi novo klavnico nasproti Kosove gostilne v Ločni. Načrte in denar ima pripravljene. Predvidevajo, da bo klavnica veljala 380 milijonov S din. Delati naj bi začela že sredi 1968. Takrat bodo ukiniteli klavnico pri hotelu KANDIJA in predelovalnico v Dlančevi ulici.

V novi klavnici bodo lahko pripravili za trg 2.000 ton govejega, telečjega in svinjskega mesa na leto.

Če se bo podjetju uresničilo, kar ima v načrtu, bo povečalo letni promet za okoli milijardo S din.

Pocenili so televizorje

V prodajalni ELEKTROTEHNE v Novem mestu so pocenili televizorje ATLAS z UHF področjem in brez njega za 22.000 S din. Posebno ugoden je nakup električnih kuhalnikov Standard na dve plošči, katerim so znižali ceno od 22.000 S din na 10.350 S din. V prodajalni imajo veliko izbiri eno- in trofaznih elektromotorjev. Enofazne dobite od 0,25 KW do 1,5 KW, trofazne pa od 0,25 KW do 7 KW. Elektromotorji so izdelek ELEKTROKOVINE iz Maribora in tovarne »RADE KONČAR« iz Zagreba.

NE POZABITE:

od 1. januarja 1967 dalje sprejemajo in izplačujejo

VSE POŠTE V SLOVENIJI hranilne vloge na hranilne knjižice DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE NOVO MESTO!

NOVICE IZ SUHE KRAJINE

■ Za KROMPIR NI ODJEMALCEV. Čeprav je letos malo tržnih presežkov, tudi za te količine pridelovalci ne morejo dobiti kupcev. Nekateri so si sami našli odjemalce v Kočevju in drugod, druga pa tarnajo, da ne morejo plačati davkov, ker nihče ne kupi, kar so pridelali. Tudi zadruga ne more najti kupcev in skleniti pogodb za vse količine. Letošnja cena ni primerna za pridelovalce.

■ MAJHEN ODZIV ZA SEMENSKO PŠENICO. Čeprav imajo kmetovalci povečini slabo seme, so naročila za semensko pšeno dokaj majhna. Žužemberška zadruga je doslej zbrala le za 3500 kg naročil. Kmetovalci bodo precej semena zamenjali med seboj, saj ima več pridelovalcev seme sorte san pastore, ki se je zadnja leta najbolj obnesla. Vzrok majhnih naročil je prevelika razlika med semensko in merkantilno pšenico ter slabo organiziran odkup merkantilne pšenice.

■ GOBE IN TRGATEV. V nedeljo so bili ljudje povečini v vinogradih in v gozdovih. Veliko gob, ajdovčkov, se je pojavilo v gozdovih okoli Ajdovca, Vinčkovega vrha, Žužemberka in drugod. To nedeljo so v te kraje prišli gobarji od blizu in daleč. Kmetje so preživeli nedeljo večinoma po vinogradih, saj v Kriški gori in na Liscu že trgajo. Lepo vreme jim je prišlo zelo prav, ker so jagode začele zaradi dežja pokati, pa tudi gnolba se je že pojavila.

Marjan Kos — občinski prvak

V nedeljo je bilo na strelišču v Bršlinu občinsko prvenstvo za posameznike v streljanju z malokalibrsko puško. Tekmovanja so se udeležili strelci petih družin. Vrstni red: Marjan Kos (SD Pionir — 231 krogov od 300 možnih), Branko Pirč (SD Pionir — 227), Zoran Ličina (SD Krka — 224), Božo Koplina (SD Pionir — 202 krogov).

15. oktobra bo mladinsko prvenstvo v streljanju z zračno puško v samskem domu v Bršlinu. JAP

NOVICE IZ ŠENTJERNEJA

■ 4 MILIJONE SDIN PROMETA ima vsak mesec prodajalna alkoholnih in nealkoholnih pijač DANA v Šentjerneju. Poslovođa Ignac Blauk je povedal, da kupujejo gorjan, pelinkovec, konjak, umetno slivovko in druge pijače mirenške DANE predvsem delavci. Prodajalna je odprta leto dni, je pa zelo obiskana, tudi zaradi nižjih cen.

■ V ŠENTJERNEJSKEM MI-ZARSKEM podjetju PODGORJE varčujejo denar za nove prostore, ki jih nameravajo sezidati v nekaj letih. Predvidevajo, da bodo letos ustvarili za okoli 300 milijonov Sdin prometa oziroma za okoli 45 milijonov Sdin več kot lani. S specializacijo delovnih mest so uredili proizvodni postopek, to pa je omogočilo, da so povečali tudi dohodek. Povprečni osebni dohodek v podjetju je 78.000 Sdin.

■ 4.972.000 SDIN SO DOBILI do zdaj iz krajevnega samoprispevka v Šentjerneju. Toliko so nabrali za dve leti. Lani je plačalo prispevek okoli 50 odstotkov ob-

veznikov, letos pa občutno manj. Krajevna skupnost zbira denar za vodovod in poti.

■ VEC STARIH STAVB, last splošnega ljudskega premoženja, nameravajo v Šentjerneju prodati. Vrednost teh stavb je še ocenjena. Za nakup se zanima več zasebnikov. Z denarjem od prodanih stavb nameravajo sezidati sodobno družbeno poslovno hišo.

■ ŠENTJERNEJSKO SEJMIŠČE nameravajo prenesti, zemljišče, na katerem je, pa izbrati za zidave. Krajevna skupnost je ugotovila, da je primerno zemljišče za novo sejmišče v opuščeni gramozni jami.

■ V ŠENTJERNEJU JE promet z živino precej živahen. Na krajevnem uradu izdajo povprečno 4.000 do 4.500 živinskih potnih listov na leto.

■ DELOVNI CAS NA šentjernejski pošti naj bi se spremenil tako, da bi bila pošta odprta od 8. do 15. ure. S tem bi ustregli mnogim ljudem iz šentjernejske okolice. Tak delovni čas bi ustrezal zlasti uslužbencem ISKRE.

■ BALETNO PANTOMIMO »Pastirjevo pesema« bo jutri ob 9. in 11. uri v Domu kulture predstavljal skupina KUD »France Prešeren« iz Ljubljane za pionirje osnovnih šol »Kstja Rupena« in Vavta vas. Ob 15. uri bodo za pionirje prikazali slovenski film »Kalaš«. Prireditvi sta namenjeni pionirjem v počastitev njihovega jutrišnjega praznika. Od 2. do 15. oktobra bodo v podeželskih krajih predvajali domači film »Signali nad mestoma«.

■ VRHOVCEVO ULICO so ta teden zaprli in začeli na njej kovat. Uredili bodo kanalizacijo, kasneje pa bodo ulico asfaltirali.

■ O IZBOLJŠANJU PROIZVODNIH prostorov in ponudbi za novo gradnjo je 21. septembra razpravljala delavski svet Pekarne in slaščičarne. O teh vprašanjih je 26. septembra tekla beseda tudi na seji sveta za gospodarstvo Obs.

■ O OSNUTKU POROČILA za občni zbor so se 26. septembra pogovarjali člani predsedstva občinskega sindikalnega sveta. Hkrati so pripravili predloge za nov plemun Obs.

■ NOVO PORTUGALSKO so začeli te dni točiti v Perovi gostilni ob Cesti komandanta Staneta. Liter nove stane 6 Ndin.

■ MINULE SONČNE DNI so številni Novomeščani izbrabli za nabiranje jurčkov, ki jih je letošnje jesen obilo v gozdovih novomeške okolice.

■ ZIDOVJE LANI POGORELIH garaž hotela KANDIJA so te dni podrli in s tem odstranili še zadnje ostanke, ki so kazali okoličnovih blokov v bližini.

■ TRGOVINA »LOVEČ« je odprla Lovska zadruga Ljubljana 25. septembra na Cesti herojev 8, nasproti gimnazije. V trgovini je na prodaj lovski, ribolovski in šport-

NEKAJ BRŠLINSKIH

■ PREDOLGO SPUSČENE ZAPORNICE — Pešci, kolesarji, mopedisti, avtomobilisti, tovornjaki, vozovi in drugi morajo vsakič tudi po četrto ure čakati, da lahko prečkajo železnico pri železniški postaji v Bršlinu. Zapornice so predolgo spuščene. Prizadeti želijo, naj bi železniska uprava omejila premikanje vagonov, zlasti okoli sedme in štirinajste ure, ko ljudje odhajajo na delo oziroma se vračajo domov. Pripravi se, da je vprašanje možno rešiti le s podvozom ali nadvozom na tem križišču.

■ TELEFONSKO GOVORILNICO ZELIJO — V Bršlinu nimajo javne telefonske govornice, zato želijo, da bi jim jo FIT podjetje ali kdo drug kmalu postavil.

■ PREDHOD ZA PEŠCE JE POTREBEN — Pred samskim domom v Bršlinu, kjer ustavlja avtobusi, je potrebno namestiti prehod za pešce. Cesta, pravzaprav priključek za avtomobilsko cesto, je tu zelo prometna.

■ OBRATNA AMBULANTA NAJ OŠTANE — Bršlinčani želijo obratno ambulanto, ki je predvidena za ukinitve. Zdravnik naj bi v prihodnje delal v tem kraju vsaj občasno.

Valvasor o gradovih v dolini Krke

ŽUŽEMBERK

Kje leži Žužemberk. Izvor imena. Lega. Kakšen je grad. Trg. Nekdanji lastniki gospodje Žužemberški. Gospoda Turjačana nezakonški sin prestopi obzidje žužemberškega gradu. Ga pobijejo skupaj z njegovim krdelom. Njihova trupla vržejo divjim živalim. Medved v Žužemberku. Trg pogori. Sedanjí gospod lastnik.

Grad in trg Seisenberg, po kranjsko Žužemberk, spada k Dolenjski, je pa od Ljubljane oddaljen šest, od Novega mesta tri miljje.

Svoje ime ima od »Eisenberg« ali po rudniku železne rude, ker se najde tu povsod naokoli železna ruda. Kranjsko ime je sposojeno od nemškega, a v izgovorjavi popačeno. Pred nekako tristo leti je bil rod, ki je nosil ime Žužemberški.

Žužemberk leži med hribi ob reki Krki, ki so jo stari imenovali Corcoras, preko katere vodi tod lesen most, zraven pa je lep velik mlin ter jez za ribe. Takoj nad vodo stoji na popolnoma kamniti vzpetini in živi skalj grad, zelo mogočen, ki se ponaša s številnimi visokimi in okroglimi stolpi. Kljub temu pa nima širokega razgleda, ker ga od vseh strani zapirajo hribi.

Tik ob gradu leži trg, v katerem je veliko hiš, ki pa niso zaprte (z obzidjem, ampak na povsem odprtem prostoru).

To gospostvo in grad je nekoč imel v lasti imenovani rod gospodov Žužemberških: tako leta 1311 gospod Chužemberk in gospod Walchun Žužemberški. Ta družina pa je z rodom in imenom vred že zdavnaj izumrla in poslednji, ki sem ga našel, je bil gospod Heintzel Žužemberški, ki je sicer leta 1386 bil še pri življenju, toda ne več lastnik žužemberškega gospostva, ker ga je tedaj imel že gospod Albreht IV., grof Goriški. Čeprav ima Lazius že leta 1305 grofe Goriške za lastnike gradu, to ne more biti točno, ker originalne listine jasno dokazujejo, da sta še leta 1311 imela graščino gospod Chumel in Walchun Žužemberški. Po Megiserju je grad prešel šele leta 1373 na gospode Goriške, kar pa je bliže resnici.

Po izumrtju goriških grofov je grad prišel na habsburško hišo in prav zaradi tega je še danes dan v zastavo. Nato so ga dobili gospodje Turjačani, ki ga imajo še danes.

Leta 1559 si je drznil Juri, gospoda Jurija Turjaškega nezakonški sin, rojen v Švici, po smrti gospoda Jurija Turjaškega, svojega očeta, in gospoda Wolfa, svojega brata, priti z osemnajstimi Napolitanci v Žužemberk, ko je iz cesarja Karla V. slavnega spomina krajevsko španske in angleške vojaške službe odnesel za slovo ime odličnega vojaka. Njegov prihod v Žužemberk pa je bil prav na svečnico, ko je letni sejem. Ni pa se tu dolgo obotavljaj, temveč je še isti večer prelezal obzidje in zavzel grad; oskrbnik se je še hitro po vrvi spustil z gradu in zbral svoje kmete. Kmalu se jim je pridružil tudi gospod Herbart, basron Turjaški, general hrvaške vojske krajin, naskočil grad in ga zavzel. Osem Lahov so vrgli čez obzidje in te so pod gradom pričakali oboroženi kmetje z dvignjenimi in pripravljenimi ostmi, druge pa so skupaj z nezakonškim sinom Jurijem v gradu pobili in tako vse pokončali. Po tem spopadu je bilo šestindeset mrtvih, namreč Jurij z osemnajstimi Lah in sedemnajst ljudi gospoda Turjaškega. Lahe in njihovega vodjo Jurija so dali zavleči čez vodo v divjino nepokopane in tu so Jurija divja svinja, njegove padjaje pa psi, ptice roparice in divje živali razgrizle in pogoltnile kakor orknjeno mrhovino. Tako so na sejmu imeli slabo kupčijo.

Leta 1575 je na tem gradu gospostvo dobil Ivan baron Turjaški, čigar žena, gospo Ano, rojeno baronico z Brda, je znotraj gradu napadla medved in jo žalostno zadavil. Ko je gospod Pelzlover, ki je prav tedaj bil v gradu, zaslišal prosoče vpitje, je hitel na pomoč ter ubil na gospe ležečega medveda. Toda ta je že izdihnila svojo dušo. Ta gospa Turjaška, ki jo je umoril medved, je bila 16. decembra leta 1575 pokopana v Ljubljani pri franciškanih.

V letu 1591 se je trg skupno z gradom na velikonočni ponedeljek zavil v dim in zgorel. Enaka nesreča je zopet v juniju leta 1670 zadela polovico trga, ki je bil prej ponovno pozidan.

Leta 1677, 11. novembra, je tu na gradu v Žužemberku umrl gospod Ivan Vajkard knez Turjaški itd. Omenjeni knez Turjaški je po smrti svojega gospoda brata, gospoda Wolfa Engelbrehta, grofa Turjaškega in stolnika na Kranjskem itd., dobil to gospostvo kot dediščino. Po njegovi smrti pa ga je podedoval njegov najstarejši gospod sin, gospod Franc Ferdinand, knez Turjaški itd., sedanji gospod lastnik.

Žužemberški grad stoji v Žužemberku, 24 km od Novega mesta, ter je danes v razvalinah.

POSEBNA IZJAVA PREDSEDNIKA MESTNEGA SVETA ZA BRALCE POKRAJINSKIH LISTOV

Skopje – 4 leta po katastrofi

Štiri leta po katastrofi, ki je zadela glavno mesto Makedonije, 26. julija 1963, tla pod mestom še vedno podrtavajo. V minulih 4 letih so potresomeri v Skopju zabeležili že nad 700 lažjih potresov! Zemlja se le počasi umirja

Tistega usodnega 26. julija pred štirimi leti je katastrofalni potres prizadel Skopju nenadomestljivo škodo. Čez tisoč ljudi je izgubilo življenje, ustavljeni so bili proizvodnja, zaprte šole in ustanove, uničeno veliko nacionalnega bogastva. Tisti tragični dnevi so se globoko vtisnili v spomin ne samo prebivalcem Skopja in vsem ljudem naše dežele, ampak še milijonom ljudi po svetu.

Štiri minula leta so bila premalo, da bi lahko odpravili vse posledice strahotnega porušenja, je dejal ob obletnici potresa predsednik mestnega sveta v Skopju Blagoja Popov. »Velike površine, zlasti v središču mesta, čečajo o posledicah potresa, čeprav je veliko obnovljenega in na novo zgrajenega. Saj je bila glavna naloga organov ljudske oblasti, družbeno-političnih organizacij in vseh Skopjancev obnova in zgraditev mesta. Ta naloga je terjala ogromnih naporov, bila pa je opravičena z velikim čutom odgovornosti, kajti vsa jugoslovanska skupnost je že od prvga dneva katastrofe dajala velikanska sredstva za obnovo mesta. Zato smo si prizadevali, da ta sredstva skupnosti uporabimo odgovorno in racionalno.

Blagoja Popov je tudi povedal, kako je bil porabljen del 400 milijard starih dinarjev na temelju zakona zvezne skupščine o obnovi Skopja.

V teh naseljih je bilo zgrajenih 14.000 monažnih hiš in obnovljenih okrog 17. tisoč težje in lažje poškodovanih stanovanj. Do julija letos je bila končana tudi do graditev blizu 8000 novih stanovanj.

V minulih štirih letih je bilo popravljenih okrog 100 zasebnih hiš in veliko število

bilo do konca maja letos porabljenih 2 in pol milijarde novih dinarjev. Največ sredstev je šlo na stanovanjsko izgradnjo (nad 915 milijonov novih dinarjev), za komunalno dejavnost pa je šlo 65 milijonov novih dinarjev. Za usposobitev gospodarstva je bilo potrošeno nad 455 milijonov novih dinarjev, od tega

za obnovo mesta je bilo porabljenih 400 milijard starih dinarjev — Skopju je pomagalo 82 dežel

Naselje »Jelovica« je zrastle s pomočjo Slovenije kmalu po izgradenju

Okrog 22.000 novih stanovanj

Velik del sredstev je bil porabljen za zgraditev novih

Tako je od predvidenih 4 milijard novih dinarjev za plansko razdelje do leta 1970

Medvedka napadla lovca

(Nadaljevanje s 1. str.) do 400 metrov nad cesto pojavila pred lovcom medvedka z dvema mladičema.

Lovec se je, kot bi se vsak, prestrašil in se začel umikati, tako da je imel medvedko pred očmi. Nenadoma pa se je medvedka pogrnala in skočila nanj. Lovec je sprožil, vendar ni čeril s kroglo, ampak drugo, s šibranim. Medvedka je zarjula in se zapodila za njim, lovec pa je bežal kolikor je mogel. Med begom se je spotalnil in padel pod vlakno, medvedka, ki se ni mogla tako hitro ustavit, pa je zdrela čezanj in navzdol po rebri. Spodaj se je ustavila in spet zdrvela proti lovcu, ta pa se je hitro pobral in zbežal v vas.

Dve uri po tem dogodku so se lovci odpravili na kraj, kjer se je Oswald srečal z medvedko, in zbrali stvari, ki

Osvald je pri srečanju odnesel le nekaj prask, seveda je ušil tudi precej strahu, saj se je zgodilo že, da smo trije lovci bežali pred medvedko.

Mesto solidarnosti

Z odpravo ruševin je Skopje dobilo dovolj prostora za

Ponavljajoči hotel

Najbolj elegantna in hkrati najvarnejša potniška ladja na svetu naj bi do konca leta 1968 zaplula po svetovnih morjih. To bo orjaška ladja »Q 4«, last družbe Cunard line.

Ladja bo dolga nad 300 metrov, visoka okrog 70 metrov in bo lahko sprejela 2000 potnikov. Tri četrtine vseh kabin bo imelo pogled na morje. Vsaka kabina bo imela še svoje stranske prostore in kopalnico. Na ladji bo veliko salonor, dvoran in bazenov, pa tudi parkirnišče za 80 avtomobilov. Ladja, ki bo valjala 30 milijonov funtov, bo namenjena predvsem potovanjem okrog sveta, seveda zelo počasnih ljudi.

5. Reševalna ladja se je zdela nenavadno velika. Njen kabin je zdaj zasijal v oknu tik nad Jeanom, nato pa je ladja šinila nad njima kot ogromna srebrna puščica. Na kovinskem trupu je bil jasno viden znak reševalcev.

Ladja je izginila tako, kot je prišla. Njena silhueta je po kratkih trenutkih ugasnila na črnem ozadju. Jean in Peter sta strmela v baržunasto temo. Vedela sta: tam nekje v daljavi bodo zdaj zdaj zatulile zavilne rakete. V blagem loku se bo ladja vračala nazaj, k brodolomcema...

ure. Omahnila sta v sedeže in zaspala dolg, nemiren spanec. Ladja pa je plula, plula...

Ko se je Jean prebudil, je prvi opazil, da so vezli, ki so ga vezale na sedež, da ne bi spaval pod strop — nepotrebno! Komaj zaznavna težnost ga je priklepala na sedež. Skočil je kvišku in planil k oknu. Modrina neba mu je povedala, da sta v ozračju!

Vse ostalo se je zgodilo v kratkih, razburjivih trenutkih. Sum zaviralnih raket, piš gostejšega ozračja in dokaj trd pristanek v nekakšnem vejevju.

Prejela sta skafandre. Treba bo ven. Pripeti boste na sekundne in minute. Cakanje se je ne moglo izogniti, če se niso opazili s prostim očesom? Mračna, neznana svetloba je se niso opazili s prostim očesom? Mračna, neznana svetloba jim nista bila več kos, ne psihološko, ampak fizično. Otopela sta zrla predse... Minile so

KOT GOBE PO DEZJU... Še posebno velja za to jesen. Če se gobarji pleti niso mogli pohvaliti včasih niti z eno liščico, je zdaj tudi bolj zlahka gobanov toliko, da jih komaj sproti lahko pobirajo! Naš bralce, Alojz Lenarič z Glavnega trga 13 v Novem mestu je ob poti na trgatve na Tolsti vrh v ponedeljek našel takole skupino 12 jurčkov, ki nam jih je prinesel pokazat. Okrog te skupine pa pravi, da je našel »za pol šifra mladih, takih za vlaganje...« (Foto: M. Moškon)

Ko Trška gora poje...

Ko se z novomeške strani približuje trško-gorski gručevju, se ti zdi, kot da je narisano na platno neba. Zeleni griči valove kar naprej. Posejani z zidanicami in hrami, se zde človeku, ki pride mednje dvakrat ali trikrat na leto, idilni. Bahati Stari grad je pravo nasprotje starih lesenim hramom in s kolli prehodnim pobojem, ki so obrnjeni kot nalašč proti soncu.

»Še tri dni, štiri,« pripoveduje rdečelčen možiček v kleti zidanice. »Potem, hm... potem bo udaril že na nos, in kar bo znosno, bo.«

»Kaj bo znosno?« me zanima.

»I, potem bom... potem ga bomo pilili približe v zadregi, ker govorim, ko mi ponuja pičico.«

»Tule ti bo kar v želodcu zavrel,« se še hudomušno zmrdne. »Boš še enega. Na...«

Pijeva. Tudi sebi priliva. Roke mu kar podrhtevajo. Kar naprej ga poskuša. Omoča z ustnicami. V obraz je zagorel in star. Diani ima velike, lopataste. Pije. Toča ni toliko po njegovem. Vse je pozabljeno.

»Če pridejo mestni, ga pa zaračunam...« jo zabrusi skozi zobe in ne vem, kaj ga je prešinilo.

Zunaj pa sonce, veliko kot zrela buča na njivi! Kot da bi stopil iz zemlje

(ta daje v teh krajih čudovite sokove), se počutiš, ko zapuščaš klet.

Sončna ura se ne ustavi

Stari grad dobiva v zadnjih letih res patino. Gledam od spodaj navzgor, se pravi s ceste, je naravnost imeniten. Ko pa prideš med njegovo zidovje, ni več videti tako imeniten. Pred dvajsetimi leti so mu postavili na glavo rdečo kapico, streho, in poskrbeli, da ne bi povsem razpadel. Čas pa je v dvanajstih letih naredil svoje. Skozi grajsko dvorišče, kamor peje markirana pot proti Trški gori, je speljana javna pot. Če se zarez v sončno uro na steni (ta še nekaj časa ne bo potrebovala urarja) se ti lahko zgodi, da obesiš na blatniku kakega avtomobila, ki pridrvi izza ovinka.

Uboji vinjariji, pomislíš, po kakšnih slabih poteh se morajo z avtomobili voziti v gor!

Kratek pomišljaj

sledí med prejšnjo pripovedjo in časom, ki ga je pisec potreboval od Starega gradu do vrha Trške gore. Medtem ko je hodil, ni gledal v dolino tja proti Krki in Otočcu, niti proti Gorjanecem, zato ne more opisati pokrajine in čudovite poti. Razmiš-

ljal je o Trdinovi poti, ki so jo nekateri, ki se zvedel, tako hitro »prehodili«. Tudi avtor bi jo prehodil v enem dnevu, pa nima »nenea avtomobila«.

Človeku je kar nerodno pešati po teh hribih. Trška gora postaja novomeško in ljubljansko, oprostite, parkirišče. No, rekli boste, da pretiravam! Da, tega dne sem videl tudi pešca, pa sem ga namenoma zamočil. Sicer pa se morda motim in je človek imel v hosti kakšen »holovagena«.

Gora poje

Trška gora poje. V Predni se je v Krki ali pa morda za hribi v Temenici utopilo sonce. Nebo je rdečé kot mlado vino.

Če posešad po zidanicah, se hitro zvečerí. Majolika pa drži tako malo, da mora Martin kar naprej na pot do sode. Ta večer smo bili v Novem mestu, v Galiciji in v Ruslji, bili smo na Poljskem in vespovod. Martin, ta jih zna povedati!

Zdi se, kot da je z udarci v zvoniku tudi gora trčila ob naš kozarec. Lahko tudi, da smo mi trčeli.

Naj me vrag! si rečem, ko zaškrta star, težak ključ in moramo domov. Naj me vrag, če sonce zahaja v Krko ali Temenico, v sodečke na Trški gori zahaja!

»Res ne, Parker,« je odgovoril Ponce. »Vesel sem, da moje misli kar uganem. Veš, ne smeja zapravljati časa, če hočeva odkriti skrivnost izrezljane skrinjice. Ker je polkovnik Moreland mrtev, morava zaslúšati Nicholasa Morelanda, ki je bil s pokojnikom v Malaki. Pisarno ima v Temple. Našel sem ga v telefonskem imeniku, preden sva se odpeljala.«

»Rekli ste, da je bil morilec nizke postave, ker je moral uporabiti usnjeno blazino, da je lahko pogledal v omaro. To razumem. Toda zakaj mislite, da je bil bos?«

»Na preprogi od polkovnikovi postelji, prav na mestu, kjer je morilec moral stati, če je hotel zabosti svojo žrtev, sem našel tri komaj vidne sledove prsti enega zraven drugega. Sledovi so izdajali prste človeške noge. Bosomogemu morilcu je prst ostala med prsti, ko je šel po stezi čez dvorišče.«

»Toda, Ponce, kaj pa pes, ki ni zalajal? To je za Jamissona krepak argument.«

Ponce se je skrivnostno nasmehnil:

»Pes je bil tiho, to je res, kar lahko pomeni dvoje: da je morilec poznal, ali kar je povsem verjetno, da ga sploh ni šlišal. Bosomogi je lahko šel neverjetno potihó, brez šuma.« Pogledal me je in očel so se mi zaskrile, ko je nadaljeval: »Misli na odeskano roklo. Ker rad izvajáš logične sklepe, kaj mi lahko rečeš o nji?«

»Dobro si me ujel, priznam,« sem mu odgovoril. »Ne vem, kaj bi rekel o tem, vsekar pa je izredno važno. Domnevam, da je polkovnik nekoč naredil kakšno grodbijo in so se mu sedaj maščevali. Mlilo za drago, kot se reče.«

»Krasno siledpaš, imenitno!« je posmehljivo vzdiknil Ponce. »Saj morilec naravnost želi, da tako mislimo. Ampak če se bova lotila umora s te plati, lahko že kar danes zapreva pisarno privatnega detektiva Poncea, torej mojo.«

»No, sedaj me imaš za osla,« sem ugovarjal. »Tako neumen pa spet nisem...«

»Seveda nisi,« je rekel Ponce. »Z logičnim sklepanjem sem isto odkril. Na žalost pa je še nekaj malenkosti, ki se s tem logičnim zaključkom ne ujemajo in jih moram pojasniti, če hočem dobiti pravo podobo tega nevsakdanjega zločina.«

Umolknil je, zapri očel in jih znova odprl šele tedaj, ko sva izstopila na postaji Temple.

5

skrivnost izrezljane skrinjice

August Derleth

Doktoriral pri 79 letih

Na univerzi v Innsbrucku je uspešno opravil doktorat iz zgodovine in filozofije Karl Schar. Nič nenavadnega, boste rekli, toda... novi doktor znanosti ima 79 let. Srednjo šolo je končal leta 1906, zatem pa je 40 let opravil poklic knjigovodje. Po upokojitvi se je nenadoma spomnil, da bi bilo dobro izpolniti praznine v znanju, in se je vpisal na univerzo.

otročka konfekcija športne hlačke ženske kopalke

Južranjka
KONFEKCIJA • SEVNICA

»Povedala nam je, da je skrinjico pustila pri vas. Moral nam jo boste dati, gospod Ponce.«

»Danes jo še potrebujem. Pošljite jutri koga ponjo.«

»Prav, bom poslal.«

»Povejte mi no, inspektor, ali ste zaslišali služabnike? Je kateri pončil slišal hrum, vpitje ali kaj podobnega?«

»Niti šuma. Celo pes, ki navadno leži pred glavnim vhodom ni zarenčal. Ali doumete, kako važna so ta dejstva?«

»To vzbuja domnevo, da je morilec vstopil...«

»Da so mu pustili, da vstopi,« ga je ustavil inspektor. »... skozi zadnja vrata,« je pristavil Ponce.

Inspektor je zardel in zvišal glas: »Torej je pes poznal morilca, če niti sredi noči ni zalajal nanj, razen če ne mislite, da ga je morilec tako očaral, da je sploh pozabil zalajati.«

»Nikakor ne,« je rekel Ponce. »Iskati morate majhnega, nizkega človeka, ki je prišel bos. Pogledajte blazino pred omaro. Le nekdo, ki je manjši od povprečnega človeka, je moral stopiti na to usnjeno blazino, da je lahko pogledal v zgornje police omar.«

Jamisson je pogledal blazino, nato Poncea.

»Če dovolite, inspektor,« je rekel Ponce, »bi rad malo pogledal stranske sobe. Potem pa boste morda tako prijazni pa mene in mojega sodelavca s policijskim avtom odpeljali v Watford Junction.«

»Seveda, Ponce. Sedaj pa je pogledjte, kar bi še radi.«

Pokazal nama je pot do kuhinje in majhne shrambe. Vanjo se je prišlo iz predsobe, v predsobo pa skozi zadnja vrata, z dvorišča. Za mizo v kuhinji je sedela gospodinja, vsa objokana. Jamisson ni nič rekel, misleč, da jo bo Ponce kaj vprašal. Toda detektiva so zanimale druge stvari. Sklonil se je in temeljito preiskal ključavnico vrat na dvorišče.

»To smo že vse ugotovili, Ponce,« je nestrpno rekel inspektor, toda Ponce je nalašč prešišal. Odprl je vrata po počepni in si ogledal prag. Nato je pokleknil in nekaj iskal na tlakovani stezi. Pobral je malo prsti in jo shraniil v eno svojih kviert, nato je na drugi plošči pokazal inspektorju jasno sled bosa človeške noge. Nato smo vsi trije šli nazaj v hišo. Ponce je našel telefonski seznam, ga hitro pogledal in rekel, da bi rad odšel, če mu Jamisson posodi avto in soferja.

»Odpeljala sva se. Pred vhodom v metro je Ponce dal soferju znak, naj ustavi.«

»Spet z metrom? Ali ne greva domov?« sem vprašal.

»Res ne, Parker,« je odgovoril Ponce. »Vesel sem, da moje misli kar uganem. Veš, ne smeja zapravljati časa, če hočeva odkriti skrivnost izrezljane skrinjice. Ker je polkovnik Moreland mrtev, morava zaslúšati Nicholasa Morelanda, ki je bil s pokojnikom v Malaki. Pisarno ima v Temple. Našel sem ga v telefonskem imeniku, preden sva se odpeljala.«

»Rekli ste, da je bil morilec nizke postave, ker je moral uporabiti usnjeno blazino, da je lahko pogledal v omaro. To razumem. Toda zakaj mislite, da je bil bos?«

»Na preprogi od polkovnikovi postelji, prav na mestu, kjer je morilec moral stati, če je hotel zabosti svojo žrtev, sem našel tri komaj vidne sledove prsti enega zraven drugega. Sledovi so izdajali prste človeške noge. Bosomogemu morilcu je prst ostala med prsti, ko je šel po stezi čez dvorišče.«

»Toda, Ponce, kaj pa pes, ki ni zalajal? To je za Jamissona krepak argument.«

Ponce se je skrivnostno nasmehnil:

»Pes je bil tiho, to je res, kar lahko pomeni dvoje: da je morilec poznal, ali kar je povsem verjetno, da ga sploh ni šlišal. Bosomogi je lahko šel neverjetno potihó, brez šuma.« Pogledal me je in očel so se mi zaskrile, ko je nadaljeval: »Misli na odeskano roklo. Ker rad izvajáš logične sklepe, kaj mi lahko rečeš o nji?«

»Dobro si me ujel, priznam,« sem mu odgovoril. »Ne vem, kaj bi rekel o tem, vsekar pa je izredno važno. Domnevam, da je polkovnik nekoč naredil kakšno grodbijo in so se mu sedaj maščevali. Mlilo za drago, kot se reče.«

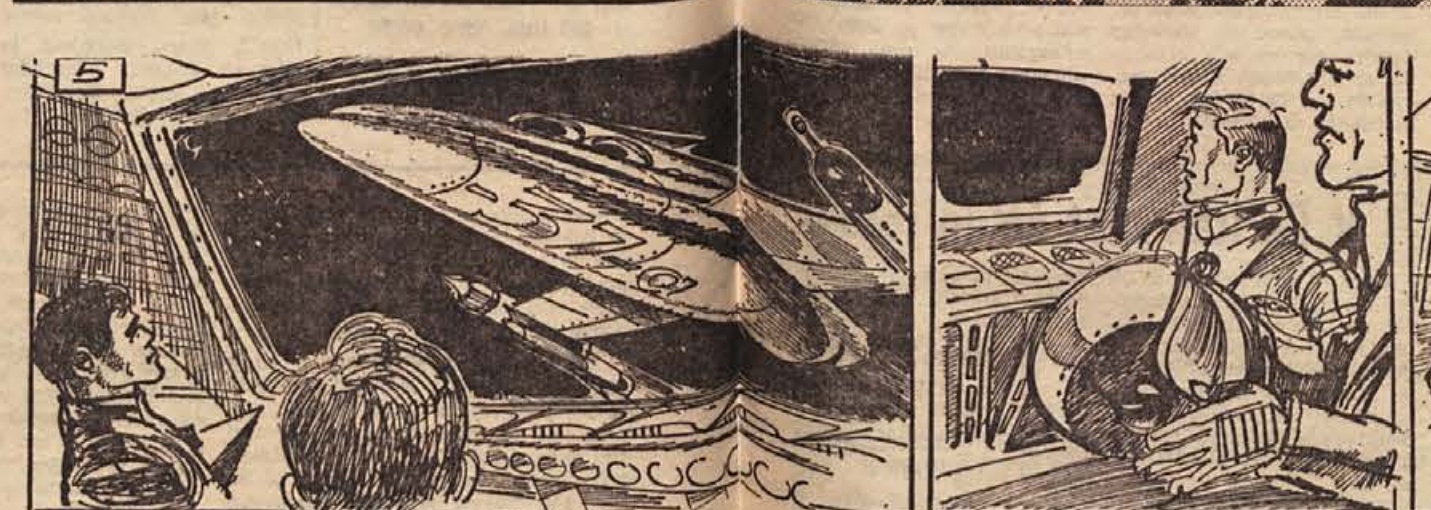
»Krasno siledpaš, imenitno!« je posmehljivo vzdiknil Ponce. »Saj morilec naravnost želi, da tako mislimo. Ampak če se bova lotila umora s te plati, lahko že kar danes zapreva pisarno privatnega detektiva Poncea, torej mojo.«

»No, sedaj me imaš za osla,« sem ugovarjal. »Tako neumen pa spet nisem...«

»Seveda nisi,« je rekel Ponce. »Z logičnim sklepanjem sem isto odkril. Na žalost pa je še nekaj malenkosti, ki se s tem logičnim zaključkom ne ujemajo in jih moram pojasniti, če hočem dobiti pravo podobo tega nevsakdanjega zločina.«

Umolknil je, zapri očel in jih znova odprl šele tedaj, ko sva izstopila na postaji Temple.

POLJE »OMEGA«

Prejela sta skafandre. Treba bo ven. Pripeti boste na sekundne in minute. Cakanje se je ne moglo izogniti, če se niso opazili s prostim očesom? Mračna, neznana svetloba je se niso opazili s prostim očesom? Mračna, neznana svetloba jim nista bila več kos, ne psihološko, ampak fizično. Otopela sta zrla predse... Minile so

ure. Omahnila sta v sedeže in zaspala dolg, nemiren spanec. Ladja pa je plula, plula...

Ko se je Jean prebudil, je prvi opazil, da so vezli, ki so ga vezale na sedež, da ne bi spaval pod strop — nepotrebno! Komaj zaznavna težnost ga je priklepala na sedež. Skočil je kvišku in planil k oknu. Modrina neba mu je povedala, da sta v ozračju!

Vse ostalo se je zgodilo v kratkih, razburjivih trenutkih. Sum zaviralnih raket, piš gostejšega ozračja in dokaj trd pristanek v nekakšnem vejevju.

Prejela sta skafandre. Treba bo ven. Pripeti boste na sekundne in minute. Cakanje se je ne moglo izogniti, če se niso opazili s prostim očesom? Mračna, neznana svetloba je se niso opazili s prostim očesom? Mračna, neznana svetloba jim nista bila več kos, ne psihološko, ampak fizično. Otopela sta zrla predse... Minile so

ure. Omahnila sta v sedeže in zaspala dolg, nemiren spanec. Ladja pa je plula, plula...

Ko se je Jean prebudil, je prvi opazil, da so vezli, ki so ga vezale na sedež, da ne bi spaval pod strop — nepotrebno! Komaj zaznavna težnost ga je priklepala na sedež. Skočil je kvišku in planil k oknu. Modrina neba mu je povedala, da sta v ozračju!

Vse ostalo se je zgodilo v kratkih, razburjivih trenutkih. Sum zaviralnih raket, piš gostejšega ozračja in dokaj trd pristanek v nekakšnem vejevju.

Na kmetijah preobremenjujejo šolarje

Utrujeni otroci težko sledijo pouku – Vsi tisti, ki hodijo ali se vozijo v šolo od daleč, so prikrajšani za dodatno pomoč in sodelovanje v svobodnih dejavnostih – Uspehi v minulem šolskem letu so se v občini izboljšali in povečal se je odstotek učencev, ki so z uspehom končali razrede na višji stopnji

V osnovnih šolah brežiške občine je nad tri tisoč otrok. Konec šolskega leta 1966-67 je bilo vseh učencev 3307, od tega 1671 dečkov in 1636 deklic. Podružnične šole je obiskovalo 378 otrok. Na centralne šole se je vozilo k pouku 373 otrok. Za prevoz učencev imajo v Artičah majhen avtobus, šoli v Globokem in na Bizeljskem kombi, iz drugih krajev občine pa so prevažali otroke avtobusi podjetja SAP. Prevozne stroške poravnava občina za vse šoloobvezne otroke.

Učni uspeh se je v primerjavi z lanskim izboljšal za 2,57 odst. Na to je vplivalo boljše organizirano delo z učenci, uporaba učinkovitejših metod in druge izboljšave pri pouku. Na zavodu za

prosvetno-pedagoško službo v Krškem pa obenem ugotavljajo, da krivde za neuspeh v določenih predmetih ali predmetnih skupinah ne kaže naprtiti samo šolam, saj je še mnogo drugih vplivov, ki oblikujejo učenca na vseh razvojnih stopnjah.

Posebej razveseljivi so podatki, o tem, da se je dvignil odstotek učencev, ki so z uspehom končali višje razrede. Na nobeni šoli ni več razreda, kjer bi izdelalo razred manj kot 60 odst. otrok. Kar na štirih šolah so vsi otroci izdelali osmi razred. To so bili osmi razredi v Piščah, na Bizeljskem, v Veliški Dolini in en osmi razred v Brežicah. Tega dve leti nazaj ni bilo.

Na vseh osnovnih šolah je 374 ponavljavcev, 133 otrok je iz delavskih družin, 174 iz kmečkih, 24 iz družin uslužbencev, 10 iz družin upoko-jencev, 5 iz obrtniških družin in 1 iz družine drugih poklicev. Uvedba celodnevne-ga bivanja otrok v šoli bi ta

odstotek bistveno spremenila. Otroci bi lahko organizirano preživljali del dneva po končanem pouku.

Na podeželju so otroci še vedno preobremenjeni z delom na kmetiji. Zaradi težkega dela prihajajo v šolo utrjeni in to nujno vpliva na učni uspeh. Sem lahko pritejemo tudi oddaljenost od šole. Mnogi se vozijo v šolo in so zaradi tega prikrajšani za dodatno pomoč kakor tudi za sodelovanje v kroških in drugih oblikah svobodnih dejavnosti.

DELAVSKA UNIVERZA PRIPRAVLJA ZA NOVO SEZONO

Izobrazba je vsakomur dosegljiva

Večerno šolanje utira slušateljem pot k uspehom na delovnem mestu – Načrti delavske univerze obsegajo pestre oblike dela z odraslimi – Kmetijska šola se hitro uveljavlja med vaškim prebivalstvom – Obeta se živahno sodelovanje DU z delovnimi organizacijami

Tudi letos je brežiška delavska univerza prislusnila potrebam ljudi in sestavila program, ki bo ustrezal njihovim željam ter načelom pošolskega izobraževanja. In prav zaradi tega so uvedli nekatere nove oblike dela, med katerimi je vzbudil precej zanimanja seminar slovenskega jezika. Namenjen je vsem tistim, ki cenijo svoj jezik, ter vsem, ki morajo pri vsakodnevem delu obvladati osnove pravopisa in pravorečja.

V sodelovanju z osnovno šolo v Brežicah in šolo v Dobovi bo že na začetku oktobra začela delati večerna osnovna šola. Pouk bo trajal do konca junija prihodnje leto. Tečajniki iz 7. in 8. razreda bodo na koncu leta delali izpite iz desetih predmetov. Spričevalo bo enakovredno spričevalu redne osnovne šole.

Za tečaje tujih jezikov je zanimanje letos upadlo. Za

specializiran tečaj vprašuje le uprava zdravilišča Čateške Toplice. Skupaj s Tovarno pohištva pripravljajo delavska univerza tečaj za polkvalificirane mizarje, ki bodo v njem spoznali tehnologijo materiala, njegovo obdelavo, stroje-slovje, strokovno risanje, higijensko-tehnično varstvo in podobno. Tudi splošni predmeti ne bodo zanemarjeni. Mednje sodijo: gospodarski zemljepis, ekonomika podjetja in še nekateri predmeti.

Tečaj za usposabljanje civilnozaščitnih enot je tudi že pripravljen. Zanimiv bo nadalje seminar higijensko-tehnične zaščite, ki je namenjen vodilnim uslužbencem v podjetjih. Organiziran bo v sodelovanju z DU Krško. Dne 16. oktobra se bo pričel krojni tečaj. Zanj je že skoraj dovolj prijav.

Pomembno mesto v programu ima tudi večerna kmetijska šola. Lanskoletni slušatelji bodo obiskovali nadalje-

valni tečaj, za vse na novo vpisane fante in dekleta pa pripravljajo delavska univerza preizkušen začetni učni načrt iz lanskega leta.

Seveda se bo tudi letos redno odvijal pouk za slušatelje srednje šole, medtem ko so slušatelje višje komercialne šole usmerili v centra v Celju in Novem mestu.

Za sezono 1967/68 pripravljajo delavska univerza še niz poljudnoznanstvenih predavanj, serijo predavanj o estetiki obrtniških izdelkov in še marsikaj. Uresničenje teh načrtov bo seveda odvisno od denarja, od razumevanja delovnih organizacij in občanov.

Oktober bo v Samoboru veliko posvetovanje strokovnjakov iz Hrvaške, Slovenije in Avstrije o izobraževanju na vasi. To srečanje bo gotovo nakazalo nove oblike dela s kmečkim prebivalstvom.

V. P.

V BREŽICAH DAJE SINDIKAT BESEDO ZAVAROVANECM

Kje neki so izvori milijonskih izgub?

V celjski zdravstveni regiji so izdatki mnogo večji od dohodkov – Presežena so predvsem denarna nadomestila in povračila – Zdravila so se podražila letos za 5 odst., nekateri preparati pa celo za 30 odst. – To v planu ni bilo predvideno – Osebni dohodki zaposlenih se počasi povečujejo

Plenum občinskega sindikalnega sveta bo 29. septembra obravnaval pereča vprašanja socialnega in zdravstvenega zavarovanja. Sindikat bo načel to problematiko zaradi tega, ker zaposleni v delovnih organizacijah vedno glasneje kritizirajo omejevanje pravic zavarovancev in zapiranje v regije ter zahtevajo izčrpna pojasnila.

Občinski sindikalni svet je 2. avgusta in 21. septembra povabil na razgovor člane komunalne skupnosti socialnega zavarovanja Celje in člane republiške skupnosti socialnega zavarovanja z namenom, da se prepriča, če so pravice zavarovancev spričo ukrepov za stabilizacijo porabe v zdravstvu in zdravstvenih skladih zavarovanih delavcev res omejene.

Odgovor na to izhaja deloma iz polletnega poslovanja zdravstvenih zavodov, osvetljujejo pa ga tudi ukrepi, ki jih predvidevata skupščina komunalne skupnosti SZ Celje in celjski zdravstveni center.

Konec prvega polletja je štela izguba v celjski zdravstveni regiji 432.975.000 S din. Tako visoko se je povzpeli primanjkljaj, kljub temu, da so dohodki redno dotekali po finančnem načrtu. Uresničeni so bili z 48,9 odst.

Tolikšen presežek izdatkov v komunalni skupnosti SZ

Celje je posledica prekoračevanja pri denarnih dajatvah, povračilih in izdatkih za neposebno zdravstveno varstvo.

Nadomestila osebnega dohodka za bolniški stalež nad 30 dni ter nadomestila za nosečnost, porod in skrajšan delovni čas so bila presežena za 178.900.000 S din, povračila za 130.600.000 S din in izdatki za zdravila, bolniš-

nično zdravljenje ter druge oblike neposrednega zdravstvenega varstva za 123.400.000 S din.

V finančnem načrtu sklada celjske skupnosti zavarovancev je bila predvidena potrošnja zdravil za 130.000.000 S din nižja od lanske. Kljub zagotovilom so cene zdravil porasle, povečanje prispevka zavarovanca od 150 na 200 S din ob sprejemu zdravil je prišlo v veljavo z dvome-sečno zamudo, pozitivna lista zdravil pa je izšla šele v avgustu. Na cene zdravil nimata niti zdravstvena služba niti sklad kot največji porabnik nobenega vpliva.

V Pečicah spet želijo šolo

Krajevni organizaciji SZDL Pečice in Osredok sta zaprosili za ponovno uvedbo pouka na bivši podružnični šoli v Pečicah. Svet za šolstvo je obravnaval zahtevo obeh organizacij in analiziral utemeljitve za ukinitve podružnične šole. Ugotovil je, da so bile takratne utemeljitve realne.

Otroci iz Pečic se vozijo k pouku v Artiče. Primerjava učnih uspehov kaže, da se znanje učencev iz okoliša Pečic vsako leto izboljšuje. Če samo to je za otroke velika prednost.

Svet meni, da ponovno šolanje v podružnični šoli v Pe-

čicah ne bi prineslo otrokom nobenih koristi. V rednih razredih pridobijo več znanja kot v kombiniranih oddelkih. Prav iz teh razlogov šolske mreže na tem območju ne kaže spreminjati.

SPREJEMA IN ODDAJA VAŠE ŽELJE

Jutri seja ObSS

V mali dvorani prosvetnega doma v Brežicah bo jutri seja občinskega sindikalnega sveta. Osrednja točka dnevnega reda je razprava o socialnem in zdravstvenem zavarovanju. Gradivo so udeleženci že prejeli.

Razpravljali bodo še o pripravah na občni zbor ObSS in o kadrovskih spremembah na predsedniškem mestu.

Gasilci v tem tednu

Lični lepaki na vsakem koraku naznanjajo teden požarne varnosti. Gasilci v brežiški občini so se dobro pripravili na akcije v teh dneh. Šole obiskujejo gasilski častniki in starejši gasilci z dolgoletnimi izkušnjami in seznanjajo mladino z vzroki požarov, požarno škodo, načini gašenja in s požarnovarnostno službo nasploh.

Seminar v Mokricah

Predsedniki sindikalnih podružnic brežiške občine so se 26. septembra zbrali na seminarju v gostišču grad Mokrice. Seminar je trajal en dan in ga je organiziral občinski sindikalni svet. Predaval je tajnik republiškega sindikata Jože Marolt.

Spremembe v vodstvu

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Brežicah je 23. septembra razpravljalo o kandidatih za novega predsednika ObSS. Izvolili ga bodo na občnem zboru. Predsedstvo je za to funkcijo predlagalo Francija Volčiča, ki predsednik Ivan Živič odhaja jetju AGRARIA. Dosedanji je trenutno zaposlen pri podštudiratu.

Sindikalne igre v Brežicah

27. septembra so se v Brežicah začela šahovska tekmovanja v počastitev občinskega praznika. Priveditelj je ObSS Brežice, tekmovanja pa potekajo v okviru sindikalnih športnih iger. Za te igre se je doslej prijavilo: za šah 20 ekip, za namizni tenis 9 ekip, za streljanje z zračno puško 22 ekip, za kegljanje 3 ekipe, za odbojko 9 ekip in za mali nogomet 8 ekip. V tekmovanjih bo sodelovalo okrog 300 članov sindikalnih podružnic, ki bodo tekmovale za priznanja in prehodne pokale.

samo prstni odtis

(ali pa še tega ne!) bo pustil vlomilec

v vaši hiši namesto prihrankov, če jih ne boste pravočasno naložili na hranilno knjižico

DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE!

Predšolski otroci stoje pred zaprtimi vrati

Občinska skupščina bo na današnji seji obravnavala pereče vprašanje otroškega varstva v mestu – Vodstvo vrta želi vsajčasno rešitev z dodelitvijo četrtega prostora, da bo lahko sprejelo odklonjene otroke

Otroški vrtec v Brežicah je letos že drugi odklonjal otroke, ker zanje nima dovolj prostora. Sprejetih je bilo 36, odklonjenih pa 15. V sedanji zgradbi ima prostora le za tri skupine. Nujno bi potrebovali še četrto sobo, da bi lahko vpisali vse otroke, ki jih zaposlenih starši želijo izročiti v varstvo.

Predsednik sveta za šolstvo Vlado Čurin je 22. septembra sklical na posvet komisijo za otroško varstvo in povabil zraven predstav-nike družbenih organizacij. Zastopnica vrta je utemeljila željo po četrtem prostoru, nakar so prisotni prišli na dan s predlogi. Eden izmed njih je bil, da bi utesnili ali preselili politične organizacije in tako časovno rešili varstvo predšolskih otrok. V tem primeru bi morali za občinska vodstva družbenih organizacij najti ustrezne prostore drugje, kar pa ne bo lahko. Predlog je naletel na odpor, čeprav ni bil mišljen kot napad na družbene organizacije.

Problematika otroškega varstva bo danes prišla na dnevni red skupščine skupaj s

poročilom sveta za šolstvo. Komisija bo predložila svoje ugotovitve glede varstva. Skupščina bo do tega vprašanja morala zavzeti stališče in pospešiti reševanje vzgoje in varstva predšolske mladine v prihodnjih letih. Bivanje otrok v vrtočih ima veliko pedagoško vrednost. Zato zasluži to ustanovo večjo družbeno skrb.

J. T.

NOVO V BREŽICAH

■ **SODOBEN FRIZERSKI SALON** so v nedeljo odprli v Čateških Toplicah. Prostore zanj je uredilo zdravilišče, obenem s prostoroma za kozmetični in pediker-ski salon.

■ **PRI GRAMCEVEM MLINU** je bilo v nedeljo ribiško tekmovanje. Privedila ga je ribiška družina iz Brežic. Ribiči so lovili na plovec in poljubno vabo. Imeli so lep dan za oddih v naravi.

■ **NA ČATEŽU BO** 30. septembra v novi restavraciji srečanje kolektiva Delavske enotnosti s predstavniki občinskih sindikalnih svetov Spodnjega Posavja in predstavniki delovnih organizacij s tega območja.

■ **»AUDI« SPET NA RAZPOLA-GO.** Turistična poslovalnica je ponovno dobila iz Ljubljane osebni avtomobil znamke »Audi« in ga izposoja vsak dan. Prvi mesec, ko

je avtomobil v Brežicah, ni bilo veliko voženj, zdaj pa, ko so ljudje svedeli zanj, se večkrat kam odpeljejo, tudi čez mejo.

■ **TA TEDEN JE »TEDEN BO-JA PROTI TUBERKULOZI«.** Na pobudo občinskega odbora Rdečega križa bodo po vseh šolah predavali otrokom o tej nevarni bolezni. Učence bodo seznanili z bližnjo krvodajalsko akcijo, da bodo o njej obvestili starše. Tako bodo prosvetni delavci posredno pomagali, da bo odziv krvodajalcev v oktobru boljši, kot je bil avgusta.

■ **SERVIS »LJUDSKE POTROS-NJE«** bo začel od 1. oktobra redno delati v Brežicah, v Ulici bratov Milavcev. Garancijska popravila bodo opravljali za izdelke mariborske ELEKTROMONTAŽE, hladilnike in električne kuhalnike škofjeloške tovarne ter plinske peč iz podjetja EMO Celje. Razen tega bodo v servisu delavnici popravljali tudi druge gospodinjstvo stroje in pripomočke, ki niso vezani na garancijo, tako električne štedilnike vseh vrst, bojlerje (električne grelce), hladilnike, električne likalnike, pralne stroje itn. Servis ima telefonsko številko 72-006.

Cesta Lomno-Pijavško urejena

V veliko zadovoljstvo ljudi na Velikem Trnu in v bližnjih vaseh dokončujejo cesto Lomno-Pijavško. Prebivalci želijo zdaj urediti še cesto, ki veže Lomno z Velikim Trnom. Pripravljeno so prostovoljno opraviti vse delo, če jim bo občinska skupščina oskrbela gramoz.

DROBNE S SENOVEGA

■ **TRASO ZA NOVI VODOVOD** so že zaključili skozi vasico Veliki Kamen. Vodovod bodo napeljali tja iz Mrčinih sel. Izračunali so, da bo vsak uporabnik moral plačati blizu pol milijona Sdin prispevka za glavni vod.

■ **VINSKA TRGATEV** je v polnem teku na vsem senovskem področju. Zaradi nenehnega deževja grozdje gnije in vinogradniki hitijo s trgatvijo. Letošnji vinski pridelek ne bo najboljši kakovosti.

■ **DREVJE SE SIBI** pod obilnim pridelkom sadja. Zlasti jabolk je veliko, vendar so sadeži drobnji. Cena jabolk je precej nižja kot lani, kljub temu je še vedno previsoka za tolikšen pridelek. Posamezniki drže ceno od 60 do 70 Sdin za kilogram.

■ **GOBARJI** so bili zaradi polne suše letos že obupani, jesensko deževje pa je dobro namočilo tla in po gozdovih je zdaj gob na pretek. Najti je tudi že štorovke.

■ **SETEV OZIMNIH ZIT** ovira deževje, ki je tako razmočilo njive, da ni mogoče orati. Kmetovalci so zaskrbljeni, ker se zelo muči s setvijo italijanskih vrst pšenice, ki bi morale biti že posejane.

Takole se je postavil pred fotoaparata Tine Toplišek, učenec zdolske osnovne šole, na počitniškem letovanju v Podbočju. Na vprašanje, če bo prišel letovat tudi prihodnje leto, je skomignil z rameni, obraz pa mu je zažarel od sreče. Lepih dni ob Krki se bo še dolgo spominjal. (Foto: Slavko Smerdel)

TO IN ONO Z RODITELJSKEGA SESTANKA NA ZDOLAH

Utrujeni otroci v šoli zaspijo

Starši v zdolskem okolišu se ne branijo stikov s šolo — Koristi skupnih pogovorov so obojestranske — Osnovno šolo na Zdolah obiskuje letos 70 otrok — Učenci višjih razredov se vozijo k pouku v Krško

V nedeljo, 10. septembra, je bil na Zdolah sestanek za starše tistih otrok, ki obiskujejo nižje razrede osnovne šole. Čeprav je bilo prisotnih le 5 očetov in 30 mamic, so se pogovorili o marsičem, kar bo koristilo staršem, kakor tudi učiteljskemu kolektivu pri učno vzgojnem delu. Sestanek je vodila Staša Šobova, voditeljica podružnične šole.

V preteklem šolskem letu je obiskovalo nižje razrede zdolske šole 64 učencev, letos pa 70. Učni uspeh je bil ob koncu kar razveseljav, saj je izdelalo razred 82,29 odstotka otrok. Bil bi pa lahko še boljši, če ne bi na Zdolah razsajala zlatenica in če bi bil sestav kmečkega prebivalstva ugodnejši. Zal je mladina zapustila številne kmetije tega okoliša in se zaposlila v industrijskih središčih. Za delo na kmetijah so ostali predvsem starejši ljudje in šolska mladina. Dogajajo se primeri, da zaradi dela utrjeni otroci pogostokrat med

poukom zaspijo. Med poletnimi počitnicami so nekateri otroci letovali v Rovinju in Podbočju. Hvalevredna je finančna pomoč brestaniške elektrarne za letovanje v Rovinju. Dobil so jo otroci, katerih starši so zaposleni v podjetju. Za vsakega učenca je Elektrarna plačala 19.000 S din in tako krija vse stroške.

Za otroke, ki so letovali v Podbočju, so starši zbirali živila in tako zmanjšali denarni prispevek. Če bi tudi kolektivni drugih delovnih organizacij namenili več denarja za letovanje otrok, bi lahko marsikateri šolar preživel organizirani prosti čas v naravi, ob igri, dobri hrani in

si tako nabral novih moči za uspešnejše delo v šoli. Na žalost pa prav radi pozabljamo, da bomo ostareli in da bodo mladi zasedli naša delovna mesta in da od njih lahko pričakujemo samo toliko dobrega, kolikor smo jih dali mi.

Ob koncu želim poudariti, da se v glavnem vsi starši zdolskega okoliša zavedajo odgovornih nalog pri vzgoji in izobraževanju svojih otrok in da prav radi sodelujejo s šolo. Tako sodelovanje pa je tudi prijetna spodbuda učiteljskemu zboru šole, ki pod skrbnim vodstvom učiteljice Saše Šobove vztrajno in požrtvovalno izpolnjuje svoje naloge.

LEP USPEH SENOVSkih GASILCEV

Dočakali smo to, kar smo si že dolgo želeli

Senovski gasilci so dobili novo motorno brizgalno — Sodelovanje prebivalcev z gasilci, ki je prišlo že tolikokrat do izraza, je tudi tokrat omogočilo uresničitev dolgoletne želje

17. septembra so na Senovem slovesno izročili nameneno novo motorno brizgalno Prostovoljnega gasilskega društva. S tem se je uresničila dolgoletna želja gasilcev, hkrati pa bo odslej premožnejši prebivalcev in družbe veliko varnejše pred ognjem. Prostovoljno gasilsko društvo na Senovem je po vojni

veliko naredilo. Zgradili so gasilski dom, kupili nov gasilski avto in nabavili precej drobnega inventarja. Pri gradnji doma so veliko napravili gasilci s prostovoljnimi delom, nakup avtomobila pa je omogočilo vodstvo uprave rudnika. Društvo je v bližnjih gorskih vaseh ustvarilo trojke, ki so opremljene tako, da v primeru nesreče lahko takoj posredujejo in rešujejo, nato na prihihi na pomoč še gasilska desetina s Senovega. Letos spomladi je društvo odpovedala motorna brizgalna, ki so jo uporabljali že od 1930.

Občinska gasilska zveza nima dovolj denarja in je njihovi prošnji za pomoč pri nakupu nove brizgalne ustregala samo deloma. Zato so člani društva na občnem zboru sklenili zbrati potreben denar pri občanih. Za takšno pot se je bilo težko odločiti, toda prebivalci Senovega, Mallega in Velikega Kamna, Brestanice, Stolovnika, Anž Dovškega, Brezja in drugih naselij so se brez obotavljanja odzvali. Gasilsko društvo se jim za prispevke iskreno zahvaljuje, pa tudi vsem delovnim organizacijam in občinski gasilski zvezi iskrena zahvala! Pred nedavnim je iz Avstrije prispela nova motorna brizgalna. Gasilci upajo, da jim bo še dolgo let služila pri varovanju imetja pred ognjem.

F. K.

NAJSODOBNEJŠA TRGOVINA V SPODNJEM POSAVJU

„Preskrba“ vabi na otvoritev

V samopostrežnici bo izbira zelo bogata — Naprodaj bodo živila vseh vrst, gospodinjski pripomočki in galanterijsko blago — Površina skladišč in prodajnih prostorov meri 440 kvadratnih metrov

Prodajne prostore in skladišča nove samopostrežne trgovine na Vidmu te dni pridno polnijo, da bo za otvoritev bogato založena. Če bo šlo vse po sreči, bo lokal odprt v soboto, 30. septembra. Tehnični prevzem je bil 24. t. m.

Videmska samopostrežnica je zdaj najodobnejša trgovina v Spodnjem Posavju. Prodajni prostori merijo 200 kvadratnih metrov, skladišča 160 kvadratnih metrov, pro-

dajna površina bifeja obsega 54 kvadratnih metrov, kuhinja in skladišče bifeja pa okrog 26 kvadratnih metrov. Skupaj torej 440 kvadratnih metrov. Za izgradnjo tega sodobnega lokala tipa „market“ je kolektiv PRESKRBA investiral 86 milijonov S din.

V trgovini bo bogata izbira najraznovrstnejšega blaga. Prodajali bodo vse vrste živil, delikatesne izdelke, sadje, zelenjavo, mleko, gospodinjske potrebščine in galan-

terijsko blago. Za gospodinjska bo izbor zelo širok, od posode do pralnih strojev, hladilnikov in drugih pripomočkov. Tekstila ne bo naprodaj, ker ima PRESKRBA v soseščini poslovalnico s tekstilnimi izdelki. Delovni kolektiv PRESKRBE se veseli nove pridobitve na videmski strani. Zgradil jo je z lastnim denarjem, zato je njena vrednost zanj še toliko večja. Z dobro založenostjo in kulturno postrežbo bodo zaposleni v novem lokalu skušali kar najbolj ustreči željam obiskovalcev.

KRŠKE NOVICE

VSE POTI V NOVI RESI so asfaltirane in prebivalcem se je izpolnila dolgoletna želja. Cestno podjetje Novo mesto je položilo asfalt po vsem naselju. Vozniki se do zdaj niso upoštevali omejitve hitrosti. Prav bi bilo, ko bi s prometnimi znaki opozorili na to! Ceste v goste naseljenih krajih pač ne morejo biti dirkališče. Čimprej je treba postaviti znak pred otroškimi igriščem, ki je tik ob cesti.

KONFERENCA ZK bo 5. oktobra v tovarni papirja. Člani osnovne organizacije v tovarni se bodo na njej pogovorili o gospodarskih dosežkih v reformi in o idejnih problemih, s katerimi se srečujejo. Konferenca bo seznanila člane tudi z zunanje-političnim položajem, na njej pa bodo izvolili delegate za občinsko konferenco ZK, ki bo konec oktobra.

KOPALIŠČE pri tovarni papirja je vedno bolj zapuščen. Samo najbolj vneti se kljub slabemu vremenu namakajo v topli vodi v bazenu. Ker so stroški vzdrževanja veliki, bodo 1. oktobra bazen za-

pri. Letos je bil na kopališču ustvarjen precejšen promet, čeprav večina motoriziranih turistov odhaja raje v Cateške Toplice, kjer nastaja turistično središče Spodnjega Posavja.

GENENA GRADNJA — DRAGA NAJEMNINA? Od 30.000 do 35.000 Sdin stanarine na mesec bodo morali odšteti stanovalci, ki se bodo preve dni oktobra vselili v novi stanovanjski blok na Cesti 4. julija v Krškem. V tem bloku so dve — in dvehpol sobna stanovanja. V prej omenjeni stanarini pa niso vštetli stroški za centralno kurjavo, ki jih bodo morali stanovalci plačevati posebej. Ob vselitvi določena najemna je ekonomska in se ne bo večala.

Izbira in pocenitev televizorjev

Prodajalna ELEKTROTEHNE v Krškem ima na zalogi vse vrste televizijskih sprejemnikov EI Niš., med njimi tudi ATLAS s področjem UHF in brez njega, katerim so za 10 odstotkov znižali ceno. V tej prodajalni si lahko izberete tudi televizor RIZ, Rudi Čajavec, uvoženi OLIVER in avtotelevizor SONY. Zaloga radioparatorov, katerim so znižali ceno, še ni pošla in je še čas za ugoden nakup.

Za dolge jesenske in zimске večere si nabavite televizor in radioaparator pri ELEKTROTEHNI v Krškem!

Družbene službe — trd oreh

Občinski sindikalni sveti spodnjeposavskih občin skupaj pripravljajo gradivo za konferenco samoupravljavcev v Brežicah. Predstavnik krške občine bo udeleženec konference seznanil s problemi družbenih služb in uveljavljanjem samoupravljanja na tem področju.

Evropski mojstri v galeriji

V galeriji so v soboto, 23. septembra, odprli razstavo grafičnih listov evropskih mojstrov. Uvodno besedo je imeli Milena Moškonova, kustodinja pokrajinskega muzeja v Celju. Iz tega muzeja so tudi razstavljene umetnine. Krčani razstavo pridno obiskujejo. Prosvetni delavci na šolah opozarjajo nanjo mladino in jo vodijo v galerijo.

Priprave na speedway

Avto-moto društvo iz Krškega bo 15. oktobra imelo v gosteh najboljšo jugoslovanske tekmovalce v speedwayu. Pri organizaciji te velike športne prireditve na stadionu bo sodelovalo tudi Turistično društvo. Dirke bodo za Krško zanimiv dogodek, zato pričakujejo velik obisk domačinov in gostov iz vse Slovenije.

Izkupiček tombole za ribnik

Turistično društvo je namenilo čisti dobiček zadnje tombole za dokončno ureditev ribnika ob Zdolski cesti. V sredo, 27. t. m., še nismo mogli zvedeti, kolikšna vsota se je nabrala. Turistični delavci upajo, da je prirediteljev prinesla lepo vsoto denarja. Na tomboli je bilo okrog 6000 ljudi. Gostinci so poskrbeli za jedila in pijače in so postrežbo dobro organizirali.

Film »Breza« navdušil Krčane

Deseto obletnico kina v Krškem so počastili s predvajanjem odličnega jugoslovanskega filma »Breza«. Na predstavi sta bila tudi gosta Ante Babaja in Manca Koširjeva. Ante Babaja je film režiral, Manca Koširjeva pa je odigrala v njem glavno vlogo. Njunega obiska so bili obiskovalci kina zelo veseli.

Avtobus ne ujame vlaka

Prebivalci Velikega Trna se obračajo na občinsko konferenco Socialističnega zveze, da bi jim pomagala doseči spremembo voznega reda. Zeliijo si, da bi tudi ob sobotah vozil avtobus tako, da bi v Krškem še ujeli zvezo z vlakom proti Ljubljani. Občinsko vodstvo SZDL bo posredovalo in skušalo doseči ugodnejši vozni red za prizadele občane.

Praznovanje Oktobra bo vso jesen

Glas o rojstnem dnevu velike revolucije bo segel v vsako vas, v vsako šolo in vsako delovno organizacijo — Najboljše šolske naloge nagrajene Med občani je veliko zanimanje za obisk osrednje proslave v Moskvi

Koordinacijski odbor za praznovanje 50-letnice oktobrske revolucije je pripravil program prireditev v spomin na ta veliki zgodovinski dogodek. Uvod v praznovanje sega že v mesec maj, ko je bilo pred CELULOZO veliko zborovanje v počastitev dneva mladosti, 30-letnice Komunistične partije Slovenije in 50-letnice oktobrske revolucije.

V Kostanjevici so se spomnili velikega oktobra s Kajuhovim večerom. Pesnikova dela so predstavili občinstvu igralci celjskega gledališča.

V praznovanje se bodo vključile vse osnovne in srednje šole v občini. Prosvetni delavci bodo seznanili mladino z odmevi oktobrske revolucije v svetu in njenim vplivom na delavsko gibanje v Jugoslaviji. Osnovnošolski učenci so že pisali naloge z naslovom »Veliki oktober«. Koordinacijski odbor bo razdelil nagrade za najboljše spise.

Na temo oktobrske revolucije pripravljata filatelistično društvo v Krškem potujočo razstavo po šolah. Prikazovala bo znamenja raznih držav, izdane v spomin na revolucijske dneve.

Pred CELULOZO bo 21. oktobra veliko zborovanje delavcev in mladine. Vabljeni bodo republiški in zvezni poslanci. Osrednja proslava v počastitev 50-letnice revolucije bo 27. oktobra v domu SVOBODE na Vidmu. V kra-

jevnih središčih bodo pripravile kulturne programe osnovne šole in kulturno-prosvetna društva.

Borci in aktivisti NOV se zanimajo tudi za obisk proslave v Moskvi.

RUDI SIMČIČ: Apokaliptični jezdec (olje) — Obiščite zanimivo razstavo na Lamutovem razstavišču v Kostanjevici na Krki, kjer razstavlja Rudi Simčič iz Ljubljane svoja olja in plastike!

Tržišče: dvorano in igrišče želijo

Na nedavni seji odbora krajevne organizacije SZDL v Tržišču je bil sprejet program dejavnosti, v njem pa posebno poudarjena vloga kmetijskega in zdravstvenega izobraževanja prebivalcev. Zanimivo je, da so v letni načrt vključili tudi prometno vzgojo, ker jo vse bolj potrebujejo.

V Tržišču še vedno nimajo dvorane za prireditve, šola pa je brez telovadnice. Ker je zmanjkalo denarja, ni bila dokončana dvorana v novem bloku in vsi želijo, da bi bil ta prostor usposobljen v bližnji prihodnosti. Da bi imela šolska mladina kje telovaditi in igrati športne igre, so na seji predlagali, naj bi sevniški kmetijski kombinat odstopil travnik pod blokom, kombinat pa je že pokazal pripravljenost, da se ta želja čimprej uresniči.

Sporazum med AMD in KOPI-TARNO

Več let trajajoči spor med sevniškim Avto-moto društvom in Kopitarno, ki je večkrat močno razvnel strasti, je bil 20. septembra odpravljen. Kopitarna je pristala, da bo društvu na poljubnem kraju naredila zgradbo v isti vrednosti, kot je bilo vredno poslopje, last društva. Pod takim pogojem je bilo društvo pripravljeno odstopiti prostor in stavbo, ki jo Kopitarna nujno potrebuje, že odkar je začela delati plastične rolete. Sporna stavba je bila znotraj tovarniške ograje in je zato delala težave tudi pri organizaciji čuvajske službe. Dan kasneje, ko je bil med vodstvom Kopitarne in društva sklenjen sporazum, ga je odobrili tudi delavski svet Kopitarne.

Čoln bodo kupili

Sava bi v primerih nesreče močno ovirala reševanje, so na nedavni seji občinskega štaba za civilno zaščito v Sevnici znova ugotovili. Zato so sklenili kupiti primeren čoln, ki bi ga lahko uporabljali tudi za druge namene. Občinski štab je ugotovil, da so podjetja kar dobro pripravljena na nesreče, ki lahko prizadenejo prebivalstvo. Najbolj so nevarni potresi in železniške nesreče, medtem ko zaradi hribovitega terena poplave niso tako nevarne. Sklenjeno je bilo, naj bi štab civilne zaščite ustanovili tudi pri Trgovskem podjetju, okrepliti pa je treba tudi pripravljenost v KS Krmelj, na Blanci in v Loidi, kjer morajo imeti organizirane skupine. V bližnji prihodnosti bo v Sevnici tečaj za člane štabov civilne zaščite.

Študentje potrebujejo organizirano dejavnost

Pred kratkim se je sestel novi upravni odbor študentskega kluba Sevnice in Radeč, ki ga zdaj vodi Alfred Zeleznik, da bi načrtoval delo v novem šolskem letu. Psveta sta se udeležila tudi predsednik občinske skupščine Franc Molan in predsednik mladinskega komiteja Vojko Dvojmoč. V razpravi, ki je imela namen poiskati oblike dejavnosti zunaj rednega študija, je bilo ugotovljeno, da visokošolci še potrebujejo organizirane dejavnosti, saj je znano, da prihajajo na delovna mesta premalo podkovani v splošnem znanju in se zato po končanem študiju težko vživljajo v kolektivne.

Bliza se občinski praznik Sevnice

8. oktobra bo na zborovanju govoril Jože Borštner, član glavnega odbora ZB Slovenije. V tednu pred praznikom bo osnovne šole obiskala delegacija nekdanjih borcev XII. brigade in učence seznanjala z narodnoosvobodilnim bojem na področju sevniške občine. V Krmelju so vabljeni vsi nekdanji borci XII. brigade, ki živijo v sevniški občini.

Ker bo hitro pretekel čas do praznovanja občinskega praznika, pripravljali odbor že z vso vneto pripravljajo, da bi letošnji praznik čim lepše proslavili. Pred kratkim je imel znova sejo, katere so se udeležili tudi zastopniki osnovnih šol, ki bodo pripravile del kulturnega programa. Na sestanku je odbor poveril posameznikom različne naloge, tako da bo vse pravočasno in dobro pripravljeno.

Ko so obravnavali, kako bi

Ustanovljen je tudi celjski klub poslancev

21. septembra je bil v Celju ustanovljen pokrajinski klub poslancev, v katerega so se vključili tudi poslanci iz sevniške in brežiške občine. Ustanovitve se je udeležil tudi predsednik republiške skupščine Sergej Kraigher. Na četrtkovem shodu so poudarili, da bo imel klub pomembno vlogo, da je važna predvsem vsebina dela in da bodo poslanci tega kluba tesno sodelovali s poslanci iz sosednjih področij.

Mrzla planina: ne samo do Pipana!

Vaščani Mrzle planine so zaprosili, naj bi šolski avto-bus, ki vozi sedaj do Pipana pod Zabukovjem, vozil še dva in pol kilometra dlje, ker bi tako občutno skrajšal pot učencem v šolo. Na sevniški občinski upravi so povedali, da razumejo želje ljudi, vendar jim bodo težko ugodili, ker denarja primanjkuje, stroški za prevoz manjšega števila otrok pa so razmeroma precejšnji.

Ribeza ni tako težko prodati

Jože Štojs s Studenca pri Sevnici, eden izmed najstarejših gojiteljev ribeza: »Ljudje so taki kot pri vsaki novosti: najprej morajo dvakrat, trikrat prijeti in okusiti, zatem pa modrujejo, če kaj velja.«

Podoba letošnje jeseni: sadje visi raz veje, zanj pa se kupci ne zmenijo; toda glej: za pridelek ribeza bi se malodane stepli. Ko ljudje, ki

bi radi čimveč iztisnili iz zemlje, to slišijo, nehote pomislijo, zakaj se tega ne bi lotili tudi sami. Toda kaj bo, če pridelek pozebe, če pade cena? Zato sprva poskusi na manjših parcelah.

čimbolj svečano podelili listino o domicilu XII. brigadi je bilo sporazumno z odbo-

Preureditev restavracije

Projektivno podjetje Region iz Brežic je že naredilo načrt za adaptacijo kolodvorske restavracije, ki ga je naročilo sevniško Gostinsko podjetje. Preureditev bo veljala 69 milijonov S din. Gostinsko podjetje je sklenilo pogodbo z gradbenim podjetjem Zasavje iz Trbovelj, ki se bo preurejevanja lotilo že te dni.

V načrtu je določeno, da bo gostinska dvorana po končanem preurejanju merila kar 100 m². V prvem nadstropju

rom brigade sklenjeno, da bo v Krmelju listino sprejela delegacija brigade skupaj z borci, ki živijo v sevniški občini. Zbor brigade bo prihodnje leto v Mokronogu, kjer je bila brigada tudi ustanovljena. Na seji so potrdili program praznovanja, ki je bil v našem listu že objavljen.

bo 13 hotelskih sob, 7 izmed njih bo imelo vzdano garderobno omaro, sanitarije s tušem, umivalno in straniščno školjko, 6 pa bo imelo predprostor z vzdano omaro in sanitarijami.

Za Sevnščane in tujce, ki prihajajo v kraj, je načrt Gostinskega podjetja zelo razveseljiv. Do sedaj skoraj ni bilo mogoče govoriti o primernejših sobah, v katerih bi bilo možno večdnevno bivanje, zato so zahtevnejši gostje hodili prenočevat v Krško.

Zgornja slika prikazuje, čez kakšen nezavaran prehod morajo ljudje, če želijo urediti uradne opravke na sevniški občinski upravi. Ali inšpekcijska služba, ki tudi uraduje v tej stavbi, ne vidi nevarnosti zlasti za starejše ljudi, predvsem v deževnem vremenu? Od koga naj bi človek zahteval odškodnino, če bi spodrsnil in se poškodoval?

Pomagajte zbirati gradivo za kroniko!

Več ko bo ljudi sodelovalo pri zbiranju gradiva za kroniko sevniške občine, več zgodovinskih in narodnopisnih zanimivosti bomo obvarovali pred pozabo

Kot je bilo ugotovljeno tudi na seji vodstva Socialistične zveze, so v sevniški občini že začeli zbirati gradivo za izdajo kronike ali zbornika s tega področja. Zbiranje pa je zamudno in obsežno delo ter mora biti temeljito opravljeno.

Osebo sem že pred letom dni dobil vabilo za sodelovanje pri zbiranju gradiva za bodoči Posavski zbornik. Ker se za tako delo že dolgo zanimam, sem bil poverjen za sevniško občino. Nabral sem že nekaj gradiva in pri tem premeril vso občino po dolgem in počez, zato bi želel

opozoriti na nekatere stvari, brez katerih ne bomo mogli dobiti vseh podatkov.

Sevniška občina ima mnogo lepih kulturnih spomenikov od rimske dobe pa do danes. Tu so doma tudi nekatere narodopisne posebnosti. Na področju sedanje občine se je rodilo več znamenitih moč, na primer na Bučki znani planinski pisec prof. Josip Westar; podobnih primerov pa je še več. Kulturne spomenike bi bilo treba fotografirati, posebno freske na cerkvenih zidovih, sarkofage, ploščo dr. Kreka v Šentjanžu, stare zgradbe, obcestna zna-

menja in še nekatere druge posebnosti. Pri zgodovinskem prikazu razvoja kmetijstva in industrije bodo lahko pomagala podjetja, pri zbiranju gradiva iz narodnoosvobodilnega boja pa borčevske organizacije, ki imajo tega že precej zbrane.

Pri zbiranju zgodovinskega gradiva nam bodo lahko v veliko pomoč tudi stari ljudje po vaseh, ki so včasih

prava živa zgodovina kraja, kjer živijo.

Zbrani podatki bodo gotovo pomagali tudi pri razvoju turistične dejavnosti v naših krajih. To pa bo tembolj pomembno takrat, ko bo dokončno zgrajena cesta po desni strani Save, ki bo pripeljala k nam mnoge ljudi, ki se za te stvari živo zanimajo. Ker smo se na to delo spomnili malo pozno, bi bilo treba, da bi pri njem sodelovalo čimveč ljudi, da bo zbrano gradivo pisano in privlačno.

S. SKOCIČ

Dobro premisliti o stanovanjski izgradnji

S posveta direktorjev sevnških podjetij: »Ob pomanjkanju zemljišč v Sevnici bodo imele v prihodnje prednost blokovna gradnja in vrstne hišice. Podjetja morajo temu prilagoditi obliko kreditiranja stanovanjske izgradnje.«

Ko je na nedavnem posvetu Stanovanjsko komunalno podjetje predložilo nadrobnejše in celovitejše račune ter primerjave med stroški individualne gradnje ali blokovne gradnje, je bilo kaj hitro mogoče ugotoviti, da zasebne hišice niso tako poceni in da komunalcem in urbanistom povzročajo čez glavo skrbi.

Ker v Sevnici že lep čas primanjkuje zazidalnih površin, je bilo na koncu razprave predlagano, naj bi v prihodnje dajali prednost blokovni gradnji in gradnji vrstnih hišic, ki omogočajo večjo go-

stoto prebivalstva. Temu naj bi podjetja prilagodila tudi posojila, ki jih dajejo svojim delavcem.

Znova so obravnavali tudi gibanje gospodarstva v sevniški občini. To pot so dobili v roke tudi obširnejše poročilo o stanju v Jugotitanu, ki je imel ob polletju precejšnjo izgubo in malo upanja na poslovni uspeh v drugi polovici leta. Kot je pokazala zadnja informacija, se je položaj delno izboljšal, tako da se po mnenju vodstva kombinata izguba do konca ne bo povečala, pač pa zmanjšala.

Gospodarske organizacije morajo poravnati stare dolgove, so sklenili, ko so obravnavali sklad za negospodarske investicije. Med dolžniki so posebej opozorili na brežiško Gozdno gospodarstvo, ki razen tega ne dostavlja poročil o poslovanju na območju sevniške občine. Zadnji čas gre kar dobro zbiranje denarja za šolstvo druge stopnje, saj se je sevniška občina uvrstila med boljše plačnike na območju, v katerega spada.

Slaba napetost na Bregu

Na Bregu in v okoliških naseljih ljudje negodujejo, ker ima električni tok zelo slabo napetost. Ridijske sprejemnike je komaj mogoče poslušati, na televizijskih zaslonih pa se pojavlja obroč, ki slika potemni. Področna Elektro enota bo morala pregledati transformator in poiskati napako ter jo od-

Te dni so končno le popravili most čez Mirno pri Boštanju, ki je moral precej dolgo čakati na ta trenutek. Ker so morali ta čas uporabniki voziti daleč naokrog so popravila zelo veseli. (Foto: M. Legan)

„Brez družbene pomoči ne pričakujemo uspehov“

Troje vprašanj Štefanu Potočniku, novemu upravniku delavske univerze v Trebnjem

■ Prihaja sezona dela po deželskih delavskih univerz. Kaj namerava trebanjska DU organizirati v »šolskem letu« 1967-68?

■ Ker naša občina nima nadrobneje raziskanih potreb po izobraževanju, je tudi naš program trenutno le okvirjen. Ker v vsakdanjem delu čutimo, da potrebujemo vsi od kraja vse več dodatnega znanja, je ta načrt precej obsežen. Vključuje strokovno izobraževanje, kamor spadajo: osnovna šola za odrasle, srednja ekonomska šola, šola za kmetovalce, različni tečaji za priučitev, za tem družbeno-politično izobraževanje, kamor spadajo šola za življenje, šola za starše, tečaji za učenje tujih jezikov in poljudna predavanja.

■ Od česa je predvsem odvisno, koliko načrta bo uresničeno?

■ Od zanimanja ljudi oz. vodstev delovnih organizacij, kar pomeni: od števila prijavljenih. Za udeležbo na tečajih varstva pri delu ali krojnem tečaju se ne bojimo za udeležbo, pa tudi stroške povrnejo udeleženci sami. Dobro gresta tudi večerna ekonomska šola in višja kadrovska šola, težje pa bo z drugimi vrstami izobraževanja. Ker je izobraževanje tudi skupna naloga družbeno-političnih organizacij, bomo v kratkem sklicali njihova vodstva in direktorje delovnih organizacij, da bi ugotovili potrebe prakse, vodilni uslužbeni pa bi hkrati sprejeli bencni pa bi hkrati sprejeli obveznosti, ko bo treba poslati ljudi na seminarje ali v večerne šole. Poživili bomo tudi predavateljski aktiv in si zagotovili kaj več denarja za delo. Denarna pomoč družbeno-političnih organizacij nam je bila že obljubljena.

■ V občini živi polovica ljudi od kmetijstva. Na kmetijah je že ostalo več mladih ljudi. Kaj nameravate narediti za nje?

■ Na mnogih zborovanjih po vaseh in na zadnji seji občinske skupščine so ljudje zahtevali, da je treba poskrbeti za strokovno izobraževanje kmetovalcev bolj, kot je bilo poskrbljeno doslej. V našem programu imamo šolo za kmetovalce, s pomočjo katere bi si kmetiči sinovi pridobili osnovno znanje kmetijskih ved, predvsem kaj več o živinoreji, poljedelstvu, veterinarstvu in ekonomiki. Tudi predavanja po vaseh bi se kako želeli organizirati. Pri tem bosta potrebna pomoč zadruga in sodelovanje njihovih strokovnih delavcev. KZ Trebnje je že določila nekaj denarja v ta namen. M. L.

Kaj nameravajo podreti, kaj pustiti

Narejen je osnutek zazidalnega načrta središča Trebnjega

Urbanistični program Trebnjega in njegovega vplivnega območja je bil narejen in sprejet že spomladi. Na njegovi podlagi bodo narejeni zazidalni načrti, ki bodo nadrobneje določali, kje in kakšne zgradbe je treba postavljati, da bo naselje urbanistično urejeno. Na željo upravnega organa je inž. arh. Marjan Bohinec že predložil zamisel o zazidavi središča Trebnjega, pred kratkim pa jo je obravnaval tudi svet za urbanizem, komunalne in stanovanjske zadeve.

Kakšna je osnovna arhitektura zamisel? K obstoječemu stanju prilagoditi arhitekturo današnjega časa, da bo Trebnje postalo urbanistično urejeno kraj brez pravokotne zazidave v ravnih gradbenih črtah. Tako načrtovanje se je v manjših naseljih po svetu že močno uveljavilo, saj ne zahteva veliko rušenja starejših zgradb in je zato tudi cenejše.

Na mestu stare trebanjske šole je, malo odmaknjeno od ceste, predvidena zgradba s turistično poslovalnico, klubom, trafikom in prodajalno časopisov. Tam, kjer je sedaj Oparova gostilna, bodo parkirni prostori; lokacija za

novi gostišče pa je že odobrena nekako tam, kjer je zdaj gospodarska zgradba. Predvideno je, da bodo sosednje hiše, v kateri sta trafika in prodajalna Mercatorja, podrti in nekoliko od ceste zgradili večjo zgradbo za trgovske potrebe in s stanovanji v nadstropjih. V daljši prihodnosti bo tudi prostor, kjer sta zdaj pekarna in Springerjeva gostilna, zamenjal nov objekt za javne potrebe.

Ob cesti od gostišča »Grmade« proti železniški postaji je na levi strani predviden tržni prostor s stojnicami. Že na načrtu se tržni prostor delno zajeda v sedaj

njo župančičevo hišo; urejen bo v treh terasah, na njem pa bo prostora za okoli 70 prodajalcev. Avtobusna postaja, ki je bila sprva predvidena na tem mestu, bo po novem pred cerkvijo, avtobusi bodo krožno vozili okrog cerkve in se tako izognili težkemu obračanju. Na prostoru za Mercatorjevo blagovnico in stavbo, v kateri je postaja milice, je predvidena gradnja dvojčkov, na mestu Novakove brivnice pa je v daljši prihodnosti predviden stolpič. Pozidan bo tudi prostor, kjer so bile nekdanje delavnice Kemoopreme, na sedanjem odbojarskem igrišču pa bodo urejeni parkirni prostori. Za rušenje je določena tudi hiša, ki stoji za stavbo občinske uprave. Na zadnji seji sveta za urbanizem, komunalne in stanovanjske zadeve se člani niso strinjali s predlogom, da bi del sedanjega parka zavzela bodoča zgradba družbenih organizacij.

Preden bodo sprejemali predlog o zazidavi celotnega naselja, bo osnutek javno razobešen, tako da bodo ljudje lahko povedali svoje pripombe in pomisleke. M. L.

Plastiko delajo celo v treh izmenah

Mirenska EMI je sodelovala na jugoslovanski industrijski razstavi v Moskvi

Pri nalivnih peresih in patentnih svinčnikih je čedalje hujša konkurenca, saj naši trgovci uvažajo veliko tujih blaga. Večkrat to v boju za čimvečjim zaslužkom počenjavajo prav brezglavo. Te besede smo slišali v mlademu mirenskem podjetju, ki se ukvarja z izdelavo nalivnih peres, patentnih svinčnikov in plastične embalaže.

Direktor Franjo Bulc je k temu še pripomnil: »Treba se je zagnati, iskati različne možnosti, delati vse, kar porabniki kupujejo. Razen plastičnih izdelkov, ki jih že dalj časa delamo za embalažo v zdravilski industriji, smo se lotili tudi drugih stvari. De-

lamo različna učila za šole, embalažo za prehransko industrijo in še koplec drobnih izdelkov, ki gredo v denar. Poglejte samo tale praktičen brisalec za okensko steklo. Vsak avtomobilist si ga bo kmalu lahko kupil.«

Kolektiv se dobro zaveda,

kaj pomeni pri izdelkih, ki jih morajo ljudje najprej spoznati, dobra reklama. Čeravno je podjetje še majhno, je pred kratkim sodelovalo na letošnji jugoslovanski industrijski razstavi v Moskvi in kupci so se že začeli zanimati zanj. M. L.

Kar ugodna struktura članstva

Premajhen je delež delavcev, zlasti pa mladine

V trebanjski občini so trenutno 403 občani člani Zveze komunistov, med njimi je 105 žensk. Glede na zaposlitev jih zelo velika večina (305) dela v družbenem sektorju lastništva, 19 pa v zasebnem. Od skupnega števila je 88 delavcev, to pa ne predstavlja njihovega celotnega deleža v sestavi prebivalstva. Po izobrazbi ima 12 članov visoko šolo, višjo 21, srednjo 91, nižjo 93, drugi pa ne popolno šolo. Po starosti jih je 21 starih do 25 let, 242 od 26 do 40 let, 94 od 41 do 55

let, 46 pa je starejših od 55 let.

Podatki o naraščanju števila članov v zadnjih letih kažejo, da malo nazadnje število na novo sprejetih članov Velik delež ima pri tem razmeroma najhno število na novo sprejetih mladincev. Vzroke majhnega števila sprejete mladine, kar je značilno tudi v drugih občinah, ta čas raziskujejo republikanska in občinska vodstva. Osnovne organizacije bodo morale v prihodnje bolj skrbeti za obnavljanje članstva v Zvezi komunistov, meni tudi trebanjski občinski komite.

Pomanjkanje vode se ne sme ponoviti!

Koliko negotovanja je bil letos deležen stiški vodovod, ki napaja Temniško dolino! Zaleglo ni nobeno protestiranje, ker vode enostavno ni bilo. Da bi za dlje časa uredili preskrbo z vodo, so že začeli pripravljati načrte za novo zajetje, ki pa bo precej drago. Zastopniki stiške vodne skupnosti so pred nekaj dnevi obiskali Trebnje, da bi povedali zamisel, ki bi bila lahko uresničena že to jesen. Poudarili so tudi, da je treba povsod vgrajevati vodomerne, ki močno pripomorejo, da ljudje varčujejo z vodo. Ker bo novo zajetje precej drago, verjetno sedanja cena vode (40 Sdin za kubik vode) ne bo pokrivala stroškov. Ljudje, ki so se letos prepričali, kaj pomeni voda, se nad manjšo podražitvijo ne bi hudovali, samo da bi stalno imeli vodo, tudi v poletnih sušnih dneh.

TREBANJSKE IVERI

■ NOV PROSTOR ZA SHAJANJE. V preurejeni nekdanji Pionirjevi baraki, ki jo je v začetku poletja kupilo stanovanjsko podjetje, so razen vrste novih garaž dobili streho tudi trije prostori Delavske univerze. Večji prostor je DU pripravljena oddajati za sestanke ali predavanja, saj takih prostorov v Trebnjem primanjkuje.

■ KDAJ SE LAHKO ZGLASITE PRI RK. Ker nekateri ljudje še vedno ne vedo, kdaj se lahko zglasto na občinskem odboru Rdečega križa, odkar leta nima več stalne uslužbenke, sporočamo, da je pisarna odprta ob torkih od 14. do 17. ure.

■ S TOMOSOM NA ARKTIKO: V TREBNJEM? Služba za posredovanje prireditve pri republikanskem svetu Zveze kulturno-prosvetnih organizacij je te dni tudi v Trebnju poslala ponudbo, da bi Toč in Tom (novinar TT Tone

Fornezzi in inž. Pieterski) v besedi in sliki prikazala popotovanje v Grenlandijo. Ker so mnogi bralci spremljali njune dogodivščine in nepravilne že v dnevnem in tedenskem tisku, bi jih filmski prikaz nedvomno pritegnil. Vprašanje pa je, če bo DU zmogla predlagano ceno za enkratno predavanje.

■ KONČNO NOVO SMETIŠČE. V kratkem bodo delavci grosupeljskega gradbenega podjetja z zemljo prekrili staro smetišče pod trebanjskim gradom, ki je bilo že dolgo časa pravi kamen spotike. Ker je zdaj lastninsko vprašanje zemlje, kjer naj bi bilo novo smetišče, že urejeno, bodo komunalci že začeli voziti odpadke na Cviblje.

■ DO KOD DOMAČE ŽIVALI? Te dni bo posebna komisija tudi v Trebnjem določila natančno mejo središča kraja, kjer ni dovoljeno rediti domačih živali; pse in mačke pa bo dovoljeno imeti le, če bo to dopuščal hišni red. Določitev meje ima namen varovati središče kraja, kjer se v parku še vedno pasejo kokoši, okrog gospodarskih poslopij pa so neurejena gnojišča; omogočila pa bo tudi doslednejše izvajanje odloka o sunanji podobi naselij.

POPRAVEK

V zadnji številki DL bi moralo v sestavku »O cestah IV. reda in črnih gradnjah« pravilno pisati, da bodo z ukrepanjem proti črnim gradnjam počakali, dokler občinski predpisi ne bodo usklajeni z novim zakonom o urbanističnem planiranju, to pa mora biti narejeno do konca letošnjega leta. Prosimo opravičila; napaka je nastala zaradi naglice pri poročanju.

Le 50 jih manjka

Občinski odbor Rdečega križa je letos lahko zelo zadovoljen z odzivom krvodajalcev. Do izpolnitve letnega načrta, ki je predvideval 770 krvodajalcev, manjka le še 50 darovalcev krvi. Razen tega je 372 občanov prispevalo kri kot pomoč arabskemu ljudstvu; vse skupaj je v občini dalo kri malone tisoč ljudi. K velikemu številu je močno pomagal tudi KPD Dob.

Pred kratkim je občinski odbor povabil krvodajalce, ki imajo zlate in srebrne značke, in se jim za izredno človekoljubno dejanje najtopleje zahvalil. Srečanje se je prijeto končalo z zakusko v gostišču Grmada.

Kje dobiti prostor za razstavo

Komisija za zgodovinsko dejavnost pri ZB je prejšnji teden razpravljala o tem, kje bi v Trebnjem uredili stalno spominsko razstavo Gubčeve brigade, ki ima v občini domovinsko pravico. Ob tej priložnosti je odklonila predlog, da bi v ta namen porabili čakalnice pred prosvetno dvorano, kjer so tudi predstave kina. Hkrati je predlagala, naj bi razstavo uredili v sedanji sejni sobi v domu družbenih organizacij. Vodstvo SZDL pa je naslednji dan predlog odklonilo, ker prostor nujno potrebujejo krajevne organizacije, večkrat pa tudi občinske. Poiskati bo treba drugo možnost, mogoče bi celo uredili potujočo razstavo, ki bi ob različnih priložnostih obiskovala kraje po občini, prostor za hrambo pa bi bilo mogoče lažje najti.

MERCATORJEV bife v Šentlovrencu

Gradišče, poslovna enota trgovskega podjetja Mercator, namerava v sodelovanju s KZ Trebnje in destilacijo DANA odpreti v nekdanji mlekarini zadružnega doma v Šentlovrencu gostinjski lokal. V tem kraju je ena zasebna gostilna, vendar je imela inšpekcijska že večkrat pomisleke o izpolnjevanju sanitarnih zahtev v tem gostišču.

Vselitev okoli novega leta

Prejšnji teden so se na željo trebanjskega stanovanjskega podjetja sestali zastopniki nekaterih domačih delovnih organizacij, da bi skupno ugotovili, kdo bi še lahko kupil stanovanje v nedograjenem 14-stanovanjskem bloku v Trebnjem. Doseženih je bilo več sporazumov, tako da sta takrat ostali le še dve manjši stanovanji brez kupcev. Pri stanovanjskem podjetju menijo, da bodo kupce še našli in da bo novomeško gradbeno podjetje Pionir lahko še letos dokončalo blok, ki je že poldrugo leto narejen le do tretje faze.

Seja konference SZDL - 19. oktobra

Kot so 22. septembra sklenili člani izvršnega odbora in predsedstva občinske konference SZDL v Trebnjem, bo druga seja občinske konference v četrtek, 19. oktobra, ob 14. uri popoldne. Kot je bilo že objavljeno, bo seja posvečena krajevnim skupnostim, zato bodo nanjo vabljene vsi predsedniki KS. Imenovana je bila tudi posebna komisija, ki bo pripravila poročilo o delu in nalogah krajevnih skupnosti.

Odločbe ne rešujejo vsega

Krajevne skupnosti se le preveč zanašajo na prisilno izvajanje odloka o zunanji podobi naselij — Dejavnost turističnih društev je otežena

Ze ob sprejemanju odloka o zunanji podobi naselij o odborniki opozarjali, da ga bo potrebno dosledno uveljavljati. Od maja sem je inšpekcijska izdala pet ureditvenih odločb, zaradi kršitve odloka pa so bili trije lastniki predlagani v postopek o prekršku.

Na oddelku za gospodarstvo priznavajo, da odlok ni zajel vseh primerov, opozorili pa so še na drugo plat. Krajevne skupnosti so se začele preveč zanašati na prisil-

ne ukrepe, premalo pa so naredile, da bi se ljudje sami odločili za olepševanje svojih hiš in njihove okolice. Odločbe naj bi bile po mnenju trebanjskega oddelka za gospodarstvo le skrajna možnost za trmaste ljudi, ki sebi in soseski v škodo nočejo skrbeti za lepšo okolico svojih prebivališč. Da bi se dalo z več volje več narediti, dokazuje tudi urejevanje novih odlagalšč za smeti, saj gre to veliko počasneje, kot bi bilo treba.

Lepa pomoč arabskemu ljudstvu

Kaj je mogoče narediti z dobro pripravljeno akcijo, so pri zbiranju pomoči za arabsko ljudstvo pokazale družbeno-politične organizacije v trebanjski občini. V razmeroma gospodarsko še slabo razviti občini, ki ima dobrih

17.000 prebivalcev, je bilo zbrano 3.325.743 starih dinarjev pomoči, in kar je še pomembnejše: 644 občanov se je prijavilo, da bo darovalo kri, 372 pa je to obljubo že tudi uresničilo.

Velika večina občanov je pokazala razumevanje, saj so pomoč odklonili nekateri premožnejši posamezniki. Na področju Velike Loke, Čateža in Trebnjega so se malo zakasnil z akcijo in imeli zato tudi manjše uspehe. Do sedaj so prispevali pomoč vsi delovni kolektivi v občini, izjeme so samo: mirenska Tovarna šivalnih strojev, Gradbeno opekarsko podjetje in mokronoški obrat Iskre.

Vlagajte pri DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI v Novem mestu ter pri njenih poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem!

Vedno več gradenj na podeželju

Letos je bilo v kočevski občini izdanih 68 dovoljenj za gradnjo zasebnih hiš, lani pa vse leto 51. V tej številki niso všteta dovoljenja za hiše v zadrugi gradnji in seveda tudi družbene gradnje ne. Zanimivo je, da se vedno več graditeljev odloča za gradnjo hiš na podeželju. Tako je bilo vse lansko leto izdanih za gradnjo izven mesta le 16 gradbenih dovoljenj, do septembra letos pa že 31. Letos je bilo izdanih tudi 66 gradbenih dovoljenj za gradnjo garaž (lani 22), od tega kar 63 za gradnjo v mestu.

Oproščeni plačevanja obresti

Obresti od poslovnega sklada ne plačujejo v kočevski občini gostinske gospodarske organizacije, gospodarske organizacije storitvenih obrti in »Komunalas, Vodna skupnost Kočevje-Ribnica, obrat »Zitov« v Kočevju in vsa stanovanjska podjetja. Odlok o tem je sprejela občinska skupščina na zadnji seji, velja pa od 1. januarja letos.

Kočevski Monte Carlo

Kočevski hazarderji so se iz kavarnе preselili v bife pri kegličšču, kjer vstrajno igrajo poker. Pravijo, da tu menja lastnika tudi po 50.000, 100.000 in več Sdin na dan. Če se pojavi miličnik, začno seveda z neobčisljivimi igricami.

Pravijo, da tu igrajo kočevski inteligentje oziroma tisti, ki dobro zaslužijo in njihove družine niso prizadete, saj imajo v službah tudi žene. Le en hazarder je »mala ribica«, naznačuje v službi in žal prav on običajno — zgrublja.

Volitve in imenovanja

Na zadnji seji občinske skupščine Kočevje je bil ponovno imenovan za predsednika občinskega sodišča Julij Plut, za sodnika tega sodišča pa tudi ponovno Ivan Žužek. Izvoljenih je bilo tudi 50 sodnikov-poročnikov iz kočevske in 30 iz ribniške občine.

V komisijo za raspis delovnega mesta direktorja Posobne osnovne šole so bili imenovani: Anton Sercear, Nada Kočevar in Stane Letonja.

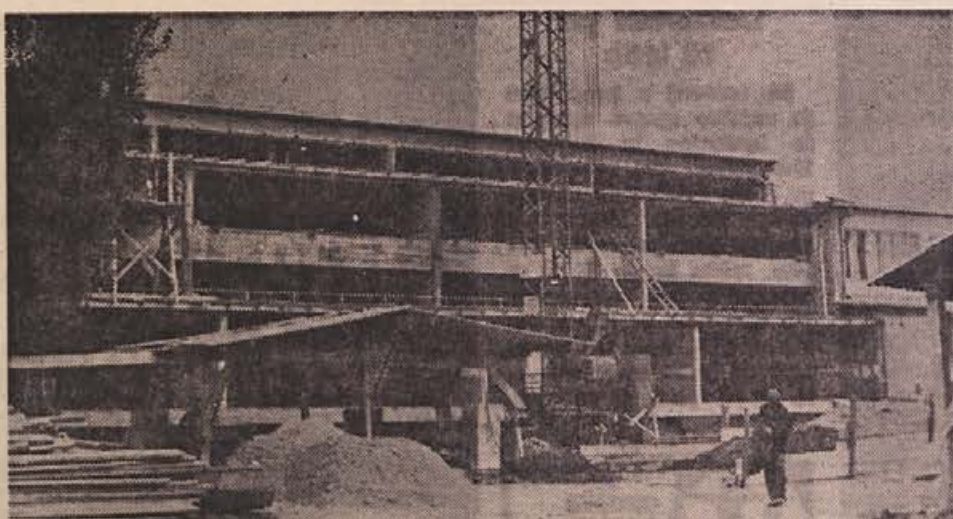
Razrešen je bil dolžnosti veterinarskega inšpektorja Peter Cirman, ki je imenovanje odklonil.

Kočevski invalidi na tekmovanju v Zagorju

Nedavno so kegljači kluba invalidi iz Zagorja ob Savi pritrtili tekmovanje v borbenih igrah. Tekmovanje so organizirali za proslavo 10-letnice obstoja svojega kluba. Na tekmovanje so povabili invalide iz Kočevja, Ljubljane, Domžal, Hrastnika in Maribora. Vsem nastopajočim ekipam so Zagorjani podelili spominsko plaketo, zmagovalna ekipa pa je prejela še posebno darilo.

Prvo mesto je dosegla ekipa Zagorja, ki je podrla 381 keglov, drugi je bil Maribor s 332 kegli, tretje Domžale s 349 kegli, četrto Kočevje s 319, peto Ljubljana s 308 in šesto Hrastnik s 251 kegli. Tekmovalci iz Zagorja so se odločili spominsko nagrado in so jo prepustili tekmovalcem iz Maribora, ki so dosegli drugo mesto.

Peter Šebar

Nova kočevska osemletka je ponos občanov, saj jo grade v glavnem s svojimi prispevki in prispevki delovnih organizacij. Trakt A in B sta že dograjena in ju šola uporablja, trakt C pa je tudi že pod streho. (Foto: Primc)

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE KOČEVJE

Najuspešnejša sta gradbeništvo in obrt

Ob polletju so bili doseženi slabši gospodarski rezultati, kot je bilo predvideno — Revalorizacija osnovnih sredstev je močno vplivala na povečanje stroškov — Je bila polletna bilanca ITAS napačna? Posebni organ naj bi prenašal dobre izkušnje iz podjetja v podjetje

Na zadnji seji občinske skupščine Kočevje, ki je bila v četrtek, 21. septembra, so odborniki najdalj razpravljali o rezultatih poslovanja gospodarskih organizacij v prvem polletju.

Iz poročila je bilo razvidno, da je bil letos (primerjamo z istim obdobjem lani) dosežen v občini za 6,6 odstotka večji celotni dohodek, za 13,7 odstotka večji stroški, za 4,9 odstotka manjši netoprodukt, za 5,3 odstotka manjši dohodek, za 3,4 odstotka večji osebni dohodek, za 11,6 odstotka več za stanovanjsko izgradnjo in za 25,5 odstotka manjši ostanek dohodka medtem ko se je število zaposlenih zvečalo za 1,5 odstotka. Rezultati so nekoliko slabši, kot bi morali biti po planu.

V poročilu je bilo posebno poudarjeno, da so se stroški povečali predvsem zaradi večjih izdatkov za storitve (39 odstotkov), večjih izdatkov za material (13 odstotkov) in višje amortizacije (51,3 odstotka), ki je posledica revalorizacije osnovnih sredstev. Vzporedno z revalorizacijo pa so seveda porastle še obresti od poslovnega sklada in zavarovanje osnovnih sredstev.

Med šestimi pomembnejšimi gospodarskimi panogami sta bili najuspešnejši gradbeništvo in obrt, ki sta ed-

ni dosegli tudi boljše rezultate od republiškega povprečja.

Vendar so bili tudi v industriji doseženi občutno boljše rezultati, kot so bili prikazani v poročilu. Odbornik Janez Hering je namreč v razpravi dejal, da vse kaže, da polletni podatki za ITAS, ki je ustvaril v skupini industrije največji celotni dohodek, niso točni. Polletno bilanco v tem podjetju so namreč izdelali v odsotnosti vodje gospodarsko-računskega sektorja (orožne vaje). Ko se je vrnil, so naredili ponovno bilanco, tokrat za sedem mesecev, ki je pokazala kar za tri četrte večji čisti dohodek kot polletna bilanca. Malo pa je verjetno, da bi pri ITAS v mesecu dni ustvarili enak čisti dohodek kot prej v štirih mesecih in pol.

Na seji je bilo sprejetih več priporočil delovnim organizacijam, in sicer, naj znižujejo poslovne stroške, zmanjšujejo zaloge in s tem sproste svoja obratna sred-

stva, naj izboljšajo kakovost izdelkov in storitev ter kva-

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE V KOČEVJU

Poslušati tudi razum, ne le srce!

Gozdarji so tudi na seji skupščine zahtevali, naj se kmetijstvo in gozdarstvo pri KGP ločita — Hitra in površna odločitev bi bila za precejšnji del članov kolektiva lahko usodna

Položaj, ki je nastal v kolektivu Kmetijskega gozdarstva zaradi zahteve gozdarjev po odcepitvi, je zelo napet. Prav zato je o stanju v KGP na zadnji seji razpravljala tudi občinska skupščina.

Razprava je bila zelo živahna. Zastopniki gozdarjev so zahtevali, naj njihov predlog podpre tudi občinska skupščina. Zahtevo po osamosvojitvi oziroma odcepitvi so utemeljevali s tem, da sta samo še na Kočevskem združena kmetijstvo in gozdar-

stvo v eni delovni organizaciji.

Trdili so, da gozdarstvo krije izgubo kmetijstva in bo zato tudi samo zašlo v težave. Opozorili so, da gozdarstvo v glavnem le izkorišča (seka)jo, premalo pa vanj vlagajo (nega, vzgoja in obnova gozdov, gozdne ceste itd.) Razen tega so menili, da imajo gozdarski strokovnjaki zaradi vsega tega tudi preniške osebne dohodke v primerjavi s strokovnjaki, ki delajo v drugih gozdnih gospodarstvih.

Vprašanja, odgovori, predlogi

Na zadnji seji občinske skupščine odborniki niso zastavili nobenega posebnega vprašanja. Le odbornik Stane Letonja je predlagal, naj bi na eni prihodnjih sej obravnavali zaposlovanje v občini. Po njegovem predlogu naj bi posebno podrobno obravnavali zaposlovanje mladih in bivših borcev.

Z druge strani pa je bilo slišati mnenja, da pomeni zahteva gozdarjev razbijanje podjetja in da je malo verjetno, da bi po ločitvi v gozdove več vlagali. Tudi izguba v kmetijstvu je bila v zadnjih petih letih materialna, zadnji dve leti pa je sploh ni bilo.

Izraženo je bilo mnenje, da so delavci-proletarci, gozdarji in kmetijci prijatelji in da so se zamislili o ločitvi porodile v drugih glavah. Vendar je prevladalo mnenje, da je treba pred dokončno odločitvijo temeljito preučiti položaj kmetijstva in gozdarstva ter njun bodoči razvoj.

Enostranske in površne odločitve bi bile zelo škodljive, saj posestvo upravlja s osnovnimi sredstvi velike vrednosti. Razen tega bi se zaradi prenatrženih odločitev v kolektivu, ki zaposluje 77 odstotkov vseh zaposlenih v občini, lahko zgodilo, da bi se naenkrat znašlo na cesti 50, 100 ali celo več ljudi.

Enotnost v kolektivu je že zaradi sedanjih razprav zelo okrnjena, čeprav je prav KGP doslej slovelo kot eden najbolj enotnih kolektivov. Vendar bo imela razprava tudi dobro stran, da se bo zdej v kolektivu marsikaj boljše uredilo.

Pr eden pa bodo samoupravni organi KGP sprejeli kakršno koli odločitev, morajo poslušati razum, ne le srce.

A. ARKO

Upoštevajmo mladino in množičnost!

V torek, 12. septembra, je bila v Kočevju seja občinske zveze za telesno kulturo, na kateri naj bi dokončno razdelili denar društvom in

klubom po ponovnem zmanjšanju dotacije. Prvotna pomoč občinskega proračuna je bila zmanjšana za poldrugi milijon S din, tako da bo letos na voljo le 8.170.000 S din. Na seji so določili, da bo šlo 56 odst. denarja za dom telesne kulture in vzdrževanje športnih objektov, 44 odst. pa za financiranje izdatkov klubov in društev.

Dodeljeni denar ne bo niti do polovice zadostoval za vzdrževanje doma in športnih naprav. Razliko bo treba pokriti z lastnimi dohodki. Težava je nastopila predvsem zato, ker je občinska skupščina sklenila, da bo za letos telesa kultura dobila toliko denarja kot lani. Ob teh zagotovilih je bilo na objektih izvršenih več popravil, izdatki pa so bili planirani po višini zagotovljene dotacije. Nastale so precejšnje razlike, izhod pa bo morala poiskati uprava doma sama.

Tudi društva in klubji bodo težko shajali z dodeljenim denarjem. Člani odbora občinske zveze so menili, naj zveza ponovno naredi ključ delitve in pri tem upošteva denar, ki so ga klubi in društva že prejeli.

Za razdelitev preostale vsote bo osnova predvsem delo in uspeh društva ali kluba v letošnjem letu. Minilo je že skoraj tri četrt leta in kmalu bo mogoče natančneje ugo-

loviti, kakšno je delo in koliko je porabljenega denarja. Pri tem bo treba upoštevati še delo z mladino in množičnost telesnokulturne dejavnosti. Konec koncev bo treba razčistiti, da potrebuje društvo z 12 panogami, z osnovno vadbo in več mladinskimi oddelki več kakor društva, ki gojijo samo eno panogo. To bi morali člani občinske zveze za telesno kulturo bolj upoštevati in ne zastopati samo panog, v katerih sami sodelujejo. Občinska zveza za telesno kulturo je usmerjevalec vsega dogajanja na področju telesne vzgoje in mora zato dosledno uveljavljati svoje poslanstvo.

DROBNE IZ KOČEVJA

GRADNJA TRETJEGA TRAKTA osnovne šole kar dobro napreduje. Delavci so že začeli ometavati stene in kaže, da bo šola dograjena do predvidenega roka. Ze sedaj pa bi bilo treba misliti na električno razsvetlavo bližnje okolice. Res je, da bo to narejeno takrat, ko bo šola dograjena, toda nujno bi bilo urediti nekaj začasnega, ker bo v pomni jeseni in pozimi spet vse v temi.

V ZADNJEM CASU JE VELIKO pomanjkanje droblja. Stari stodinarski bankovci so še tako izrabljeni, da bi bilo prav, če bi jih čimprej zamenjali novi dinarski kovanci.

GLASBENA ŠOLA se je preselila v stavbo na Ljubljanski cesti. Odslej bo tu zelo živahno in veselo. Kaj vse je že bilo v tej hiši! V prejšnjem stoletju je bila bolnica, kasneje komanda avstrijske šandarmenije za okrajno glavarstvo v Kočevju, po letu 1918 pa sedež jugoslovanske šandarmenije za kočevski sres. Tudi okupatorji vseh barv so imeli tam del svoje policije. Po osvoboditvi je bila v hiši ljudska milica za okraj Kočevje, sedaj pa je v njej dobila streho glasbena šola. Prepričani smo, da bo v prihodnje prišlo in tal hiše kaj bolj koristnega, kot je prihajalo doslej, čeprav prostori ne ustrezajo povsem pouku glasbe.

NA HOTELU PUGLED delajo novo fasado, ki naj bi bila urejena do občinskega praznika. V mestu je še več gradenj, ki naj bi bile urejene do tega dne, vendar je silno vreme preprečilo, da bi delo hitreje napredovalo.

ZADNJA LETA JE OPAZITI, da je vse manj piščevk. Sodobno uničevanje drevesnega mrčesa je tudi med pticami opravilo svoje. Živalce imajo čedalje manj hrane, strupi pa škodujejo tudi pticam samim. Posebno so prizadete svinčice. Že je čas, da pripravimo za zimo krmilnice in jih postavimo povsod tam, kamor bodo ptice lahko varno hodile po hrano. Šerb za pernate kraljice je humano delo in bi prenekatere pionirje in mladince lahko v pustih jesenskih in mrzlih zimskih dneh odvrnila od dolgočasje. Zakaj ne bi med njimi organizirali tekmovanja, kdo bo imel lepšo in bolj oskrbovano krmilnico?

LJUDJE LAHKO VSAK DAN vidijo tovorni avtomobil, na katerega pred raznimi trgovinami nakladajo zaboje, vreče in drugo robno. Na ponjavi ima napis Železniško dostavni promet. Avtomobil je last železniškega podjetja, s njegovo pomočjo dostavlja železnica kosovne pošiljke prav do vrat odjemalcev. Zanimivo je, da so železničarji poleg svoje dejavnosti uvedli tudi avtomobilski prevoz.

V POCASTITEV občinskega praznika bodo imeli kočevski planinci zbor in članski sestanek pri društveni koči pri Jelenovem studencu za Mestnim vrhom. Zbor bo v nedeljo, 1. oktobra dopoldne, zatem pa bo planinska zabava, na katero vabijo planince tudi druge ljubitelje narave. To bo tudi zaključek letošnje zelo živahne planinske sezone.

TEKSTILANA

DELOVNI KOLEKTIV
TOVARNE SUKNA

TEKSTILANA
KOČEVJE

POŠILJA ZA OBČINSKI PRAZNIK PRISRČNA
VOŠČILA, HKRATI PA PRIPOROČA SVOJE
KVALITETNE IZDELKE!

Loka dobiva novo podobo

Zazidalno področje v Loki pri Črnomlju je danes čisto drugače, kot je bilo spomladu. Kjer so bile tedaj še njive, je zraslo 21 družinskih hiš. Njih lastniki na vse pretege hitijo polagati ostrešja, da bi svoj trud zavarovali pred jesenskim dežjem. Loka, ki je imela vse doslej vaški videz, postaja vse bolj del mesta. Krajevna skupnost bo morala že zdaj misliti na komunalno urejanje tega področja, potrebovali pa bi tudi trgovski lokal. Treba bo misliti tudi na nove zazidalne lokacije, ker so sedanje domala izčrpane oziroma zazidane.

K. W.

Zadovoljni z novo trgovino

Do aprila letos je imelo v Dragatušu trgovino podjetje POTROŠNIK iz Črnomlja, tedaj pa jo je prevzela zadruga Črnomelj. Lokal so povsem preuredili, nabavili tudi novo opremo ter prostor prezidali, tako da prodajajo zdaj tekstil in živila posebej, skladišče pa ima svoj prostor. Ko so v začetku septembra lokal odprli, je bil vsem vaščanom všeč. V kratkem bo nova zadruga trgovina dobila še hladilnik, kjer bodo hranili maslo, sir in salame, česar doslej v vasi sploh ni bilo dobiti. Prav tako bo trgovina prevzela prodajo kruha, s čimer bo občanom zelo ustreženo.

Kar bo pa bo

Sedemnajstega septembra so se sestali vinogradniki s področja Plešivice (okolica Adlešič) ter sklenili, da bodo začeli trgati že v ponedeljek, 25. septembra, namesto 30. septembra, kot je določeno z občinskim odlokom. Okoli 300 gospodarjev je na tem neuradnem sestanku menilo, da bi bili mnogo na slabšem, če bi se držali občinskega odloka, ker je grozdje v teh krajih posušeno od toče, razen tega zaradi dežja gnije. V ponedeljek je vseh 300 vinogradnikov začelo trgati. Tolažijo se s tem, da če bodo kaznovani, bodo vsi.

Adlešičani v Bosni

Krajevna organizacija ZB v Adlešičih je v začetku septembra organizirala dvodnevni avtobusni izlet v Bosno. Triinštirideset Adlešičanov in članov ZB iz okoliških krajev si je ogledalo Drvar, Bihać, Jajce, Plitvička jezera, Banjaluko in Zagreb. Vsak udeleženec je prispeval 4000 Sdin, ostalo je primaknila organizacija od izkupička vaške veselice. Z lepim izletom so bili vsi zadovoljni, videli in doživeli pa so tudi marsikaj, kar ni v čast turizmu obiskanih krajev.

Vinica: pokopališki zid zgrajen

Viniška krajevna skupnost je poleti obnavljala pokopališče. Zgradili so 83 metrov pokopališkega zidu in garažo za mrljiški voz, s čimer je bil rešen eden izmed dolgoletnih krajevnih problemov. V kratkem bodo kupili še mrljiški voz, da si ga ne bo treba več izposojati na Hrvaškem. Krajevna skupnost je za navedena dela prispevala že blizu 1.700.000 Sdin, zbranih s stojnino na dobro obiskanih sejmih. Delovni načrt krajevnih skupnosti je tako uresničen še pred krajevnim praznikom, kakor je bilo predvideno.

ŠE VEČ PRIZADEVANJ PRI ISKANJU EKONOMIČNOSTI

Ni prav, da tako zmanjšujemo sklade

»Uspehi so, videti pa moramo tudi napake,« meni predsednik občinske skupščine Črnomelj Anton Dvojmoč – Prosili smo ga za oceno polletnega gospodarjenja v občini

— Kako ocenjujete polletne gospodarske uspehe v vaši občini in v čem vidite morebitne pomanjkljivosti? — Preteklo obdobje je bilo v gospodarstvu občine trdo in boleče, zato so bila prizadevanja delovnih ljudi v iskanju ekonomičnosti še večja. Rezultati, doseženi v letošnjem prvem polletju, kažejo, da smo na vseh področjih v primerjavi z lanskim letom napredovali. To je še posebno razveseljivo zaradi tega, ker prejšnja leta zaradi objektivnih razlogov nismo gospodarstva in družbenih služb skladno razvijali.

Gospodarska analiza prvega polletja kaže, da je bilo na področju občine ustvarjene za 24,9 odstotka več fakturirane realizacije kot v istem obdobju lani. Tudi celotni dohodek je za 20 odstotkov večji; dohodek na zaposlenega se je povečal za 21 odstotkov, produktivnost pa za 16 odstotkov. Ob tem ne gre prezreti dejstvo, da

Nova gostilna v Nerajcu

Pretekli teden je v Nerajcu odprla gostilna Olga Moravec. Ker je to edina gostilna v tem kraju in tudi ob poti Dragatuš – Vinica, v njej ne manjka gostov. Skoda pa je, da tudi tu ni mogoče dobiti toplih jedil.

so osebni dohodki porasli kar za 30 odstotkov.

Ob ugotovitvi, da je industrija v občini še vedno v razvoju, pa ni prav nič razveseljivo, da so se sredstva skladov zmanjšala za okoli 17 odstotkov, zato bo treba prav temu vprašanju v prihodnje posvetiti posebno pozornost.

Skrb za delovnega človeka je vidna tudi iz napredka v

vseh družbenih službah, čeprav vemo, da tudi na tem področju še mnogi problemi ostajajo odprti. Zamujeno bomo lahko nadoknadili, toda le z vsestranskim sodelovanjem občanov. Lep primer skupnih prizadevanj smo doživeli pred kratkim, ko je bil izglasovan krajevni samoprispevek za financiranje javnih del za prihodnje štiri letno obdobje.

Z DOBRO VOLJO JE MOGOČE MARSIKAJ DOSEČI

Iz Črnomlja v Adlešiče – peš!

Učiteljica Tatjana Avbelj je letos nastopila službo v Adlešičih – Od prve poti na službeno mesto pa so se ji komaj zacelili žulji ...

Zivahnost, dobra volja in prijazne nasmeh so lastnosti, ki jih lahko vsak opazi že pri prvem stiku z mlado učiteljico Tatjano Avbelj. Septembra je prišla poučevati v Adlešiče. Doma je iz Zuzemberka, solala pa se je na novomeškem učiteljsku kot stipendistka črnomaljske občine.

Bila je med 38 prosilci za učiteljsko mesto na adlešički osemletki, in ker je letos težko dobiti službo, je bila sil-

no vesela obvestila, da je sprejeta.

— Kako se počutite v kraju, ki ga niste poznali?

— Prav všeč mi je — je dejala. — Toda prvo pot v službo bom vselej pomnila.

— Se vam je kaj nenavadnega pripetilo?

— Peš sem prišla iz Črnomlja — Poleti sem bila kot vzgojiteljica otrok, zaposlenih v tovarni Novoles, v Visokih Tatrah na Slovaškem. Ves čas sem bila v skrbeh,

Poleg vodovoda še vodnjaki?

Zadnja leta je bilo napravljenih na semiški vodovod veliko priključkov, pred kratkim pa so začeli delavci Komunalnega obrtnega podjetja iz Črnomlja polagati od Semiča do Vrtače nove, širše cevi. Morda se bo kdo spomnil, da je še pokojni Franc Leterner ugotovil, da se glavni rezervoar v Blatniku iz neznanega vzroka prazni. Zdaj se njegova napoved uresničuje, kajti nekateri linije, npr. Krč—Blatnik, so že več kot mesec dni brez vode.

Sprva so se ljudje tolažili s tem, da je splošna suša, toda ko je nastopilo deževje, vode pa vseeno ni bilo, so

posumili, da je vmes še kaj drugega.

Doslej so se vsi brigali le za odtočne priključke, nihče pa se ni vprašal, kako je z dotokom vode. Najprej bi morali urediti rezervoarje na Blatniku in priskrbeti nove viře, šele nato bi lahko gradili priključke. Ljudje se tudi sprašujejo, kako da ni tisti, ki je delal načrte za rekonstrukcijo semiškega vodovoda, prišel do tega spoznanja?

Zalostno in hkrati smešno je, da bodo morali nekateri prebivalci semiškega področja, ki imajo vodovodno inštalacijo v hiši, skrbeti še za vodnjake! F. D.

Tatjana Avbelj se je pogumno lotila dela na adlešički šoli

Z ZADNJE SEJE PREDSEDSTVA SINDIKALNEGA SVETA

Nove naloge so vedno bolj zahtevne

15. septembra so v Črnomlju razpravljali o pripravah na občni zbor ObSS ter o organizaciji V. delavsko-športnih iger

Ker poteče letos mandatna doba plenumu, predsedstvu in nadzornemu odboru občinskega sindikalnega sveta, so se priprav na občni zbor lotili s še večjo pozornostjo. V razpravi so predlagali, naj bi novi plenum šteje 25 članov, nadzorni odbor 3 člane, medtem ko bi predsedstvo sestavljalo 9 članov. Pri kandidiranju članov bi morala odločiti le delavljnost in sposobnost posameznikov, pri tem pa ne bi smeli pozabljati neposrednih proizvajalcev.

Glede vsebine občnega zbora so bili mnenja, naj bi tokrat obravnavali zlasti tri vprašanja: »Z družbeno-političnega vidika naj bi ocenili gospodarjenje v posameznih delovnih organizacijah in v občini, ob tem naj bi bili številni pokazovalci drugotne

ga pomena; govorili naj bi predvsem o prizadevanjih za vključevanje v reformo.

2. Del občnega zbora naj bi zajemal razpravo o razvoju samoupravljanja, o delitvi dohodka in o osebnih dohodkih v delovnih organizacijah.

3. Mesto, vloga in metode dela sindikalne organizacije pa je tretja tema, ki jo bodo obravnavali na občnem zboru.

Zmenili so se še, da bodo pripravili kratka, toda zgoščena poročila, da ne bodo prisotnih že uvodoma utrudili, ker pričakujejo, da se bo razvila živahnejša razprava. Člani predsedstva so v nadaljevanju seje sklenili, da bodo ponovno prevzeli organizacijo V. delavsko-športnih iger, ki so postale že tradicionalne. Organizacije se bodo lotili s pomočjo posebne

komisije, katere člani bodo osebno odgovorni za prevzete naloge.

Trgači prihajajo še iz drugih krajev

Neprestano deževje, ki je zadnjih 14 dni spravljalo vinogradnike v obup, se je vendarle končalo. Zadnja nedelja je bila kot naročena za trgatve. Vozovi, naloženi s trgači, so kar v kolonah rinili v vinorodna pobočja. Videti je bilo tudi tovornjake, še več pa osebnih avtomobilov, ki so pripeljali trgače tudi iz drugih krajev Slovenije. Zvečer je bilo vsepovsod slišati petje in vriskanje. K. W.

Štrekljevec spet brez telefona

Telefonirali so vsi, plačati pa ni hotel nobeden, zato je podjetje za PTT promet telefon odklopilo – Menda ne bo pri tem ostalo!

Pred nekaj leti smo z navdušenjem pisali, kako Štrekljevecani udarniško postavljajo telefonske drogeve. Nekaj je prispevala še tovarna Iskra in tako je vas dobila telefon. Kmalu pa je udarila na plan nevoščljivost. Slo je za to, kje bo nameščen telefon in kako bo zapisano v telefonskem imeniku, medtem ko so vprašanje, kdo bo plačeval pogovore, pomikal ob stran.

Po burnih razpravah na sestankih so končno dali zapisati v telefonski imenik, da je naročnik krajevni odbor SZDL Štrekljevec. Dobili so številko 78-320. — telefonski aparat pa so namestili v Simončičevi veži.

Pri kohanju drogov so imeli zasluge številni vaščani,

toda nekateri so to razumeli kot privilegij pri telefoniranju. Zelo radi so telefonirali, pozabili pa so, da avtomat to beleži. Tako se je nabralo za 60.000 Sdin pogovorov, in ker ni bilo plačnika, je pošta telefon odklopila, vas pa je ostala spet na istem kot je bila prej.

Telefon je nujno potreben, saj pravimo, da je čas zlat. Bolje bi bilo sproti plačati tudi 300 Sdin za pogovor, če je treba poklicati zdravnika,

kakor capljati peš v Črnomelj in zamuditi en dan. Telefonski pogovori pa morajo biti kratki, jasni in jedrnat, sicer se naberejo nepotrebni in veliki stroški.

Vaščani ne bi smeli dopustiti, da bi PTT podjetje tudi linijo odklopilo, sicer bodo spet pretekla leta, preden bo prišlo do nove napeljave. Morali pa bi se pogovoriti, kdo bo imel telefon in kako bi sproti plačevali pogovore, kajti v španoviji še pes crkne. FRANC DERGANČ

Konfekcijo vseh vrst in preproge na 8-mesečno brezobrestno odplačilo nudi

„Veletekstil“ ČRNOMELJ

NOVICE
črnomaljske komune

V zimsko sezono z novimi načrti

Koristen razgovor predstavnikov centralnega komiteja ZMS s člani občinskega mladinskega komiteja v Metliki - Obravnavali so dosedanje delo ter na podlagi izkušenj sestavili okvirni delovni načrt za zimsko sezono

Pred kratkim so se v Metliki sestali predstavniki CK ZMS s člani občinskega komiteja mladine ter razpravljali o delu organizacije, s katerim niso povsem zadovoljni. Na podlagi izkušenj iz dosedanje prakse so sestavili okvirni načrt dela za navadno aktivnejšo jesensko-zimsko sezono. Pri tem pa so izhajali iz ugotovitve, da mlad človek danes od organizacije pričakuje več kot je pred leti.

● **Idejno-vzgojno izpopolnjevanje** bo letos v središču pozornosti. Organizirali bodo seminar za vodstva mladinskih aktivov, javno razpravo o kulturnem življenju Metlike, razpravo o strokovni izobrazbi in kadrovski problematiki itd. V načrtu pa je tudi šola za življenje, vendar jo bodo organizirali le, če bo mogoče dobiti kvalitetne predavatelje iz Ljubljane.

● **Vključevanje mladih** v Zvezo komunistov doslej ni bilo zadovoljivo, saj so bili v vsem letu 1966 na področju celotne občine sprejeti v ZK le trije mladinci. Mladi so baje voljni delati v ZK, vendar hočejo imeti jasno predstavilo o tem, kaj dela njihova osnovna organizacija, kako rešujejo posamezna vprašanja in kaj se zahteva od komunista v času družbene reforme. S primernimi pripravami na vključevanje mladih v ZK bodo to pomanjkljivost odpravili.

● **Kulturno-prosvetno področje** bi bila lahko ena od privlačnih oblik dela, toda le, če bi bilo dobro organizirano. Tovarniška aktivna BETI in KOMET sta dala pobudo za ustanovitev plesne šole, občinski komite pa namerava njihova prizadevanja podpreti. Obenem bodo skušali vzbuditi večje zanimanje za delo folklorne sekcije in udeleževanje v KUD.

● **Klubska dejavnost** je v zadnjih letih skoro popolnoma zamrla, vse češče pa je slišati želje, da bi klub lahko spet začel delovati. Na

sestanku so bili mnenja, da je treba prej ugotoviti možnosti za vsebinsko in materialno poslovanje kluba.

● **Sportno življenje** je že več let v zatonu, delo pa bi se poživilo vsaj v delovnih kolektivih, kjer je zaposlena mladina in kjer imajo za razvoj športa vsaj osnovne materialne pogoje. Vsekakor bi morala tudi s to dejavnostjo najprej začeti mladina iz BETI in Kometa.

● **Filmska sekcija** je začela delovati že letos poleti. Nekaj mladincev in mladink se je z veliko vnemo lotilo dela. Začeli so snemati kulturnozgodovinske znamenitosti Bele krajine, in če delovni član ne bo popustil, bi prav filmska sekcija lahko dala osnovo za začetek klubskega življenja.

● **Občinski komite ZMS** bo skušal na terenu, predvsem v Gradcu, poživiti delo organizacije, kjer so se pred leti že lepo uveljavili. Mladini Bušnje vasi pa bodo sprva pomagali pri organizaciji vaških plesov, kasneje pa tudi pri organizaciji drugih dejavnosti.

O nevedenih načrtih bodo obširneje govorili še v posameznih mladinskih aktivih, vse to pa sodi v priprave na letne konference aktivov in občinske organizacije.

Trgatev po lastni presoji

Na področju metliške občine nimajo občinskega odloka, ki bi določal rok trgatve, tako je odločitev prepustena presoji vinogradnikov. Pametni gospodarji kljub temu ne bodo hiteli, nekateri pa so pravico začeli neodgovorno izkoriščati. Tisti, ki ne more počakati teden ali štirinajst dni, da bi grozdje povsem dozorelo, naj se zaveda, da s tem prevzema tudi odgovornost, kajti vino mu bo ostalo v ideji. Komur se mudi v trgatve samo zato, ker se mu zdi škoda grozdja, ki ga pozobljejo tatovi, naj raje preračuna, če se ne bi izplačalo čuvati vinograde in si zagotoviti vino, kakršnega zahteva trg.

Prvi del gradaškega vodovoda končan

Komunalno podjetje Metlika končuje te dni I. fazo gradnje gradaškega vodovoda. Gradili so s črnomaljske strani proti Gradcu ter prišli do Čudnega sela, kjer je zgrajen rezervoar. Če ne bi med delom primanjkovalo potrebnega železa, bi bil rezervoar že lani narejen, tako pa so ga končali šele pred kratkim.

Za gradnjo II. faze, od Čudnega sela do Vranovič, je že razpisana licitacija, toda dela še niso oddana. Gradnja se bo nadaljevala že jeseni.

Pravočasno napišite prošnje!

Kmetovalci s področja metliške občine, ki so obnovili najmanj 10 a vinograde in ga zasadili v žlahtno trto, imajo po občinskem odloku pravico do oprostitve plačevanja davka od obnovljenih površin za dobo petih let.

Vsi, ki imajo pogoje za tovrstno davčno olajšavo, pa morajo vložiti pismene prošnje na občinsko skupščino. Prošnje bodo sprejemali do 15. oktobra, ta rok pa velja tudi za prihajajoča leta za tiste vinogradnike, ki bodo obnavljali kasneje.

Prevelik promet je cesto uničil

Ker je cesta na Drašiče zaprta zaradi preureditvenih del na odcepu v Metliki, je ves promet že dalj časa preusmerjen čez Rosalnice in Čurile. To vaško pot so občani s področja krajevne skupnosti Rosalnice vselej lepo vzdrževali in vložili precej dela, zdaj jim je povečani promet zaradi preusmeritve z republiške ceste uničil vse delo in trud: cesta je povsem razrita in polna jam. Vaščani menijo, da zdaj niso dolžni samo oni popravljati uničeno cesto, ter pričakujejo pomoč občinske skupščine ali Cestnega podjetja.

O počitniškem domu vse najlepše

Prenovljeni počitniški dom tovarne BETI v Seči pri Portorožu je bil letos odprt od srede maja do 10. septembra. Po adaptaciji je to eden najlepše urejenih domov na istrski obali, zato so se v njem dobro počutili vsi letošnji gostje. Poleg številnih delavcev in uslužbencev tovarne, so letovali v BETINEM domu že prvo leto tudi Francozi, Nemci in Angleži. Prihodnje leto namerava BETI svoje okrevalske registrirati kot dom odprtega tipa, kar bo omogočilo podaljšati letovalno sezono vsaj za mesec dni.

Metlika bo dobila gasilski dom

Metliško gasilsko društvo bo čez dve leti slavilo 100-letnico obstoja in je potemtakem najstarejše društvo te vrste na Slovenskem. Prav ta častiljivi jubilej pa je dal pobudo, da bodo do leta 1969 urednična dolgoletna prizadevanja metliških gasilcev, da si zgradijo nov sodobnim potrebam ustrezen dom. Pri tem so našli vso podporo ne le pri metliški občinski skupščini, ampak tudi pri vseh meščanih, katerih krajevni samoprisepek se bo stekel v glavnem v fond za zgraditev tega doma. Seveda pa bo potrebna tudi pomoč delovnih organizacij, v zadnjem primeru pa bo najet manjši kredit.

Pred kratkim je imel odbor sklada za zgraditev gasil-

skega doma in kulturnega doma v Metliki (ta pride na vrsto pozneje) pod predsedstvom tov. Franca Vrvišarja prvo sejo, na kateri so člani obravnavali idejni načrt in sklenili, naj se glavni projekt izdela do konca tega leta. Novi gasilski dom naj bi stal ob črnomaljski cesti v bližini avtomatične delavnice SGP Pionir in naj bi poleg orodjarne, garaže, manjše delavnice imel tudi stanovanje za hišnika, večjo sejno sobo in druge pritlikline. Vse kaže, da bo delo steklo že prihodnje leto, tako da bo naša najstarejše gasilsko društvo ob svojem stoletnem jubileju imelo novo stavbo in s tem vse pogoje za še lepši razvoj gasilske službe v tem delu Bele krajine.

SPREHOD PO METLIKI

■ **AVTO-MOTO DRUŠTVO** Črnomelj namerava v Metliki spet organizirati šoferski tečaj. Do 25. septembra je zbiral prijave Mirko Plešič na postaji milice. Če se je le nabralo dovolj kandidatov, se bo v kratkem začel pouk.

■ **NASPROTI** **HOTELO** Bela krajina so nedavno zaznamovali nekaj novih parkirišč za avtomobile. Ti so tudi sicer postajali tam, a brez pravega reda.

■ **ENA** **IZMED** **SKRITIH** metliških zanimivosti sta tudi dva pava, ki se rada sprehajata po Cesti na Obrh. Njun lastnik Anton Prijanovič jih je prinesel lani še čisto majhna iz Mokric, zdaj pa sta odrasla in čisto domača.

■ **NA** **VINOGRADNISKI** **CESTI** je gradnja nove kanalizacije že skoro končana. Komunalno podjetje bo te dni izkopalo še šbirne jasko, nakar bo cestišče pripravljeno za asfaltna dela, ki jih je prevzelo Cestno podjetje.

Komunalci komaj zmagujejo delo

Pri Komunalnem podjetju v Metliki imajo ugodno poslovno letino, čeprav so v kolektivu delovni pogoji brez konkurence - v slabem pomenu besede!

Komunalno podjetje, ki je leta 1959 začelo s 6 delavci, ima letos povprečno že 86 zaposlenih (v sezoni tudi čez 100) in bo doseglo okoli 300 milijonov S din prometa.

Letos se je podjetje precej ukvarjalo z gradnjo zasebnih stanovanjskih hiš. Dela je bilo ob koncu poletja toliko, da so morali delavniki podaljšati na 10 ur, sicer ne bi zmogli opraviti vseh del v dogovorjenih rokih. Tudi proizvodnja betonskih zidakov gre sproti v denar. To je še sreča, kajti podjetje nima

ne skladišč ne drugih proizvodnih prostorov. Večinoma delajo na prostem ali pod ujo streho. Uprava posluje v barakah, tako slabih, da jih morajo po odločbi občinske skupščine podreti, ker kazijo mesto.

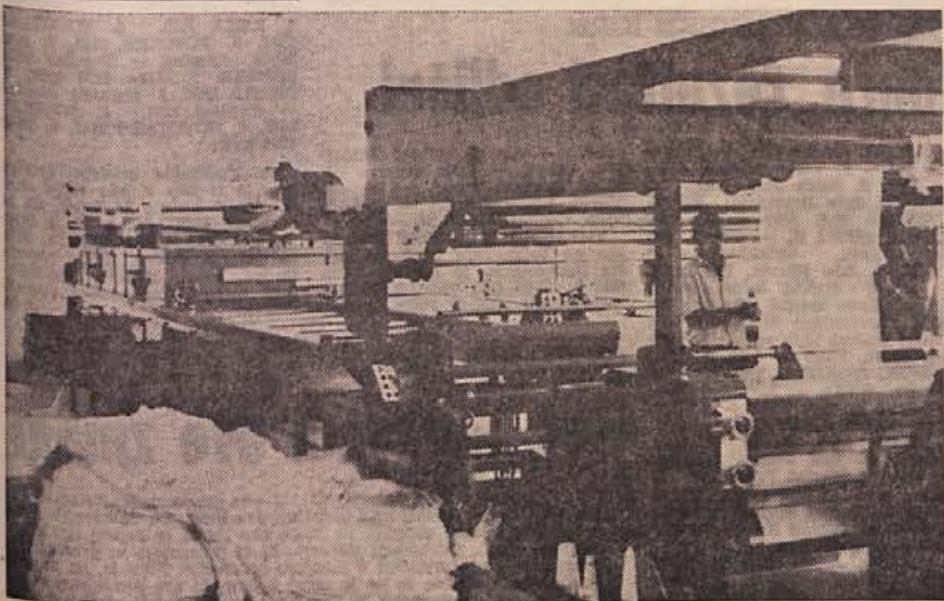
Letos so komunalci kupili zadržni hlev. Kmetijski zadržni so zanj odšteli 75 milijonov S din, spomladi pa ga bodo začeli preurejevati v proizvodne prostore. Urediti nameravajo mizarstvo in kleparsko delavnico ter skladišče. Dokler pa novi prostori

ne bodo zgrajeni, se ne morejo umakniti iz barake, čeprav je še tako grda. Pričakujejo pa, da bodo dobili za ureditev proizvodnje tudi nekaj družbenih kreditov, saj doslej vsa leta niso bili deležni nobene omembe vredne pomoči.

metliški tednik

Občani, darujte kri za novomeško bolnišnico!

Občinski odbor Rdečega križa v Metliki prosi občane iz delovnih organizacij, prav tako zasebnike, naj se prijavijo za prostovoljno oddajo krvi, ki bo 3. oktobra. Krvodajci naj se tedaj zglasijo v pisarni občinskega odbora RK, od koder bo organiziran prevoz v Novo mesto in nazaj. To krat potrebuje kri transfuzijska postaja v Novem mestu za potrebe tamkajšnje bolnišnice, kjer se zdravijo tudi občani z metliškega področja.

To je raztezalni stroj, ki bo omogočil belokranjski trikotažni industriji še boljše kakovost izdelkov - Prav ta pa je odločilnega pomena v vse hujši konkurenci doma in na tujem. (Foto: R. Bačer)

TAKI STROJI SO TUDI V TUJINI ŠE PRAVA REDKOST

„BETI“ je dobila novo srce

Po šestih tednih montaže je v metliški tovarni BETI začel delati novi raztezalni stroj, ki pomeni v proizvodnji izreden napredek - Ne bo več toliko odpadkov in ne prevoznih stroškov, predvsem pa se bo občutno izboljšala kakovost blaga

Tri leta so v metliški tovarni BETI čakali novega raztezalnega stroja iz Zahodne Nemčije, letos pa so ga vendarle dobili. Taki stroji so tudi v mnogo bolj razvitih državah še redkost, zato ni dvoma, da pomeni novi stroj za metliški kolektiv izreden napredek.

Šest tednov je trajala montaža raztezalnega stroja, ki je 27 m dolg in lahko opravlja več operacij hkrati: blago suši, ga lika, apretira, obrezuje robove in blago zvija v bale. Ima pa tudi vgrajeno kaširno napravo, ki spaja pletivo z moltoprenom ali pletivo s pletivom itd. Kasneje nameravajo proizvajati zelo iskano kaširano blago, pri-

merno za izdelavo vrhnjih oblačil, ki se ne mečkajo, zelo uporabno pa je tudi v tapetništvu.

Kakaciteta raztezalnega stroja je tolikšna, da bo BETI lahko opravljala storitve tudi drugim podjetjem. V osmih urah lahko obdelajo 1000 do 1200 kg pletiva.

Odkar je stekel novi stroj, se stroški za dodelavo blaga zmanjšujejo za okoli 40 odst., razen tega pa je kvaliteta blaga neprimerno boljša. Trdi otip, ki ga daje blagu apretura na novem stroju, naredi čipkasto blago odporno proti mečkanju in mu daje obstojnost tudi po večkratnem pranju.

Tovarna BETI bo zdaj pri-

hranila težke milijone na prevoznih. Doslej so morali s posebnim kamionom vsak dan pošiljati svoje blago v apreturo v Zagreb, Bosanski Novi ali v Čakovec. Stroški za oplemenitenje blaga in prevoze so samo v lanskem letu znašali okoli 215 milijonov starih dinarjev. Toda to še ni vse! Pri krojenju je prej zaradi vihajočih se robov blaga dan na dan ostajalo na desetine vreč odpadkov, ki jih ni bilo mogoče vnovčiti, medtem ko v bodoče tudi tega ne bo več.

Ker se je dobava in montaža stroja zavlekla, v prvem polletju kolektiv ni mogel ustvariti vseh pričakovanih in planiranih rezultatov, vendar so prepričani, da bodo zamujeno nadoknadili še pred koncem 1967.

„Kaj nam pa morejo, če smo vesel...“

13. septembra so imeli v metliškem hotelu spet večjo neveselost. Okoli 23. ure zvečer so prišli v restavracijo Stane Rudman, Franc Zidanek, Jože Nemanič, Franc Bajuk in Viktor Selan ter vinjeni zahtevali dva litra vina. Hitro so ga spili in spet naročili »šestfana«, toda takarica je menila, da imajo pijače že preveč, zato jim ni hotela postreči.

Toda »gostje« so začeli prestrinjati na ves glas, preklinjali so ko Turki, obenem pa je vsak izmed

njih zalučal kozarec proti vratom.

Ko je bilo razbito veliko steklo, vredno okoli 60.000 starih dinarjev, so uslužbenci poklicali na pomoč miličnike. Ti so kmalu razgrajade pomirili, zanimivo pa je, da so potem vsi v en glas izjavljali: »Kozarce smo zmetali po tleh od samega veselja, za jezo sploh ni šlo.«

Razgrajanje in motenje mirnih gostov v metliškem hotelu je postalo že vse prepegosta navada, zato javnost pričakuje, da bo sodnik za prekrške izrekel ostre kazni.

Tokrat praznih rok

Rokometaši v republiškem tekmovanju preteklo nedeljo niso zabeležili nikakršnega uspeha. Obe ekipi, Brežice kot Ribnica, so pustili točke boljšim nasprotnikom. Rokometaši Brežice niso mogli doseči v Celju kaj več kot časten poraz. Enako usodo so doživeli Ribničani v Ptuj. Morda je poraz s takšno razliko z novincem v ligi majhno presenečenje. Dekleta iz Brežice so doma podpisale predajo pred Mariborčankami. Morda bi z nekoliko večjo bojevitostjo dosegle boljši rezultat. V osonski rokometni ligi so Novomeščani zabeležili tretjo zaporedno zmago, tokrat nad Sentvidom. Krmeljski rokometniki so nekoliko presenetili Krčane in jim pripravili precej grenkih trenutkov. Tekmovanje v tej ligi postaja zelo zanimivo. Iznemernost posameznih ekip ne dovoljuje, da bi koga že vnaprej okoličili za favorita.

Drava (Ptuj) : Ribnica 13:8

Borbena ekipa Ribnice tudi tokrat ni zmagala. Porazil jo je novinec v ligi ptujski Drava. Razlika petih golov priča, da so domači zmagali z lahkoto. Če bodo hoteli Ribničani ostati še naprej člani republiške lige, bodo morali poslej obračunati doma z vsako ekipo. To nedeljo bodo imeli v gostih ekipi Brežice in smo brez skrbi, da bosta tokrat ostali obe točki našima ligašema. Kdo bo ta sreča, bomo videli v nedeljo.

Za Ribnico so v Ptuj nastopili: Kersnič, Joras, Ponikvar (4), Čušar (1), Andošek, Mikulčin (1), Rodič in Matelič (2).

Sentvid : Novo mesto 12:14

Novomeški rokometniki so v nedeljo gostovali v Sentvidu in v prvenstveni tekmi ljubljanske cone lige premagali domače igralce z 12:14. Prvi polčas se je končal z zmago domačih, toda v drugem polčasu so gostje zaigrali veliko bolje in osvojili dve novi točki.

Sentvid: Vizin, Serog (4), Juvan (1), Bojović (2), Heden, Vovk (1), Predanič (4), Tabernik, Zupančič, Perko, Kamel.

Novo mesto: Perko, Gantar (4), Felko (1), Jaklič (2), Jončič, Jo-

žef, Setina (2), Lozar (5), Bele, Seničar.

Brežice : Celje 17:26

Moška rokometna ekipa iz Brežice se je v nedeljo pomerila v okviru 5. moške republiške rokometne lige s Celjani, ki so bili lani prvotligaši. Brežičani so v srečanju doživeli poraz s 17:26. Največ zadetkov za Brežičane so dosegli Pavlič 5, Bosina 4 in Setina 3.

Brežice : Branik 10:12

V 4. kolu ženske republiške rokometne lige so imele Brežičanke v nedeljo v gostih Branikove rokometnice iz Maribora. Brežičanke so po slabi in nezanimivi igri tekmo izgubile s rezultatom 10:12. V prvem polčasu sta se ekipi razšli z neodločenim rezultatom 6:6, v drugem polčasu pa so gostje iz hitrih protinapadov dosegle 2 zadetka več in zasluženo zmagale. Za Brežice so igralce: Božičnik, Buzančič 6, Molan 2, Stegenšek, Kolar 1, Slak, Mišič 1, Zorko, Engel, Mišič II.

Brežice : Medvode 21:16

20. septembra je bila v Brežicah rokometna tekma za pokal mladosti, v kateri so se pomerili Brežičani z ekipo iz Medvode. Brežičani so svoje borbene goste premagali z rezultatom 21:16 in se uvrstili v polfinale v SRS.

S sindikalnih športnih iger. Največ tekmovalcev je nastopilo v teku na 1000 m. Zmagal je Jože Crnelič iz šentjernejske ISKRE. (Foto: Slavko Dokl)

SINDIKALNE ATLETSKE IGRE

Udeležba dobra, rezultati odlični

Ceprav je dež nekoliko motil tekmovalce, se je prvenstvo odvijalo v redu. Toliko odličnih rezultatov se le redkokdaj nameri na naših sindikalnih atletskih prvenstvih. Omenimo samo uspehe nekaterih. Marjan Potrč je v skoku v višino z rezultatom 1,90 m dosegel 900 točk, Igor Penko je vrzel kroglo 14,09 m daleč in zbral 779 točk. Med tekmovalkami pa je bila najbolj uspešna Katja Močnik, ki je v treh disciplinah zbrala 1700 točk. Skoda, da nekateri sindikalne podružnice niso imele vsaj po dva tekmovalca v vsaki disciplini, ker bi bil zato končni uspeh po točkah lahko marsikje popolnoma drugačen. Med prosvetnimi delavci je še vedno število odličnih atletov. Če bi nastopili vsi, bi gotovo pozitivili tekmovalce.

Rezultati najboljših: MOSKI: 100 m — 1. Vinko Istenič, INIS — 11,7, 2. Stane Jarc, KRKA — 12,1, 3. Jože Bratkovič, NOVO-TEKS — 12,4; 1000 m: 1. Jože Crnelič, ISKRA S. — 2:49, 2. Milan Močnik, OPREMALES — 2:54, 2. Jože Horvat, ISKRA S. — 2:55,4; Stafeta 4x100 m: 1. INIS (Novo mesto) 50,5, 2. ISKRA (Sentjerne) 51,1, 3. KRKA (Novo mesto) 52,0; višina: 1. Marjan Potrč, INIS — 1,90, 2. Ciril Lešnjak, PIONIR — 1,60, 3. Mitja Kozina, KRKA — 1,50; daljina: 1. Vinko Istenič, INIS — 5,75, 2. Tone Majzelj, ISKRA S. — 5,66, 3. Stane Jarc, KRKA — 5,50. Krogla: 1. Igor Penko, prosveta — 14,09, 2. Marjan Potrč, INIS — 12,31, 3. — 5. Milan Potrč, KRKA — 10,83, Andrej Zupančič, ISKRA S. — 10,83, Rihard Resnik, NOVO-TEKS — 10,83.

ZENSKE — 60 m: 1. Katja Močnik, INIS — 8,6, 2. — 4. Joža Kikel, Novoles — 9,2, Karolina Tratar, KRKA — 9,2, Ljuba Duh, PIONIR — 9,2; 400 m: 1. Katja Močnik, INIS — 64,6, 2. Slavka Kukman, prosv. — 69,1, 3. Karolina Tratar, KRKA — 74,0; Stafeta 4x60 m: 1. PIONIR (Novo mesto) — 38,6, 2. KRKA (Novo mesto) — 39,0, 3. prosveta (Smihel — Stopiče) — 39,2; višina: 1. Elka Rozman, prosv. — 1,35, 2. — 3. Slavka Klevčar, KRKA — 1,20, Majda Brezovar, PIONIR — 1,20; daljina: 1. Katja Močnik, INIS — 4,20, 2. Slavka Kukman,

ODBOJKA

Kot ponavadi dve zmagi

V srečanju med drugotligaši sta ob predstavnika, Kočevje in Trebnje, vpisala v svoj prid nadaljnji dve točki. Po dosedanjih igrah in zmagah je moč sklepati, da bosta oba ligaša še naprej igrala pomembno vlogo. Odbojkarji Kočevja, ki se potujejo za prvo mesto, upajo, ne bodo prizadeti z manjšo generacijo. Prav je, da se uveljavljajo mlajše sile, to pa je manj boleče, če gre pomlajevanje postopoma. Tudi odbojkarji iz Trebnjega bodo pristali visoko, kar je ponoven dokaz, da fanje znajo igrati odbojko. Prvotligaš Novo mesto je bil poražen v Kanalu. Dosegel je časten poraz v boju s temperamentnimi Kanalci. Ker je trenerske posle prevzel dolgoletni odbojkarji delavec Franc Pučko, upamo, da voz ne bo več drvel navzdol.

Kanal : Novo mesto 3:1

Novomeški odbojkarji so v nedeljo gostovali v Kanalu in se domov vrnili zopet poraženi. Srečanje se je kot je bilo pričakovati, končalo z zmago Kanalcov, ki slojijo kot dobri in borbeni odbojkarji.

Kanal: Jerančič, Perdanič, Slapnik, Bukovec, Murovec, Zefran, Gabrijelčič, Znidaršič. Novo mesto: Berger, Golob, Paljanc, Koprivnik, Resnik, Primc.

Trebnje : Šenčur 3:2

Trebnjski odbojkarji so dosedanjim osmim zmagam v nedeljo pridružili še eno: v Šenčuru so premagali tamkajšnje moštvo, ki je doslej v jesenskem delu prikazalo dobro igranje, z rezultatom 3:2 (17:15, 15:2, 10:15, 7:15, 15:10). Čeprav so z igro, kakšno pokazalo Trebnjeci le poredkoma, že vodili z 2:0, se je bilo treba na koncu zelo potruditi, da niso srečanja celo izgubili. Na nedeljski tekmi so od časa do časa pokazali zelo zanesljivo igranje, vendar pa so kar po vrsti imeli malone začetniške spodrsilje. Za Trebnje so igrali: J. Pavlin, J. Mišmaš, I. Slak, J. Mrvar, D. Pandža in P. Stor. Sodil je Bulc

Kaj pa tokrat?

V nedeljo, 1. oktobra, se bodo nogometaši Bele krajine srečali z ljubljanskim Slovanom, Novomeščani pa pojdejo na tekmo v Izolo. — V prvi slovenski odbojkarjski ligi bo Novo mesto doma gostilo Mežico, v drugi slovenski odbojkarjski ligi pa Trebnje igralce iz Kočevja. — V republiški moški rokometni ligi je na vrsti srečanje med Ribnico in Brežicami, medtem ko bodo šle Brežičanke v goste k »Storžičev na Golnik. — V ljubljanski cone rokometni ligi se bodo srečali: Novo mesto — Radeče, Krško — Krize, Hrastnik — Krmelj in Grosuplje — Kranj.

Polzeja : Senovo preloženo

Nogometna tekma med Polzejo in Senovim ni bila odigrana, ker se je Senovčanom na poti pokvaril avtomobil. Tekma bo odigrana med tednom. J. K.

4. KRKA 4182, 5. NOVOTEKS 2884, 6. NOVOLES 2155, 7. prosveta (Smihel — Stopiče) 1574, ZENSKE: 1. Krka 4633 točk, 2. PIONIR 3892, 3. prosveta (Smihel — Stopiče) 3677, 4. NOVOLES 2595, 5. NOVOTEKS 2457, 6. INIS 1700 točk.

Za sindikalne atletske športne igre je iz leta v leto večje zanimanje. V bodoče bi želeli, da bi nastopili tudi tekmovalci iz Stráže, Dol. Toplice, Zuzemberka, Mirne peči in Otočca, da bi postala ta prireditev najbolj množična med našimi sindikalnimi podružnicami. J. G.

Bizjak in Čaršo državna prvaka

Na državnem prvenstvu posameznikov v plavanju so v Dubrovniku plavalci iz Krškega dosegli pomemben uspeh. Državna prvaka sta postala Tone Bizjak na 200 m prosto s časom 2:16,0 in Franc Čaršo na 1500 m prosto s časom 19:17,9. Drugo mesto je zasedel Dušan Zlatič na 200 m

pršno s časom 2:49,6, hkrati s njim pa so se na 2. mesta plasirali še: Franc Čaršo na 400 m prosto (4:51,5), Ljuba Potočnik na 100 m prosto (1:00,6) in v disciplini 200 m prosto (2:16,2) ter Tone Bizjak na 1500 m prosto (19:44,8). Tretja mesta so zasedli: Dušan Zlatič na 100 m prosto (1:17,5) in Tone Bizjak na 400 m prosto (4:56,6). Uspeh Celulozarja je toliko večji in pomembnejši, ker so se tekmovalca udeležili štirje njegovi plavalci, ki so osvojili kar 9 medalj. Posebno praznovanje gre tudi trenerju Niku Zibretu.

Tekmovanje gluhih

V nedeljo se je na občinskem prvenstvu v streljanju s srčno puško pomerilo enajst gluhih strelcov. Tekmovanje je bilo na strelišču na tržnici v Novem mestu.

Med ekipami je zmagala prva ekipa pred drugo, med posamezniki pa Franc Kran pred Anico Jerman in Martinom Mucom. Jp

Atletsko tekmovanje v Novem mestu

V soboto ob 16. uri bo v Novem mestu zanimivo atletsko tekmovanje. Zbrali se bodo najboljši atleti Dolenjske. Pričakujejo tudi atlete iz Kočevja in Ormožja. Po končanem tekmovanju bodo določili reprezentanco, ki bo zastopala Dolenjsko že naslednjo nedeljo v Trbovljah na četverboju reprezentanc Dolenjske, Go-

renjske, Primorske in Zasavja. Na programu je tudi tekmovalstvo v ljudskem troboju, ki ga je razpisala Atletska zveza Slovenije. V atletskem troboju ne bodo smeli nastopiti tekmovalci, ki so vključeni v atletske organizacije in so letos že nastopili na raznih atletskih tekmovanjih. Discipline troboja so naslednje:

MOSKI: 100 m, skok v višino, met krogla (6 kg); ZENSKE: 60 m, skok v višino, met krogla (3 kg).

Pričakujemo, da se bodo troboja udeležili predvsem atleti iz naših sindikalnih podružnic, ki so še zadnjič uspešno nastopili na prvenstvu v Novem mestu.

ODGOVARJA DOMINIK TROBENTAR

Pravilno vrednotiti družbeno delo!

1. Ocenite na kraško trenutno stanje v telesni vzgoji v vaši občini: kvaliteto športa, problem kadrov, kako je z objekti, kako dosegate morebitno množičnost v telesni kulturi itd.

V naši občini imamo 11 klubov in društev, ki so vključeni v občinsko zvezo za telesno kulturo. V njej je vključenih okoli 2000 članov, ki se udeležujejo v številnih športnih panogah. Najbolj načrtni in redni so treninji v odbojki, košarici in splošni vadbi, medtem ko bi lahko pohvalili še delo keglaškega kluba, dvigalcev uteži, namiznega tenisa, rekreacije in atletike v šolah.

Medtem ko kvaliteto gojimo v društvih in klubih, smo množičnost usmerili v šole. V šolskih športnih društvih je vključenih okoli 500 mladih ljudi. Tu je zbrano dosti talentiranih športnikov, ki jih skušajo telesnovzgojni delavci vključiti v društva in klube.

Vzporedno z vsem tem moram omeniti, da smo dosegli veliko spremembo glede vrednotenja telesne kulture in dela telesnovzgojnih delavcev. Pri vseh forumih smo dosegli pozornost, žal pa se ta pozornost neha pred samoupravni organi, ko je treba za razvoj telesne kulture prispevati denarna sredstva. Telesnovzgojni delavci vemo, kakšna je gospodarska moč naših delovnih organizacij; propirani smo, da so sredstva večkrat nepravilno usmerjena, in tako zavestno

dovoljujemo nepravilno uporabo družbenega denarja. Na občinski zvezi se zavedamo, da je težje pridobiti povprečnega športnega delavca kakor dobrega športnika. Kadrov je malo in vedno manj jih bo, če ne bomo pravilno vrednotili dela telesnovzgojnih delavcev. Brez materialne osnove na moremno oblikovati in vzgajati mladega človeka tako, kot si naša družba želi.

V našem malem mestu ob Rini imamo zelo urejene športne objekte. Če ob pogledu nanje vidimo ves trud, ki je bil vanje vložen. Našim predhodnikom bi zato izrekli posebno zahvalo. Sredstva za vzdrževanje objektov so minimalna. Vzdrževanje je zaupano upravi Doma telesne kulture, ki se trudi, da bi bili objekti uporabljeni namensko. Mladini si včasih privoščijo marsikaj! Tako kakor na cesti, v lokalnih in kinu hoče uvesti enak režim na športnih objektih. Zeleni bi, da bi vsi vedeli, da so objekti, stavbe, zelenice in nasadi vzor kulturne ravnosti občane določenega kraja. Imamo zelo lep dom telesne kulture. Čuvamo ga in vzdržujemo — želimo, da bi bil vedno tak!

Ko govorimo o množičnosti, se mi zdi prav, če povem, da množičnost ni vedno odraz kvalitete in obratno. Lahko trdim, da čimo v naši občini usmerili sile v množičnost, to je tja, kjer je zbrano največ mladine — v šole.

To se pravi, če hočemo imeti množičnost, moramo tekmovalci. Večina tekmovalcev pa je vesana s stroški in vključitvi v določena števila ljudi, ki se na tekmovalce spoznavajo in ki morajo imeti vrhuno mero dobre volje.

Skratka, telesna kultura v naši občini je koristna družbena dejavnost, ki sloni predvsem na amaterizmu in idealizmu.

2. Kaj bi bilo treba narediti, da bi se stanje telesne vzgoje v občini izboljšalo?

Na to vprašanje je težko odgovoriti. Na stanje v telesni kulturi vpliva toliko faktorjev, kolikor je besed o njej. O telesni kulturi se dosti pogovarjamo, vendar kadar se hočemo lotiti konkretnega dela, našetimo na spreke, ki nam idealno zamišljene načrte pod-

rejo. Vsi organi in člani občinske zveze za telesno kulturo si bomo še nadalje prizadevali za čim boljše delo v telesni kulturi, ostanjajoč se še vedno na ljudi, ki delo poznajo in vidijo v njem svoje mesto. Družbi bomo dokazali, da se vlaganja v telesno kulturo koristna, in jih opravičevali s konkretno vložnim delom. Zaradi tega bi bilo potrebno čimprej urediti financiranje telesne kulture na tak način, da bodo sredstva zajamčena. Delo telesnovzgojnih organizacij mora biti programirano, telesno kulturo pa moramo oblikovati tako, kakor naš občan potrebuje in želi. Tekmovalniki šport se mora razvijati v okviru finančnih možnosti.

3. Zanima nas, koliko finančnih sredstev ste dobili oz. namenili telesni vzgoji? Občinska skupščina je v prvem proračunu zajamčila 96 milijonov 700 tisoč Ndin. Iz neopravičenih vzrokov pa je bil proračun zmanjšal na okoli 15 milijonov Ndin. S takšnim zmanjševanjem sredstev je telesna kultura zelo prizadeta: 15 odst. zmanjšanje pri povečanih stroških pomeni za okoli 30 odst. skrajšen delovni program klubov in društev, članice ObZTK.

4. Zelite morda odgovoriti še na kakšno vprašanje? Zelo pereče vprašanje, ki ga rešujeta ZTK Slovenije in ZTK Jugoslavije, je vprašanje profesionalnega športa, predvsem nogometa. Želim, da bi se to čimprej uredilo v človekarsko korist. Poudarjam, da bi se morala družbena sredstva uporabljati po družbenih načelih. Čeprav bomo nogometno organizacijo profesionalnega športa izobčili iz članstva ZTK organizacij, ne bomo dosegli veliko, če ne bomo reševali tudi njihove organizacijske in materialne osnove.

NOGOMET

To nedeljo bodo točke!

Preteklo nedeljo so imeli nogometaši v zahodni osonski nogometni ligi odmor. To nedeljo pa so nogometni vrveži zopet nadaljuje. Belokranjci bodo imeli v gostih ljubljanskim Slovanu, ki bo prikazani igri v dosedanjih srečanjih, ne bi smel iz Ormožja odnesti točk. Novomeščani pojdejo nekoliko oslabiljeni na vroče igrišče v Izolo; neodločen rezultat bi bil kar uspeh. V ostalih ligah tekmovalce teče nemoteno.

Bratstvo (Rogatec) : Celulozar 2:4

V Rogatcu je bilo preteklo nedeljo nogometno srečanje med Bratstvom in Celulozarjem. Domačini so se v prvem polčasu bolj znašli. Igralci Celulozarja so nadigrali domačine bele v drugem delu tekme. Najboljši igralci pri domačinih so bili Bergr, pri Celulozarju pa Zorič in Stanovjevič. Gole so dosegli za Bratstvo Bergr v 33. in 52. minuti, za Celulozarja pa Stanovjevič v 44. in 54., Babič v 60. in Klajč v 66. minuti. To je bila že četrta zaporedna Celulozarjeva zmag.

NK Rog : NK Ilirija 0:4

V minulem kolu nogometnega tekmovanja mladinske lige je bila odigrana v Kočevju tekma med Rogom in Ilirijo iz Ljubljane. Srečanje je gledalo čez 200 gledalcev, povedni mladine. Ob skromnih in nestrokovnih treninjah se ni moglo zgoditi drugače, kot da so gledalci razočarani pustili igrišče zaradi slabe in neborbene igre domačinov. Srečanje se je končalo z rezultatom 4:0 (1:0) v korist Ilirije. Gostje so

imeli več priložnosti za dosego gola, vendar jih niso izkoristili in so se zadovoljili z doseženim rezultatom. Skoda je, da so tekme dopoldne, ko pride na igrišče manj gledalcev kakor popoldne, pa tudi travnato igrišče je v teh urah še pod močno jesensko roso. Domačinom bi bilo dobro svetovati, naj jemljejo sodelovanje v ligi resneje in naj ne odnehajo na pol poti. A. ARKO

Tudi Branko Suhy — s 54,21 m drugi v državi

Na nedavnem državnem prvenstvu za mlajše mladince v Novi Gorici je za Novo mesto nastopal tudi mladi nadarjeni metalec kopja Branko Suhy. V zelo močni konkurenciji je Suhy z metom 54,21 metrov zasedel zelo dobro drugo mesto. Tako sta oba mlada novomeška atleta na državnem prvenstvu zasedla drugo mesto in dokazala, da se novomeška atletika iz dneva v dan dviga. — Na darjenemu metalcu kopja Branku Suhyju se hkrati opravičujemo, ker naš sodelavec po pomoti v zadnjem poročilu o atletskem srečanju v Novi Gorici poleg Stanovjeva ni omenil tudi njegovega lepega uspeha! J. P.

Naposled večja skrb za otroško varstvo

V Sloveniji je predlagano, naj bi povečali prispevek za otroški dodatek in naj bi del teh sredstev porabili za otroško varstvo — Predlogi tudi za spremembe v pokojninskem varstvu in zdravstvenem zavarovanju kmetov

Gospodarska reforma je zahtevala tudi na področjih socialnega in zdravstvenega varstva občanov neprizanesljive omejitve. Uvedli smo participacijo za zdravila, ukiniti zdraviliško zdravljenje, omejili pravico od otroškega dodatka, uvedli dodatne stopnje prispevkov itd. Omejitve so različno vplivale tako na zavarovance kot na službe za zavarovanje in ni treba posebej poudarjati, da ukrepi niso bili povsod sprejeti z razširjenimi rokami. Ker so še mnogi delali po starem, so se — razumljivo — pojavile težave, vidne še najbolj v skladih zdravstvenega zavarovanja, ki se ta čas, dušijo v primanjkljajih.

Republiški organi so se močno zavzeli za razreševanje pereče problematike in predlagajo vrsto dopolnil, opustitev in bistvenih novosti. S spremembami, ki bodo tudi uzakonjene, hočemo v Sloveniji prilagoditi sistem socialnega in zdravstvenega zavarovanja slovenskim možnostim. O predvidenih ukrepih, ki jih republiški organi dajejo te dni tudi v javno razpravo, je na tiskovni konferenci 22. septembra v Ljubljani govoril podpredsednik republiškega izvršnega sveta Vinko Hafner, pogovora pa se je udeležila tudi Majda Gasparl iz sekretariata za zdravstvo in socialno varstvo.

Podpredsednik Hafner je povedal, da uživa v Sloveniji zdravstveno varstvo že okoli 99 odstotkov njenega prebivalstva, od tega okoli 78 odstotkov ljudi iz delavskega zavarovanja. Za delavsko zava-

rovanje porabimo na leto v Sloveniji 12,8 odst. narodnega dohodka, in sicer: 5,4 odstotkov za zdravstveno zavarovanje, 6,1 odstotkov za pokojninsko in invalidsko zava-

rovanje ter 1,3 odstotkov za otroški dodatek. Prispevna stopnja se je po reformi precej zmanjšala in znaša letos 19 odst. od bruto osebnih dohodkov zaposlenih, od te pa gre 1,8 odst. za otroški dodatek. Današnja prispevna stopnja je taka, je rekel tovariš Hafner, da plača aktivni zavarovanec na vsakih 100 S din osebnega dohodka 34 S din, medtem ko so izdatki zanj 36 S din. Potrošnja je večja tudi zato, ker imamo v Sloveniji razmeroma veliko upokojujencev — kar 271 na 1.000 aktivnih za-

varovancev, to pa je več, kot znaša državno povprečje.

Predsednik republiškega izvršnega sveta je opozoril, da so na Slovenskem zelo neugodna razmerja med osebnimi dohodki in pokojninami. Pokojnine so tudi po valorizaciji znatno manjše od povprečnega osebnega dohodka iz delovnega razmerja. Podpredsednik Hafner je dejal, da sedanji način odmerjanja pokojnin ni prilagojen produktivnosti dela v naši republiki. Pripomnil je tudi, da si republika prizadeva urediti to vprašanje, vendar trenutno ni možnosti, da bi povečali (predvsem stare) pokojnine.

Podpredsednik Hafner je na dalje povedal, da so izdelane teze za nov zakon o otroškem dodatku in da bo gradivo v kratkem dano v javno obravnavo. Predvsem je predlagano, naj bi se prispevna stopnja za otroški dodatek povečala od 1,8 na 2 odstotka, s tem da bi uklopili depresivni način delitve.

Sklad za otroške dodatke naj bi postal ne le vir dohodkov za otroke, marveč tudi vir za reševanje otroškega varstva. Razmišljajo tudi o tem, da bi premaknili mejo za pravico do otroškega dodatka navzgor.

Pomembne spremembe pričakujemo tudi na področju zdravstvenega zavarovanja kmetov, ki je od leta 1965 obvezno. Podpredsednik IS Slovenije je poudaril, da imajo skladi kmečkega zavarovanja izgube toliko časa, kolikor jih imamo, da pa se je vselej zastavilo vprašanje, kdo naj izgube plača. Izdelan in že dan v razpravo je osnutek novega zakona o zdravstvenem zavarovanju kmetov. Tovariš Hafner je med drugim dejal, da bo novi zakon zlasti opredelil pojem kmeta ter določil obveznosti občin in kmetijskih organizacij kot tudi obveznosti polproletarcev, ki do zdaj niso plačevali prispevkov od katastrskega dohodka za kmečko zavarovanje. Zakon naj bi rešil tudi vprašanje minimalnega zdravstvenega varstva oziroma primerne prispevka za tako varstvo.

KAKO ŽIVI, DELA IN SE ZABAVA MLADINA V NAŠIH OBČINAH

Krško: delo komiteja je popolnoma zamrlo

Predsednik mladinskega komiteja v Krškem tov. Edi Pirc je povedal, da razen mladinske konference, ki je odpadla, ker ni bilo dovolj mladincev, letos še niso imeli nobenega sestanka.

Ker mladinski aktivni niso dobili od komiteja nobene

pomoči, so se povezali z drugimi organizacijami in ponekod pokazali lepe rezultate. Tako so leskovski mladinci naštudirali igro »Pot do zločina«, s katero bodo verjetno gostovali tudi v drugih krajih. Tudi mladinci na Raki in v Velikem Podlogu so naštudirali igre, s katerimi so se predstavili domačim gledalcem. Razen tega so mladinski aktivni na solah pridelali proslave v počastitev vseh državnih praznikov. Pohačali velja še mladinski aktiv v krškem Labodu, ki je letos poskušal organizirati mladinske plesne, vendar zaradi velikih stroškov ni uspel. Nedelavnost mladinskega komiteja se pozna tudi na brestaniškem aktivu, ki je bil včasih eden najboljših v občini, zdaj pa so aktivne samo še članice občinarskega kluba.

Na športnem področju se v krški občini zaradi zelo ugodnih pogojev največ mladincev ukvarja s plavanjem.

Glede zabave in plesov so krški mladinci nekoliko na boljšem kot v nekaterih sosednjih občinah. Vsako soboto in nedeljo lahko plešejo v hotelu Sremič, pa tudi v Brestanici in drugih krajih je večkrat zabava s plesom. Kljub temu se mladinci upravičeno sprašujejo, kje bodo preživeli svoj prosti čas in se zabavali pozimi, ko bo bazen zaprt.

Pogovor z zdravnikom

Tromboza in embolija

Dostikrat slišimo v pogovoru, da je ta in ta preživel trombozo ali da je oni umrl za embolijo, pa nam ni čisto jasno, za kaj pravzaprav gre. Zdi se mi prav, da ta dva pojma, ki nimata v sebi ničesar skrivnostnega, pojasnim.

Tromboza pomeni strditev krvi v žilah živega človeka, trombus pa je nastali strdek ali zamašek v žili. Tromboza nastane, če se pokvari žilna stena, če se spremeni kri ali pa če se spremenita hitrost in način toka krvi v žilah. V vodnicah ali venah nastajajo zamaški štirikrat pogosteje kot v odvodnicah, utripalnicah ali arterijah. Najpogosteje pa so v venah spodnjih okončin, v venah medenice ter sploh v spodnjem delu trebuha. Pogosteje je to pri ženskah kot pri moških. Čim starejši je človek, čim bolj je njegovo srce in ožilje bolno, več je verjetnosti, da bo doživel trombozo.

Zamašek v žili pri pravilnem zdravljenju in disciplinirani bolnika lahko nima nobenih resnejših posledic, ker se pozdravi, lahko pa seveda nastopi najnevarnejša komplikacija tromboze, namreč, da se zamašek v žili odtrga ali pa da se odtrga le kakšen njegov del in ga potem kri odplavi s seboj tako daleč, da se ustavi v neki žili, ki je od njega ožja. Tam obtiči in pretok krvi zaustavi. Temu pravimo embolija ali zamašitev. Kot sem prej omenil, je to lahko zamašek strjene krvi, lahko pa je tudi maščoba, zrak, plin, del bule, skupek celic, skupek kužnih klic, zajedalec, tujek ali kaj podobnega.

Tak zamašek ali embolus lahko zamaši pljučno ožilje, kar povzroči v večini primerov smrt. Zamaši pa se lahko katera koli žila, tudi v možganih, kar je prav tako nevarno, ali pa v ožilju, ki prehranja srce; tudi to ima nevarne posledice. Pri hudih poškodbah kosti, posebno če so zmečkane, se maščoba iz kosti posrka v žile in povzroči embolijo. Če so poškodovane žile, se lahko vanje vsrka zrak, ki prav tako prekine krvni stolpec in deluje kot zamašek. Tudi če zaidejo v žile zajedalci ali njihove ličinke povzročijo embolijo. Isto velja seveda za tuje, npr. drobce granat, min, bomb, kamenja, šivanke itd. Gnojenje in bule, ki njihove delce lahko posrkajo žile in nekam odplavijo s krvjo, povzročijo isto, žal pa seveda še drugačno reakcijo organizma, o čemer se bomo pogovorili drugič.

Pri sumljivih vnetjih žil, posebno v spodnjem delu telesa in na spodnjih okončinah ter pri večjih poškodbah, moramo misliti tudi na možnost embolije. Zaradi tega je posvet z zdravnikom nujen. Ne odlašajmo, češ saj bo že prešlo. Večkrat je naša zanikrnost kriva, da imamo pozneje nevarne posledice, ki bi se jim lahko pravočasno izognili, če bi bili do sebe ali do svojih bližnjih malo bolj pozorni. Menda ni treba poudarjati, da moramo navodila, ki jih da zdravnik, dosledno upoštevati in natančno izpolnjevati. Če že drugim ne, vsaj sebi želimo vse dobro.

Dr. BOZO OBLAK

Kuharske bukvice

PARADIŽNIKOVA JUHA

Napravi temnorumenno prežganje, ki si mu dodala malo sladkorja, zlij nanj kuhano ali surovo pretlačeno paradižnikovo in dobro mešaj. Nato zalij prežganje z malo mrzle vode, da se lepo razpusti, potem še s krompom, v katerem se je pokuhal peteršilj in zelena. Če hočeš imeti bolj gosto juho, dodeni še kuhano in pasirano krompir. Na to juho zakuhaš lahko male žličnike ali tudi riž ali ječmenček, ki pa ga je treba najprej pripraviti in izprati (zaradi okusa).

GOVEJA JUHA

Ce hočeš imeti dobro, močno juho, pristavi meso v mrzli vodi in prideni: peteršilja, zelene, pol čebule, v lukah, rdečega in rumenega korenja, košček kocene od zelja, nekaj zrn celega popra, ščepec lovrorovega lista, ko je začela juha vreti. Zakipi naj burno, potem pa naj tiho vre, ker sicer postane gosta. Juha naj se kuha do tri ure. Potem jo preceđi v drugo posodo, kjer se zakuha z režmi, ki jih devamo v juho: z rezanci, zdrobom, cmoki, žličniki itd. Kadar devamo to v juho, mora dobro vreti.

RAGU JUHA

Na surovem maslu duši drob kuretine, krila in vrat. Posebej pripravi blede prežganje, ki ga zaliješ z juho. Dni vanjo dušeno meso in drob. Če imaš karfijolo, prideni še to ali pest riža, sicer pa deni, preden jo daš na mizo, na kocke narezanega in opečnega belega kruha.

Dr. ŽELJKO ŠRIBAR:

Nosečnost

Pri obzirnem spolnem obče- vanju naj bo prva skrb čistoča obeh spolov. Občevanja naj se izogibljajo žene, ki se nagibajo s splavom ali prezgodnjim porodom. Zadnji mesec pred porodom pa pri vseh nosečnicah občevanje ni primer- no.

Nosečnice morajo zlasti zad- nje mesece skrbeti še za po- sebno nego in utrjevanje dojk. Bradavice je treba umivati in narahlo otirati z brisačo, da bodo utrjene za dojenje. Tudi lasje naj bodo pravilno nego- vani, nohti na nogah in rokah kratko pristriženi vsaj zadnji mesec pred porodom, da se že- na privadi na kratke nohte, ki so po porodu nujno potrebni pri negi otroka v prvem letu starosti.

Oblačenje v nosečnosti

Oblačila nosečnic naj bodo pralna, poleta lahka, pozimi dovolj topla, vendar nikoli pre-

tesna. Oblačilo ne sme ovirati rasti trebuha in dojk. Pri no- šenju nogavic so priporočljivi pasovi — naramnice (oprtnice). Pri pregledih večkrat opazimo, da nosijo žene pretesno spod- nje perilo (elastika je v pasu pretesna, perilo ni dovolj širo- ko), kar prav tako škoduje.

Poskrbeti je treba za topla perilo, tople nogavice in topla obušala, zlasti pri naglih vremen- skih spremembah v jeseni in deževnih dneh. S pravilnim oblačenjem lahko preprečimo vnetje mehurja, h kateremu so nosečnice bolj nagnjene.

Obuvalo naj bo poleti lahko in zračno, vedno pa dovolj pro- storno, da ne utruja obreme- njenih nog. Peta pri čevljih naj bo nizka ali srednje visoka, vsekakor pa dovolj široka za- radi potrebne opore. Tesni čevlji z visokimi, tankimi petami niso primerni, ker zahteva no- šenje takega obuvala posebno držo, ki je povsem nasprotna

(5) posebni drži nosečnice. Prema- govanje takih nasprotujočih si drž pa se kaže na hrbtenici, zato so take žene kmalu utru- jene. Kot dolgoletna posledica nepravilnega obuvala nasto- pijo tudi bolečine v križu.

Prehrana nosečnice

Prehrana je v nosečnosti te- meljne važnosti tako za ženi- no kot za plodovo zdravje. Naj spomnim na bistvene sestavine hrane:

1. ogljikovi hidrati — to so sladkor in vsa škrobova hrana (izdelki iz moka, riž, krompir, fižol); 2. beljakovine so pre- težno sestavine mesa. Pri ne- mastnem mesu je 3/4 beljako- vin. Precej beljakovin je nada- lje v mleku in mlečnih izdelkih ter v jajcu, od koder tudi ime beljakovina. Beljakovine so manj kalorična, zato pa zelo kvalitetna hrana. 3. Maščobe — mast, olje, maslo, smetana, loj — predstavljajo najbolj kalori- rično sestavino hrane. 4. Zelo važna sestavina hrane so tudi mineralne ali rudniške soli ter vitamini; te vsebujejo pred- vsem sadje in zelenjava.

Prehrana v nosečnosti naj bo raznovrstna, mešana. Vsebuje naj vse prej našteje sestavine

OSNOVNA ŠOLA PREVOLE, p. Hinje

razpisuje

delovno mesto

UČITELJA za sloven- ski in angleški jezik

Stanovanje je zagotovlje- no.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijs- ski postaji: Aleksander Zupan, Anton Luzar, Emil Parkelj, Ivan Surla, Karolina Zupančič, Stanko Simc, Božo Horvat, Alojz Lenarčič, Alojz Smuk, Ivan Božič, Andrej Prinec, Franc Jbanič, Ivan Kastelic in Ivan Sašek, člani kolektiva IMV No- vo mesto; Jože Smerke, član kolektiva INIS, Novo mesto; Franc Kastelic, član kolektiva PTT Novo mesto; Anton Hu- doklin in Franc Brule, člana kolektiva Pionir, Novo mesto; Alojz Strahan, član kolektiva Novoles, Straža; Marija Der- gane, gospodinja iz Velikih Brusnic; Rajko Zakofšek, član kolektiva Iskra, Novo mesto; Martin Gazdova, delavec iz Bru- snic; Ana Berkopec, gospodinja iz Velikih Brusnic; Miha Ferbežar, član kolektiva Krka, Novo mesto; Rudolf Zunič, Jože Vrščaj, Vlado Strucelj, Franc Bahor, Anatolij Katajef, Bogomir Henigman, Danica Kočevar, Anica Furič, Jože Jak- še, Avgust Jevšek, Jože Zvab in Jože Gladek, člani kolekti- va Beli, Crnomelj; Marija Konda, članica kolektiva Novoteks, Novo mesto; Janez Kump, upokojenec iz Črniha; Janez Ven- čič, delavec iz Srednje vasi; Alojz Rogelj, član kolektiva Ce- stno podjetje Novo mesto; Marija Kolenc, gospodinja iz Čr- nomlja; Nada Jakofčič, gospodinja iz Srednje vasi; Rihard Kenik, Marija Hudorovac in Alojzja Matkovič, člani kolekti- va GO Črmošnjice; Matija Fajljan, posestnik iz Podloga; Marica Adam, upokojenka iz Crnomlja.

močju opažamo, da količinsko zaužijejo dovolj hrane, če ne celo preveč, medtem ko je se- stav njihove hrane še siro- mašen in neprimeren. Naše no- sečnice uživajo preveč ma- ščob in ogljikovih hidratov (te- stenin, kruha, sladkorja, krom- pirja), premalo pa beljakovin (mleka, mlečnih izdelkov in mesa). Priporočljivo je poleg običajno dovolj bogate hrane z ogljikovimi hidrati in maščo- bami, ki so seveda v pravil- nem količinskem razmerju tu- di nujno potrebne, zažiti na dan še liter mleka, 20—40 gramov mlečnih izdelkov, 1—2 jajci, 150 gramov mesa, nekaj zelenjave in dvakrat na dan sadje.

Poudarim naj, da nosečnica ne sme varčevati pri hrani. Res je, da je hrana z bogato vsebino beljakovin sorazmer- no draga, vendar beljakovin, kiso nujno potrebne za ob- navljanje celic v organizmu, telo ne more nadomestiti z ma- ščobami in ogljikovimi hidrati.

Pri nepravilni oz. nezadostni hrani plod do neke mere izr- pa nosečnico; če to traja dalj časa, se začne tudi plod slabo razvijati. Končno sta prizade- ta tako mati kot otrok.

Na splošno se življenjski standard v prehrani meri po porabi določenih količin kvali- tetnih živil. Visok standard imajo ljudje, ki uživajo razen ogljikovih hidratov in maščob še dovolj beljakovinske hrane (mesa, jajc, mleka in mle- čnih izdelkov) ter sadja. Slab ali nizek standard pa imajo lju- dje, ki uporabljajo za prehra- no pretežno močnata jedila, krompir in za zabelo svinjsko maščobo.

Pri nosečnicah na našem ob-

Naročite že sedaj

„Kmetijski priročnik 1968“

Poleg novega koledarja boste našli v njem še strokovne nasvete: — Poglavitne značilnosti republiškega zakona o gozdovih — Izkoriščanje gozdov — Gozdnogospodarski načrti — Odkazovanje drevja za sečnjo — Gozdni požari — Čuvanje kmetijskih pridelkov za prodajo — Priprava pridelkov za trg — Prodaja pridelkov in na kaj moramo paziti pri sklepanju pogodb — Pregledna tabela sredstev za varstvo rastlin — Karantenske bolezni v gozdu — Škodljive žuželke na lesu — O vrednosti kemične analize tal in gnojilni odmerki — Kako spoznamo dobro seme — Preprosti krmni obroki — Zajedalci in zajedalske bolezni pri prašičih — Higiena mleka — Skropilnice — Motorne žage — Kako popravimo orodje — Trgatev in priprava za kletarjenje — Jagodičevje — Cepljenje orehov — Žive meje — Brajda — Uporaba polivinilastih ponjav — Sejemski dnevi v Sloveniji — Pravni nasveti za kmete in podobno.

Poleg izpolnjene naročnice vplačajte 12 Ndin (1200 starih dinarjev) na naslov »Kmečki glas«, Ljubljana, v korist računa št. 501-1-125/1. »Kmetijski priročnik 1968« vam bomo poslali takoj po izdaji v oktobru letos.

NAROČILNICA (DL)

za »Kmetijski priročnik 1968«
Naročam »KMETIJSKI PRIROČNIK 1968«

Ime in priimek _____

Naslov _____

Pošta _____

(Podpis)

Pošljite v kuverti

CASOPISNO PODJETJE
»KMEČKI GLAS«
LJUBLJANA, Miklošičeva 4/I
p. p. 47/I

labod
NOVO MESTO

Najkvalitetnejše moške in otroške
srajce v modernih desenh in krojih!

Delovna skupnost

OSNOVNE ŠOLE BRUSNICE

razpisuje prosto delovno mesto

UČITELJA za razredni pouk

na podružnični šoli Gabrje za določen čas
(od 20. septembra 1967 do 30. junija 1968)

Stanovanje je zagotovljeno. Priznan je dodatek za težke delovne pogoje.

Prodaja sodov!

Prehrambena industrija
»BELSAD“

ČRNOMELJ

obveščata interese, da proda večje število
rabljenih transportnih sodov.

Prodaja bo dne 30. septembra ter 2. in 3.
oktobra 1967 od 9. do 12. ure v prostorih
tovarne.

Za sodoben
okus...

Izključni proizvajalec
v Jugoslaviji

Destilacija »DANA«
MIRNA na Dol.

Stanovanjsko in komunalno podjetje Brežice
razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo naslednjih
stanovanjskih hiš:

1. Sromlje 16 — enostanovanjska hiša s kletjo, izklicna cena 11.534,58 Ndin;
2. Sromlje 36 — enostanovanjska hiša, nepodkletena, izklicna cena 33.415,70 Ndin;
3. Volčje 30 — enostanovanjska hiša, v celoti podkletena, izklicna cena 27.657,45 Ndin;
4. Silovec 2 — manjša stanovanjska hiša, nepodkletena, izklicna cena 5.130,00 Ndin.

Javna dražba bo v torek, 17. oktobra 1967, ob 9. uri na sedežu krajevnega urada Sromlje. Pred pričetkom dražbe je treba položiti varščino v znesku 1.000 Ndin.

Vse druge informacije dobe zainteresirani na sedežu podjetja v Brežicah, Cesta prvih borcev 11.

**Oglašujte
v DL!**

Svet delovne enote trgovin podjetja

»OBRTNIK« — Ljubljana
MASARYKOVA CESTA 34

razglasa prosto delovno mesto

— POSLOVODJE za novo blagovnico v Novem mestu

Pogoji: dokončana poslovodska šola s 5-letno prakso na delovnem mestu poslovodje.

Dvomesečna poskusna doba.

Ponudbe dostavite splošni službi podjetja v roku 15 dni po objavi razglasa.

Zasedba delovnega mesta bo možna najkasneje do 1. 12. 1967.

Založniško-tiskarsko podjetje »SAVREMENA ADMINISTRACIJA«

»SAVREMENA PRAKSA«

BEOGRAD
Knez Mihailova 6/V

išče

poverjenike — poslovne sodelavce

za zbiranje naročil za list

»SAVREMENA PRAKSA«
na naslednjih področjih:

- Novo mesto
- Kočevje
- Ptuj
- Tolmin
- Postojna
- Kamnik
- Radovljica
- Jesenice
- Ilirska Bistrica

Delo je namenjeno osebam, ki že imajo skušnje v zbiranju naročil. — Dohodek po doseženem prometu.

Obširne pismene ponudbe pošljite na gornji naslov.

20 LET - 20 LET - 20 LET - 20 LET - 20 LET - 20 LET - 20 LET

NOBENIH SKRBI

NE BOSTE IMELI, CE ZAUPATE POPRAVILO VAŠEGA AVTOMOBILA RENOMIRANI IN PRIZNANI

AVTOMEHANIČNI DELAVNICI SGP PIONIR

- NOVO MESTO, Kettejev drevored 37 (Bršlin, pri železniški postaji) in
- METLIKA, pri vinski kleti.

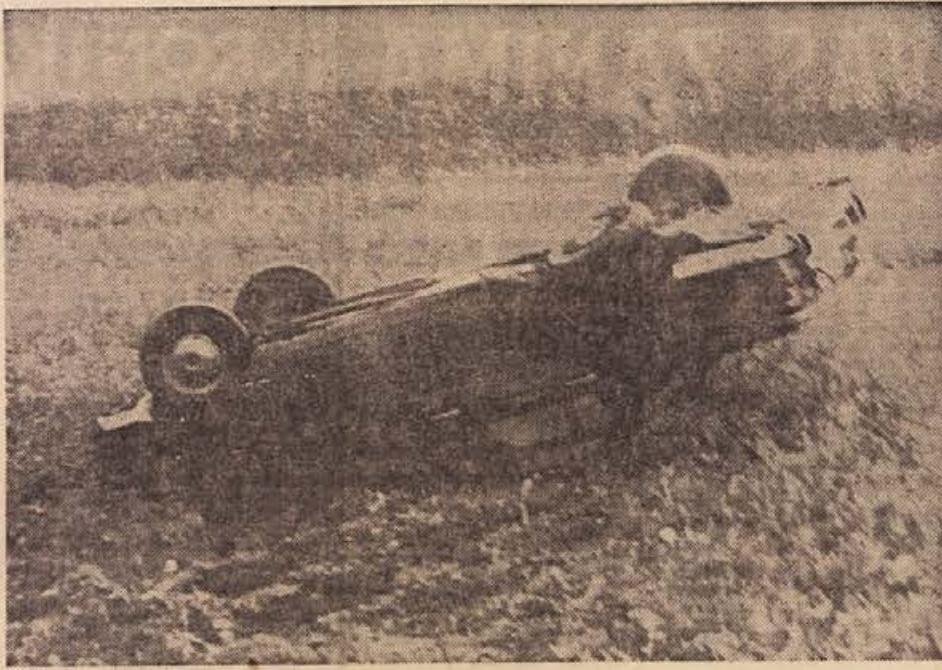
- servisni pregledi in garancijska popravila vozil ZASTAVA, RENAULT, TAM
- splošna in generalna popravila vozil vseh vrst
- zamenjava motorjev po preizkušeni metodi na vozilih ZASTAVA in TAM
- avtokleparska in avtoličarska dela
- tapetniška dela, mazanje in pranje
- tehnični pregledi vozil vseh vrst

NAJNOVEJŠE: v kratkem bo urejen
SERVIS ZA VOZILA VOLKSWAGEN

20 let izkušenj in strokovnega izpopolnjevanja vam zagotavljajo kvalitetne usluge v tehnično najbolj opremljeni avtomehanični delavnici na Dolenjskem!

Obstreljen na veselici

24. septembra je bila v šentjerneju gasilska veselica. Na veselico je prišel tudi Jože Lakner z Rakovnika in prinesel s seboj pištolo, za katero ima orožni list. Sredi noči je poskušal Lakner ustreliti v zrak, to pa mu je skušal preprečiti 20-letni Jože Jordan iz Cerovega loga. Lakner in Jordan sta se začela ravnati, pri tem pa se je pištola sprožila in krogla je zadela Laknerja v nogo. Odpeljali so ga v bolnišnico.

Zopet pri Jezeru! V petek, 22. septembra popoldan, je voznik BMW Martin Bedek iz Sevnice, ki se je peljal proti Ljubljani, na spolzki cesti zapeljal čez bankino na poljsko pot in nato obstal na njivi, prevrnjen na streho. (Foto: M. Vesel)

KRONIKA NESREČ

Zavozil je s ceste do Save

17. septembra ponoči se je pripetila prometna nesreča na cesti Krško - Sevnica. Proti Sevnici je peljal z osebnim avtomobilom Franc Golob iz Zabukovja. Pri Vranju je z neprimerno hitrostjo zapeljal v ovinek, vendar ga ni mogel izpeljati. Zavozil je s ceste po 9 m globokem nasipu proti Savi in obstal. Voznik se je laže poškodoval. Na avtomobilu je za 2000 Ndin škoda. Golobu so vzeli kri za preiskavo.

Avto na Travniku

17. septembra nekaj čez polnoč se je pripetila prometna nesreča na cesti Dobova - Mostec. Proti Brežicam se je peljal z osebnim avtomobilom Drago Bukovina iz Savskega Marofa. Med Dobovo in Mostcem je zapeljal s ceste in se prevrnil na travnik. Na avtomobilu je za 950 Ndin škoda.

Z avtomobilom v lokomotivo

17. septembra popoldne se je proti Senovemu peljal z avtomobilom Ivan Strnad. Ko je prečkal industrijski tir, je pripeljal ručniško lokomotivo Franc Pihuta iz Kalivčeva. Avtomobil je trčil v pred-

nji del lokomotive in se odbil nazaj. Pri tem se je težje poškodoval sopotnik v avtomobilu Karel Brenca s Senovega, poškodovan pa je bil tudi voznik. Oba ponesrečena so odpeljali v novomeško bolnišnico. Na avtomobilu je za okrog 8000 Ndin škoda.

Tovornjak v občestni jarek

Martin Zuntar iz Velenja se je 14. septembra zgodaj zjutraj peljal s tovornjakom proti Sevnici. V Logu je zavozil na levo stran ceste in peljal po jarku 17 metrov, nato pa se je prevrnil. Škoda znaša 3500 Ndin. Voznik tovornjaka trdi, da mu je nasproti pripeljal neki voznik osebnega avtomobila in ga z dolgimi lučmi osepil.

Trčenje na parkirnem prostoru

14. septembra zvečer je po parkirnem prostoru v Čateških Toplicah peljal z osebnim avtomobilom Mihal Knez iz Celja in iskal prostor. V tistem trenutku je iz vrste parkirnih vozil zapeljal s vzvratno vožnjo Branko Knez iz Zagreba in zadela v leva vrata prevega avtomobila, Škode je bilo za 200 Ndin.

Gledal divjad in trčil

Po cesti Knežja lipa - Rajndol je 15. septembra ob 17.15 počasi vozil z osebnim avtomobilom nemški lovec Otto Schiller, ki je prišel na Kočevsko na lov. Med vožnjo je opazoval divjad nad cesto, zato je zapeljal na sredino ozke ceste in se zaletel v avto Rudolfa Mavrina iz Ljubljane, ki se vračal iz mogel izogniti. Na vozilih je za 1000 Ndin škoda.

Alkohol ga je spremenil v slabiča

To zgodbo o sinu, ki ni vreden imena sin, mož in oče, je s solzami v očeh pripovedovala drobna, zgubana ženica, ki si je naložila že sedmi križ na hrbet.

»Rodil se je po moževi smrti, zato sem mu bila mati in oče obenem. Bil je še deček, ko je izbruhnila vojna. Ni strpel doma. Odšel je za starejšim bratom, ki se ni vrnil iz vojne. Bila sem srečna, da je ostal živ vsaj on. Kljub pomanjkanju sva v povojnih letih živela v miru in slogi. Ko pa je začel piti,

se je vse spremenilo. Ko se je poročil, sem upala, da se bo popravil. Toda ostalo je samo pri upanju. Odšel je v svet in se tam še bolj izpridil. Zena je ostala sama z otroki. Z mojo skromno pokojnino, ki jo dobivam po padlem sinu, smo morali živeti štirje. On pa se je v tujini potepal in pozabil na družino v domovini.

Ko je prišel domov, se je družina povečala še za ena lačna usta. Ker ženi ni hotel dati denarja, se je morala zaposliti. Zaposlil se je tudi on, toda de-

nar raje zapije, kot da bi ga dal ženi. Kadar je pijan, pretepa mene in ženo, zato se ga otroci bojijo in izogibajo. Mlada žena je zaradi neprestanega trpljenja izmučena in otepe-la, ker ne ve, kako bi si pomagala. Zelela bi, da ga vsaj za nekaj časa zapro in tam naučijo pameti,« je končala pripovedovanje uboga mati.

Kdo je kriv, da komaj 39 let star mož žalostno propada ter da zaradi njegove trpi njegova družina? Med vojno je bil junak, sedaj pa, ko ti lahko živeti človeka vredno življenje, se je vdal alkoholu in postal slabič. Vendar še ni vse zamujeno, še se lahko popravi in začne živeti življenje, ki ga živi večina njegovih nekdanjih bojnih tovarišev. K. O.

Kmalu konec »Mišelovke«!

V zadnji številki Dolenjskega lista smo ponovno opozorili na nevarno jamo oziroma vdor ceste v neposredni bližini Dolenjskih Toplic (na cesti iz Vavte vasi). Cesta se je udrla že pred meseci. Kot so nam povedali te dni, bodo v kratkem začeli s popravilom; dela bo opravilo novomeško Cestno podjetje in bodo stala kakih 20 milijonov Sdin. Cesto bodo ob tej priložnosti nekoliko premaknili, omilili nevarni ovinek in napravili izogibašče.

Zvedeli smo tudi, da je do neljubega zastoja prišlo zaradi pomanjkanja denarja. Do srede oktobra bo cesta verjetno že popravljena.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 1. OKTOBRA

- 8.40 POROČILA (Ljubljana)
- 8.45 POLJUDNOZNAŠTVENI FILM (Ljubljana)
- 9.15 KMETIJSKA ODDAJA (Beograd)
- 10.00 LOV IN RIBISTVO - prenos iz Novega Sada (Beograd)
- 12.00 VIJAVAJA - RINGARAJA - 6. oddaja (Ljubljana)
- 12.45 SERIJSKI FILM ZA OTROKE (Ljubljana)
- 14.35 POROČILA (Zagreb)
- 14.40 MOTORNE DIRKE ZA POKAL JUGOSLAVIJE (Zagreb)
- 14.45 Praga: NOGOMETNA TEKMA CSSR : SPANJA - prenos (intervizija)
- 15.30 PROPAGANDNA ODDAJA
- 15.45 NADALJEVANJE PREENOSA IZ PRAGE (intervizija)
- 17.10 DOLGO, VROČE POLETJE - serijski film (Ljubljana)
- 18.00 PREENOS ŠPORTNEGA DOGODKA (Beograd)
- 18.45 PROPAGANDNA ODDAJA
- 19.00 NADALJEVANJE PREENOSA ŠPORT, DOGODKA (Beograd)
- 20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
- 20.30 ZABAVNO-GLASBENA ODDAJA (Beograd)
- 20.45 CIKČAK (Ljubljana)
- 20.50 IZBIRAMO NAJLEPŠO JUGOSLOVANKO - prenos prireditve (Zagreb)
- 22.30 LIRIKA - studia Sarajevo (Zagreb)
- 22.45 TV DNEVNIK (Beograd)

- 17.25 POPOTOVANJE PO AZIJI - serijski film (Ljubljana)
- 17.55 TV OBZORNIK (Ljubljana)
- 18.15 ODDAJA ZA OTROKE (Beograd)
- 19.00 REPORTAŽA - Sarajevo - (Zagreb)
- 19.30 MOZAIK KRATKEGA FILMA (Ljubljana)
- 20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
- 20.30 CIKČAK (Ljubljana)
- 20.40 EKRAN NA EKRANU - filmski mozaič (Zagreb)
- 21.40 SRCE - iz ciklusa o dosežkih kardiologije (Ljubljana)
- 22.10 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

CETRTEK, 5. OKTOBRA

- 9.40 TV V SOLI - ponovitev ob 14.00 (Zagreb)
- 10.35 ANGLEŠCINA - ponovitev ob 15.45 (Zagreb)
- 11.00 ANGLEŠCINA (Beograd)
- 11.45 ANGLEŠCINA (Zagreb)
- 15.20 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
- 17.05 POROČILA (Ljubljana)
- 17.10 BOŽNI POGOVORI - oddaja iz »Tik-taka« (Ljubljana)
- 17.25 SLIKE SVETA - otroški filmski žurnal (Beograd)
- 17.55 TV OBZORNIK (Ljubljana)
- 18.15 ARENA V ANDISU - reportaža (Sarajevo)
- 18.35 SAM Z GLASBO - Sarajevo (Sarajevo)
- 19.00 TOZARJENJA - humoristična oddaja (Beograd)
- 19.40 CIKČAK (Ljubljana)
- 19.54 PROPAGANDNA MEDIGRA (Ljubljana)
- 20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
- 20.30 AKTUALNI RAZGOVORI - (Beograd)
- 21.30 KO JE MEČ KROJIL PRAVICO - serijska igra (Zagreb)
- 22.30 DNEVNIK II. (Beograd)

PETEK, 6. OKTOBRA

- 9.40 TV V SOLI - ponovitev ob 14.00 (Zagreb)
- 10.35 ANGLEŠCINA (Zagreb)
- 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE - ponovitev ob 15.30 (Beograd)
- 17.05 POROČILA (Skopje)
- 17.10 VASA KRIZANKA - oddaja za otroke (Skopje)
- 17.55 TV OBZORNIK (Ljubljana)
- 18.15 KONCERT ZA NORI, MLADI SVET (Beograd)
- 19.05 TISKOVNA KONFERENCA S PREDSEDNIKI ZBOROV SKUPSCINE SRS (Ljubljana)
- 19.55 CIKČAK (Ljubljana)
- 20.00 PREENOS SLOVENŠTINI OB 100-LETNICI SNG - iz ljubljanske Drame (Ljubljana)
- 21.10 CIKČAK (Ljubljana)
- 21.15 TV OBZORNIK (Ljubljana)
- 21.30 BISERI IN ZLATO - poljska filmska serija (Ljubljana)
- 22.20 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

SOBOTA, 7. OKTOBRA

- 9.40 TV V SOLI - ponovitev ob 14.50 (Zagreb)
- 17.40 VSAKO SOBOTO - pregled TV sporeda (Ljubljana)
- 17.55 TV OBZORNIK (Ljubljana)
- 18.15 POPREČEK - oddaja za otroke (Zagreb)
- 19.15 V BESEDI IN SLIKI (Beograd)
- 19.40 CIKČAK (Ljubljana)
- 20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
- 20.30 FESTIVAL ZABAVNIH MELODIJ »OPATILJA 67« - prenos (Zagreb)
- 22.15 TUTTO TUTO - serijski film (Ljubljana)
- 23.05 NADALJEVANJE PREENOSA IZ OPATILJE (Zagreb)
- 23.50 TV DNEVNIK II. (Beograd)

TRGOVSKO PODJETJE

DOLENJKA NOVO MESTO

obvešča potrošnike, da prodaja v svojem skladišču pri gostilni Košak v Novem mestu

OZIMNICO krompir in jabolka

■ Krompir igor in cvetnik prodajajo po 65 do 70 Sdin

■ jabolka pa po 80 do 120 Sdin

Večjo količino dostavijo potrošnikom na območju Novega mesta na dom.

Naročila sprejemajo vsak dan od 12. do 15. ure.

Amerikancu „ukradel“ svoj avto

Slovenski izseljenec, ki že dalj časa živi v Ameriki, je prišel letos na obisk k sorodnikom. Ker ni imel avtomobila, sta se z edinim lastnikom avtomobila v Gor. Stari vasi v šentjernejski okolici dogovorila, da mu bo le-ta posodil svojega fička za mesečno odškodnino 50 dolarjev. Lastnik fička pa je začel kmalu razmišljati o tem, ali ni odškodnina 50 do-

larjev za enomesečno vožnjo s fičkom malce premajhna. Ker je bil o tem čedalje bolj prepričan, je neko avgustovsko noč odpeljal fička na svoje dvorišče in ga zakril. Amerikancu je vzel sapa in je »tatvinok« prijavil šentjernejskim milicnikom. Naposled se je izkazalo, da to ni bila tatvina, marveč le način, s katerim je lastnik fička razveljavil dogovor z Amerikancem.

RADIO BREŽICE

Južne Amerike in Pacifika izvaja ansambel Vlasta Kučera. 17.05 Četrtek simfonični koncert. 18.15 Turistična oddaja. 20.00 Lahko doč, otroci! 20.10 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 21.40 Glasbeni nokturno.

RADIO BREŽICE

PETEK, 29. SEPTEMBRA: 18.00 -19.30 - Čestitke in obvestila - Nove plošče RTB - Glasbena oddaja: Izbrali ste sami, vmes - humoristična priloga: Tovariš, to ne zadeva tebe!

NEDELJA, 1. OKTOBRA: 11.00 - Poročila - S seje občinske skupščine Brežice poročila špela Pirnat - Ob zaključku akcije za sbiranje pomoči arabskim narodom - Ta teden v Delavski enotnosti - Zakaj takoj? - Za naše kmetovalce: Inš. Olga Lupšina: Dela v nasadu po obiranju - Dve melodiji v različnih izvedbah - Magnetofonski zapis razgovora s predsednikom Dolenjskega kulturnega festivala Ladom Smrekarjem ob Gorju-povi obletnici - Pozor, nimaš prednosti! - Obvestila, reklame in spored kinematografov. 12.45 - Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 3. OKTOBRA: 18.00 -18.50 - Novo v knjižnici - Nove plošče Jugotona - Tedenski športni pregled - Iz naše glasbene šole - Obvestila in filmski pregled. 18.50-19.30 - Glasbena oddaja: Diskofili vam predstavljajo svoje plošče.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 15.00, 17.00, 19.30 in 23.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 29. SEPTEMBRA: 8.05 Operna matineja. 9.25 Igra zabavnih orkester RTV Zagreb. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tujе goste. 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Jasna Stekar: Pomen točne ocene kakovosti krme pred zimsko dobo reje živine. 12.40 Igrajo domače pihalne godbe. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.40 Zabavni zbori. 17.05 Koncert po željah poslušalcev. 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi. 18.45 Kulturni glasbi. 20.00 Lahko doč, otroci! 21.15 Oddaja o morju in pomorskih.

SOBOTA, 30. SEPTEMBRA: 8.05 Glasbena matineja. 9.45 Iz albuma skladb za mladino. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tujе goste. 12.10 Iz naše glasbene romanike. 12.30 Kmetijski nasveti - Inš. Mirjan Zupan: Vzgoja sadjarstvala strokovnih kadrov. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Melodije za dober telet 15.20 Glasbeni intermezzo. 17.05 Gremo v kino. 17.30 Igramo beati! 18.15 S knjižnice trga. 20.00 Lahko doč, otroci! 20.30 Zabavna radijska igra: »Skoropala se drži smolna. 21.15 »Kakšni, kaj znaš«. 22.10 Oddaja za naše tiseljence.

NEDELJA, 1. OKTOBRA: 6.00-8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Pavel Golia: Jurček. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - I. 10.00 Se pomnite, tovariši... Janez Lužna - Mali: Globoko zaresani spomini: 11.00 Poročila - Turistični napotki za tujе goste. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - II. 13.30 Nedeljska reportaža. 13.50 Kar po domače. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 17.30 Radijska igra - Andzej Mžarčič: Srečok Albert. 20.00 Lahko doč, otroci! 22.15 Serenadni večer.

SREDA, 4. OKTOBRA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Pesmi in plesa jugoslovanskih narodov. 10.45 Človek in zdravje. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tujе goste. 12.10 Dva baročna koncerta. 12.30 Kmetijski nasveti - Inš. Slavko Gerjovič: Razvoj vinogradništva v gornji Vipavski. 12.40 Čez hribe in dol. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 17.05 Mladina sebi in vam. 18.45 Naš razgovor. 20.00 Lahko doč, otroci! 20.10 Marjan Kozina: »Ekvinokcija« - radijska priredba opere.

CETRTEK, 5. OKTOBRA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Glasbena pravljica. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tujе goste. 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Jože Ferčec: Kalesno plemensko živino kupujemo. 12.40 Harmoničarski orkester »Svobode« iz Sevnice. 13.10 Obvestila in zabavna glasba. 14.05 Izbrali smo vam. 15.40 Glasbo iz

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREC

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 29. septembra — Mihael Sobota, 30. septembra — Jelka Nedelja, 1. oktobra — Julija Poseledjek, 2. oktobra — Miran Torek, 3. oktobra — Vitomir Sreda, 4. oktobra — Francšek Ostrtek, 5. oktobra — Marcell

OBVESTILA

Ob teški izgubi našega ljubega očeta

FRANCA KNAFELJCA

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so ga v takovkem številu spremlili na zadnji poti, mu darovali toliko vencev in cvetja ter izrazili ustno in pisмено sožalje. Posebna zahvala dr. Vodniku za dolgotrajno zdravljenje in skrb, sosedu Možetu, drugim vaščanom in tov. Božiču za pomoč v najtežjih trenutkih. Prisrčna zahvala kolektivni trgovskega podjetja DOLENJSKA, podjetju GORJANCI — Novo mesto, Zvezi borov — VII. teren (Črna vas), pevcem in godbi, predstavitelju duhovniku in ge. Svajgarjevi za poslovilne besede. Še enkrat vsem skupaj iskrena hvala!

Zalujoči: sin Edi, Frenki z ženo, Jože z družino, Zofij z možem, Marija z družino, Malči z družino ter drugo sorodstvo

ANTONA ZUPANČIČA

se najlepše zahvaljujemo dr. Pintarju, vsem zdravnikom in strojnemu osebju novomeške bolnišnice, tovarni ISKRA — Žužemberk za podarjene vence, duhovščini, sosedom in vsem, ki so nam stali ob strani.

Zalujoči: sinovi z družinami in sestra

maliglas

SLUŽBO DOBI

SPREJMEM VAJENKO pisarske stroke, Hrana in stanovanje zagotovljena, Trebnje 40.

SPREJMEM dva brivska pomočnika — pomočnici v stalno zaposlitev. Zabeleženo je 3-letna praksa, Franc Falkner, Novo mesto, Glavni trg 32.

ISČEM gospodinjstvo pomočnico k štirilitski družini, Marjan Grab, Nad mlini 8, Novo mesto.

SLUŽBO IŠČE

SOFER A, B, in C kategorije išče zaposlitev. Vprašajte pod šifro vTakojs.

STANOVANJA

ODDAM opremljeno ali neopremljeno sobo. Kotar, Brod 17, Novo mesto.

MLADOPOROČENCA brez otrok iščeta enosobno stanovanje ali vsaj večjo sobo v Novem mestu ali bližnji okolici. Plačata lahko tudi vnaprej. Naslov v upravi lista (1451/67).

ODDAM sobo in kuhinjo (kletni prostor). Naslov v upravi lista (1448/67).

STANOVANJE oddam upokojenca ali upokojenki na prometnem kraju Stajerske za posojilo 70 tisoč Ndin. Interesenti naj se javijo pisмено na naslov, ki je v upravi lista (1446/67).

PRODAM NOVO enodružniško stanovanjsko hišo najboljšemu ponudniku v centru novega naselja v Brežicah. Takoj vseljiva — cena ugodna. Trebše, Vodnikova 4.

SOBO NUDIM študentki, ki bi pomagala pri študiju nemščine. Naslov v upravi lista (1446/67).

ODDAM dve samski sobi s kopalnico in stranišcem, osrednino kurjavo, posebnim vzhodom in garažo na smiljski cesti, nova hiša. Naslov v upravi lista (1446/67).

PRODAM STANOVANJSKO HIŠO z lepim vrtom, takoj vseljivo, na Gor. Skopceh. Vprašajte pri Ivanu Lubšini, Krška vas 17 b pri Brežicah.

ODDAM dve opremljeni sobi samskim dekletom. Naslov v upravi lista. (1446/67)

MOTORNA VOZILA

PRODAM osebni avtomobil karavan Škoda, letnik 1965, v vsnem stanju. Naslov v upravi lista (1457/67).

UGODNO PRODAM motorno kolo znamke Jawa 175 cm, prevoženih 15.000 km. Ogled v nedeljo

Ob boleči izgubi našega dragega in dobrega očeta, moža, brata, strica in starega očeta

JOSIPA FRANKA

iz Ločne 29

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so z nami sočustvovali, mu poklonili cvetje in ga spremlili na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni mehaničnemu obratu PIONIR, tovarni zdravl KRKA in servisu IMV za podarjene vence in tako številno udeležbo. Prav lepa hvala tudi gospodu kaoniku Kvasu za spremstvo.

Zalujoči: žena Franciška, sinovi Jože, Branko in Staniko z družinami ter sin Tone

OBVESTILA

Stalno zaposlitev nudimo takoj v planinskem domu samostojni kuharici in točalki. Pisemne ponudbe dostavite Planinskemu društvu Ljubljana — matična, Ljubljana, Miklošičeva 17.

Perilo opere, oblačila očisti — Pralnica in kemična čistilnica, Novo mesto, Germova 5.

KINIO

Brežice: 29. in 30. 9. švedski barvni film »Streljaj prvi Freddy« 1. in 2. 10. ameriški barvni film »Major Dundee« — Sierra Charibae, 3. in 4. 10. češki barvni film »Hajduk Janošič«.

Kočevje—Jadran: 29. 9. in 1. 10. francoski barvni film »Angeleika in kralje«. 2. in 3. 10. ameriški film »Grk Zorba«. 4. in 5. 10. angleški barvni film »O pravem času«.

Kostanjevica: 1. 10. ameriški barvni film »Odmakni se, draga«. 4. 10. nemški barvni film »Slovo velikega poglavarja«.

Metlika: 30. 9. in 1. 10. francoski barvni film »Obracun v Bang-

koku«. 4. in 5. 10. nemški film »Šest groznih noči«.

Novo mesto—Krkas: 29. 9. do 2. 10. ameriški barvni film »Shane«. 3. in 4. 10. francoski film »Dokler si zdrava«. 5. do 7. 10. ameriški barvni film »Benhure«.

Ribnica: 30. 9. in 1. 10. špansko-italijanski barvni film »Maščevanje v Puerte Cedrosus«.

Sevnica: 30. 9. in 1. 10. češki film »Ljubezni piavolaske«. 4. 10. danski film »Spopada«.

Sodražica: 30. 9. in 1. 10. ameriški film »Fra Diavolo«.

Senjerna: 30. 9. in 1. 10. ameriški barvni film »Zadnji somrak«. Trebnje: 30. 9. in 1. 10. ameriški barvni film »Goli in mrtvi«.

Potujoči kino Novo mesto

Zavod za kulturno dejavnost Novo mesto bo predvajal slovenski vojni film »Kalaš« v naslednjih krajih:

28. 9. 1967 ob 19. uri v Otočcu, 30. 9. 1967 ob 19. uri v Brusnicah,

1. 10. 1967 ob 16. uri v Mirni peči,

1. 10. 1967 ob 20. uri na Malem Statniku.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Terezija Potisk iz Mirne peči — Suzano, Ana Zupancič iz Hrastja — Darka, Jožica Kamenšek iz Streljeva — Jožka, Marija Lužar iz Velikih Brusnic — Zvonka, Terezija Kozdevar iz Velikega Gabra — Ludvika, Milena Popovič iz Smihle — Ireno, Kristina Može iz Verduna — Franca, Zinka Urbančič iz Krškega — Ereno, Tončka Hrastar iz Zagrada — Anico, Silva Mišjak iz Regerče vasi — Aleša, Ivanka Kastelic iz Konca — Martina, Justina Pirč iz Gornjega Mraševca — Zoro, Darinka Zaman iz Stefana — Petra.

Kupce obveščamo, da imamo v zalogi veliko izbiro

NEPREMOCLJIVE OBUTVE ZA ODRASLE in OTROKE.

Nudimo vam: betonsko žico 8 mm — 2,10 din za kg, žičnike 2,00 din za kg, moške gumijaste škornje — 13,00 din.

Priskrbimo vam VSE VRSTE POHISTVA, KOMPLETNA VRATA in OKNA PO UGODNI CENI.

Kmetijska zadruga ŽUŽEMBERK

Ob izgubi našega dragega moža, zlatega očeta, sina, brata in strica

TONETA PAKARJA

se najiskreneje zahvaljujemo vsem, ki so nam ves čas njegove boleznii stali ob strani ter nam kakorkoli pomagali. Posebno se zahvaljujemo tovarni zdravl »Krkas« v Novem mestu, ki nas je ves čas njegove boleznii denarno podpirala.

Zahvaljujemo se tudi zdravniškemu osebju internega oddelka novomeške bolnišnice, ki mu je v času boleznii lajšalo trpljenje, posebno primariju dr. Koscu. Vsem, ki so mu darovali cvetje in vence ter ga spremlili na njegovi poti, še enkrat najlepša hvala!

Zalujoči: Zalujoča žena Pepca z otroki Jožico, Srečkom in Tončko, mama, sestre z družinami ter sorodniki Rolih in Rešetič

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše predrage hčerke

LEE SLANC

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali, ji darovali cvetje ter jo spremlili na zadnji poti. Zahvaljujemo se organizacijam za številne vence, cvetje in tople poslovilne besede.

Zalujoči: starši in drugi sorodniki. Metlika, 15. septembra 1967

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI

vseh znamk in

KMETIJSKI STROJI

40.000 Sdin zmanjšana carina za pralne stroje!

VSE INFORMACIJE DOBITE:

NOVO MESTO: BRACKO, RAGOVSKA 7: št. telefona 068-21-659

SEVNICA: TOTER, Heroja Maroka 4

PEROTTI-EXPORT S. FRANCESCO 41. TRST

Jožefa Bučar iz Hrastovice — Karmen, Alojzija Stanliš iz Gornjega Medvedjega sela — Alojzija, Milka Soberl iz Mokronoga — Matejko, Kristina Barbič iz Dolenjskih Toplic — Tatjana, Milena Jurajević iz Krasinca — Branko, Ana Lumpert iz Drage — dečka, Cirila Smrekar iz Gornjih Ponikov — 2 deklici, Jožefa Iljanč z Božič vrha — deklico, Franciška Janežič iz Hruševca — deklico, Alojzija Gliha z Jame — deklico, Rozalija Žagar z Dolenjskega Podboršča — deklico, Ivanka Medved iz Velikega Gabra — dečka, Albin Jeriček s Pristave — deklico, Pavla Jarc iz Dolenjskih Toplic — deklico.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Ivanka Poljak iz Harmice — Borisa, Stanka Svec iz Savskega marofa — dečka, Karolina Andrejaš iz Zasapa — deklico, Radica Horvat iz Grdanjcev — dečka, Friderika Petan iz Volčjega — deklico, Ida Godler iz Oseredka — Zdenko, Kristina Milič iz Črnca — Borisa, Marija Miller iz Vel. Malenc — Bojana, Zorica Felding iz Bregane — deklico, Rosanda Milanko iz Brečic — Mileto, Marija Lopetič iz Laduča — Cedomirja, Jožica Matjašič iz Arnovih Sel — Renato, Eteka Košir iz Sevnice — Maksimiljana.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREC

Pretekli teden so se ponesrečili in iskrali pomoč v brežiški bolnišnici:

Kristina Suša, kuharica iz Brečic, se je poparila s vrelo vodo po trebuhu in nogah; Josip Krčelič, sin kmeta iz Zleboca, je padel s kolesom in si poškodovano levo nogo; Avgust Ogorevc, natakarski vajenec, si je pri prometni nesreči poškodovano desno koleno; Janika Horvata, sinu kmeta s Polkeca, je drevo poškodovalo desno nogo.

Zaslepljen zdrsnil v potok

Anton Plut iz Rosalnice se je 23. septembra zvečer vračal z vozilom iz Metlike. V Curliah je srečal nekí avtomobil, ki ni zasenčil luči. Pluta je močna luč zasleplila, zavil je na levo, podri ograjo in zdrsnil v potok Obrh. Škoda je bilo za 4.000 Ndin.

Na ozki cesti sta trčila

24. septembra popoldne so se pripetila prometna nesreča v Slivju pri Podbočju. Voznik osebnega avtomobila Jože Molan iz Gor. Skopice je peljal proti Podbočju. Iz nasprotni smeri je pripeljal avtomobil osebnega avtomobila Jože Jerele iz Sutne. Molan je vozil po sredi ceste. Pri srečanju je prišlo do trčenja, kajti cesta je na tem odseku zelo ozka. Na vozilih je za okrog 6.500 Ndin škoda.

Med srečanjem vozil po levi

Novomeščanka Marija Knafelc se je 22. septembra zvečer peljala z osebnim avtomobilom skozi Bučno vas v Bršlin. Srečala je osebni avto, ki ga je vozil Anton Iler po levi strani ceste. Vozila sta trčila, pri čemer je bilo za 3.000 Ndin škoda.

Bitumen iz cisterne v Temenico

Josip Lekšan iz Postojne, voznik pri TRANSPORTU iz Ilirske Bistrice, je 22. septembra zvečer vozil cisterno s priklopo proti Zagrebu. Pri Podboršču je zapeljal na bankino pa zdrsnil na njivo, kjer se je cisterna nagnila na bok. Iz cisterne je začel odtekati bitumen v Temenico. Škoda je velika.

Zaprl mu je pot

16. septembra ponoči se je pripetila prometna nesreča pred gostilno »Griča« na Catežu. Iz Brečic proti Catežu je vozil avtomobilist Emil Filipčič iz Brečic, s parkirne prostora pa je nenadoma privozil na cesto z osebnim avtomobilom Franc Goršek iz Pohance in zaprl pot Filipčiču, tako da je prišlo do trčenja. Na vozilu je za okrog 700 Ndin škoda. Goršek je kazal znake vinjenosti.

Pri Jezeru se je prevrnil

Sevnčan Martin Bedenk se je 22. septembra peljal s osebnim avtomobilom v Ljubljano. Pri Jezeru je zapeljal čez bankino na poljsko pot in na njivo; tam je avto obstal, prevrnil na streho. Škoda je bilo za 3.000 Ndin.

Trčenje med prehitvanjem

Ivan Prhne je 16. septembra zvečer s tovornjakom IMV zavijal s Ceste herojev k bencinski črpalnici v Novem mestu, ko ga je prehitel s osebnim avtomobilom Niko Hrnjak iz Metlike. Prišlo je do trčenja, ki je povzročilo za 4.000 Ndin škoda.

Mopedist v bolnišnici

Na prikličku s avtomobilsko cesto v Mačkovicu pri Novem mestu sta se 19. septembra popoldne zalepela avtomobilista Jože Tomašič, ki se je vračal iz Zagreba, in mopedist Franc Blažič iz Zdinje vasi. Pred srečanjem sta voznila vozila preveč po sredi ceste. Hudo ranjenega mopedista so odpeljali v novomeško bolnišnico. Škoda so ocenili na 1.800 Ndin.

Verižno trčenje med srečanjem kolon pri Trebnjem

18. septembra popoldne se je na mokri avtomobilski cesti pri Trebnjem pripetila huda nesreča. Iz Ljubljane je proti Zagrebu vozilo v koloni pet osebnih avtomobilov in dvoje tovornjakov. Johan Steven iz Udin je prehitel tovornjak, ki ga je vozil Subotičan Radoslav Ilić, hotel pa je prehiteti še tovornjak pred Ilićem, ko je na-

proti pridrvela kolona avtomobilov. Stevan je zavril, pa ga je zaneslo v jarek, kjer se je prekusnil. Ilić je ustavil tovornjak, ustavil pa se je tudi Jože Vavpič, ki je vozil za tovornjakom osebni avto. Tedaj se je z DKV juniorjem pripeljal Roman Vidmar in zadel Vavpičev avto, tega pa je zaneslo v prikolico tovornjaka. Čez nekaj minut se je s tovornjakom pripeljal iz Starega Petrovca sela Mato Božič in ustavil. Vanj je trčil osebni avto, ki ga je za njim pripeljal James Sehovič iz Konjice. Zaneslo je tudi Senjernačana Stanka Kušljana, da se je prevrnil na streho. Sehovičevog sopotnika Namika Dediča so odpeljali v novomeško bolnišnico. Škoda so ocenili na 11.800 Ndin.

Skoki grmovje v gaber in bolnišnico

Novosadčan Vladimir Jeremič, ki je začasno v Nemčiji, se je 15. septembra popoldne peljal z osebnim avtomobilom iz Ljubljane v Zagreb. Pri Ponikvah je zapeljal na bankino, podri smernik, zdrsnil na travnik, vozil skozi grmovje in se ustavil šele ob gabru, okoli 20 m od ceste. Voznika so odpeljali v bolnišnico. Škoda pa so ocenili na 12.000 Ndin.

Autobus prevrnil vprežni voz

Franc Gričar je 18. septembra vozil iz Trebnjega v Dobrnič avtoBUS GORJANEC. Na klancu pri Knežji vasi je po levi strani ceste pripeljal Janez Ilinakar iz Luče. Gričar je zavril, vendar se nesreči ni mogel ogniti, ker je avtoBUS medtem že zadel voz in ga prevrnil. Ilinakar in otrok, ki je sedel na vozu, sta bila lažje ranjena. Škoda so ocenili na 1.500 Ndin.

Motorist podri žensko

18. septembra je motorist Alojz Sašek z Broda na prehodu za pešce na kandiškem križišču podri Katarino Lenček. Lenčkova si je poškodovale noge.

Tovornjak se je prevrnil

Voznik tovornega avtomobila s priklopo Viktor Divjak iz Črne je 21. septembra ponoči vozil moko od Krškega proti Sevnici. Ker so mu prihajala naproti druga vozila, je na sočenem delu ceste zavozil na skrajno desno in obstal. Pri tem se mu je udrijo cestnišče. Ker je hotel vozilo spraviti nazaj na cesto, je zaprosil nekoga voznika tovornjaka, da bi ga povlekel. Tedaj pa se je udrijo cestnišče v dolžini 16 m in tovornjak s priklopo se je prevrnil 2,30 m globoko na breg Sava, kjer je obstal na strehi. Škoda še ni ugotovljena, poškodovan ni bil nihče.

Mopedist se je zaletel v hišo

23. septembra ponoči se je pripetila prometna nesreča na Kvedrovem trgu v Sevnici. Od železniške postaje se je pripeljal motorist Stanjko Paš s sopotnikom Ivanom Percem, na Kvedrovem trgu pa jima je pripeljal naproti po levi strani neznan avtomobil osebnega avtomobila. To je motorista smudilo, da je zavozil na pločnik in se po nekaj metrih vožnje zaletel v hišo. Motorist je obledel nezavesten in so ga odpeljali v brežiško bolnišnico. Na motorju je za okrog 1500 Ndin škoda.

Ni pogledal, ali je cesta prosta

18. septembra popoldne se je pripetila prometna nesreča na cesti Brežice—Dobova. Mopedist Avgust Ogorevc iz Piršenberga je pripeljal po vaški cesti na cesto III. reda, ne da bi se prepričal, ali je prosta. Tedaj je po tej cesti pripeljal voznik osebnega avtomobila Albin Celcer, začasno zaposlen v Franciji, in zbil mopedista. Mopedist in sopotnik v avtomobilu sta se lažje poškodovala, na vozilih pa je za okrog 3.000 Ndin škoda.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rja Bačar, Miloš Jakopc, Marjan Legan, Jože Primc, Jožica Teppey in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškon

IZHAJA: vsak četrtek — Posamezna številka 70 par (70 starih din) — Letna naročnina za 1967: 24,50 novih dinarjev (2450 starih din); plačljiva je vnaprej — Za inozemstvo 37,50 novih dinarjev (3750 starih din) oz 3 ameriške dolarje — Tekoči račun pri podružnici SDK v Novem mestu 521-8-9 — NASLOV UREDNISTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon 21-227 — Naročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska: Časopisno podjetje »Delos« v Ljubljani.